

Νέα χωρίς σύνορα

Σχολείο Νέας Ελληνικής
Γλώσσας
Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο
Θεσσαλονίκης

Νέα από τη Θεσσαλονίκη και όλον τον κόσμο

Συνολική επιμέλεια έκδοσης
Μαίρη Μαργαρώνη

Ειδικά αφιερώματα: Γνωριμία με τον κόσμο Παιδαγωγική και Εκπαίδευση * Σύγχρονα Κοινωνικά Προβλήματα * Παραδόσεις

Περιεχόμενα

Παιδαγωγική και Εκπαίδευση

- Υπεύθυνη δήλωση φυσικών μη μαύρων μαλλιών στα ιαπωνικά σχολεία
- Η εκπαίδευση στην αρχαία Αίγυπτο
- Ο Κομφούκιος και η διδασκαλία του
- Το αυτοκρατορικό σύστημα εξετάσεων στην Κίνα
- Η Κινέζα δασκάλα Zhang Guimei
- Η εκπαίδευση Steiner / Waldorf
- Το εκπαιδευτικό σύστημα στη Γερμανία

Σύγχρονα κοινωνικά προβλήματα

- Ο μύθος και ο θρύλος – ψέματα που διαδίδονται
- «Σα ξένα είμαι Έλληνας και στην Ελλάδα ξένος». Πόντιοι ή Ρωσοπόντιοι;
- Η νεανική παραβατικότητα
- Ο ψευδοφεμινισμός στην Κίνα
- Οι εργαζόμενοι φτωχοί στην Ιαπωνία
- Άστεγοι στην Αυστραλία

Παραδόσεις ανά τον κόσμο

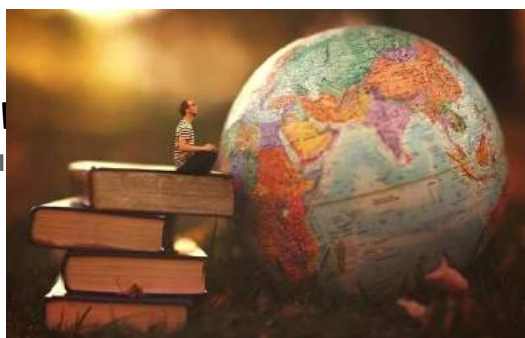
- Θρησκευτικές παραδόσεις στην Ιαπωνία
- Δύο παραδόσεις Πρωτοχρονιάς στο αρχιπέλαγος Zhoushan
- Το Φεστιβάλ των Φαναριών στην Κίνα
- Κινέζικα παραδοσιακά έθιμα για το Φενγκ Σούι
- Παραδόσεις και έθιμα στην αρχαία Αίγυπτο κατά τη φαραωνική περίοδο
- Γαμήλια ήθη και έθιμα των Ελλήνων του Πόντου
- 26 Ιανουαρίου: Ημέρα της Αυστραλίας
- Το φεστιβάλ για τα κοκκινομάλλικα άτομα στη Ρωσία
- Η γιορτή «Τα πορφυρά πανιά» στη Ρωσία
- 14 Ιουλίου: η εθνική γιορτή της Γαλλίας
- Η Γιορτή της Μουσικής
- Παραδόσεις και γιορτές στην Αυστρία – 12. Νοεμβρίου: Μνήμη της ίδρυσης της Δημοκρατίας το 1918

Αρθρογραφούν

Binxiang Weng (Κίνα), Hongxin Liu (Κίνα), Rong Jianwen Tianxin (Κίνα), Ko Shiratori (Ιαπωνία), Xinyue Qiu (Κίνα), Ahmed Elshora (Αίγυπτος), Ηλέκτρα Φιλιππίδου (Ελλάδα), Despina Joannidis (Αυστραλία), Anastasiya Ananikova (Ρωσία), Mariia Kaliberda (Ρωσία), Anne Leon (Γαλλία), Marc Ludger (Γαλλία), Elisabeth Luif (Αυστρία), Janna Arampatsis (Γερμανία)

B_My_Guest

Αργυρώ Μουντάκη (Εκπαιδευτικός, Συγγραφέας Λογοτεχνίας για Παιδιά), Διδάσκοντας στα παιδιά αξίες ζωής μέσα από την παιδική λογοτεχνία * Αθανασία Παπαγεωργίου (Φιλολόγος, Υποψήφια Δρ Université de Lille, Γαλλία), Η αστυνομική πλοκή ως σύμβαση εξαπάτησης * Δήμητρα-Μάρι Βαρβαρέζου (BA, MA & PhD Κοινωνικής Ανθρωπολογίας), Κράτος και Πολιτική: Μισαναπηρισμός στον καθημερινό λόγο * Τζένη Ρούσου (Δρ. Κοινωνικής Ανθρωπολογίας, ερευνήτρια στο Centre for Research in Anthropology, Πανεπιστήμιο Nova Lisboa, Πορτογαλία), Κακό μάτι: Από τον ελληνικό λαϊκό πολιτισμό στην παγκοσμιοποιημένη κουλτούρα

in ipis graecis appetere

Παιδαγωγική & Εκπαίδευση εδώ & εκεί, τώρα & πριν

Κατά τη διάρκεια του ακαδημαϊκού έτους 2021-2022 πραγματοποιήθηκαν ποικίλα πρότζεκτ με τους σπουδαστές και τις σπουδάστριες του εξ αποστάσεως ετήσιου τμήματος Γ1-Γ2 και διδάσκουσα τη Μαίρη Μαργαρώνη. Οι εν λόγω σπουδαστές/τριες ήταν από την Κίνα, την Ιαπωνία, την Αυστραλία, την Αίγυπτο και την Ελλάδα και διδασκόταν 20 ώρες ελληνικών την εβδομάδα. Μεταξύ αυτών των πρότζεκτ, υλοποιήθηκαν τρία που αφορούσαν 1) τον χώρο της Εκπαίδευσης και της Παιδαγωγικής, 2) σύγχρονα κοινωνικά προβλήματα ανά τον κόσμο, και 3) παραδόσεις που τηρούνται σε διάφορες γωνιές του πλανήτη.

Κατά τη διάρκεια του πρώτου πρότζεκτ (για την Εκπαίδευση και την Παιδαγωγική), οι σπουδαστές/τριες, που σύμφωνα με το Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών του ΣΝΕΓ βρίσκονταν την περίοδο εκείνη στο επίπεδο Γ2 ελληνομάθειας,

ερεύνησαν, έγραψαν και παρουσίασαν στην τάξη ποικίλες πτυχές του εκπαιδευτικού συστήματος στη χώρα τους στο παρόν ή στο παρελθόν. Οι γραπτές εργασίες τους παρατίθενται στο παρόν φύλλο και μας ταξιδεύουν σε ενδιαφέροντα και συχνά λιγότερο γνωστά εκπαιδευτικά μονοπάτια τού τώρα ή του πριν σε διάφορες γωνιές του πλανήτη μας.

Πρόκειται για ένα εκπληκτικό ταξίδι, στο τέλος του οποίου πραγματοποιήθηκαν δύο διαδικτυακές επισκέψεις στην τάξη μας, που αφορούσαν τη θεματική της φιλαναγνωσίας ως αναπόσπαστα συνδεδεμένης με τη θεματική της εκπαίδευσης.

Συγκεκριμένα, μας επισκέφτηκαν δύο ειδικές επιστημόνισσες και μας μίλησαν για ζητήματα ενασχόλησης με τη λογοτεχνία (στην παιδική, εφηβική και ενήλικη ζωή),

που μπορεί να καλλιεργηθεί στα πλαίσια της τυπικής, της μη τυπικής και / ή της άτυπης εκπαίδευσης. Πρόκειται αφενός για την εκπαιδευτικό και συγγραφέα λογοτεχνίας για παιδιά και εφήβους κ. Αργυρώ Μουντάκη και αφετέρου για την εκπαιδευτικό και υποψήφια Δρ. του Πανεπιστημίου της Lille Αθανασία Παπαγεωργίου.

Η επίσκεψη ειδικών προσκεκλημένων και η εφαρμογή της τεχνικής της συνέντευξης με ειδικό εντάσσεται επιπλέον και στα πλαίσια ενός άλλου πρότζεκτ, που φέρει τον τίτλο B_My_Guest και που τα τελευταία χρόνια υλοποιείται σε

τάξεις μεσαίου και προχωρημένου επιπέδου ελληνομάθειας στο ΣΝΕΓ επίσης από την προαναφερθείσα διδάσκουσα.

Στο παρόν φύλλο, μετά τα ενδιαφέροντα κείμενα (άρθρα) που έγραψαν οι σπουδαστές/τριες κατά την ενασχόλησή τους με το πρότζεκτ για την εκπαίδευση, παρουσιάζεται μία περίληψη της παρουσίασης της ειδικής προσκεκλημένης συγγραφέως της κ. Μουντάκη και η αναλυτική παρουσίαση της κ. Παπαγεωργίου.

Υπεύθυνη δήλωση φυσικών μη μαύρων μαλλιών στα ιαπωνικά σχολεία

Ko Shiratori, Ιαπωνία

Οι σχολικοί κανονισμοί θα έπρεπε να θεσπίζονται για να διατηρούν την πειθαρχία στο σχολείο και να εξασφαλίσουν την ασφάλεια των μαθητών. Στην Ιαπωνία, όμως, αυτό δεν ισχύει απαραίτητα. Θα παρουσιάσω ένα ζήτημα αναφορικά με τους σχολικούς κανονισμούς που φαίνονται αρκετά παλιομοδίτικοι.

Τον Φεβρουάριο του 2022, μία μήνυση από μία πρώην μαθήτρια μαγνήτισε το βλέμμα του κοινού. Η πρώην μαθήτρια, η οποία τώρα είναι φοιτήτρια, ισχυρίστηκε ότι, εξαιτίας ενός σχολικού κανονισμού, έπαθε τόσο σοβαρά ψυχολογικά προβλήματα που δεν μπορούσε να πάει στο λύκειο για μεγάλο χρονικό διάστημα. Ο σχολικός κανονισμός που την επιβάρυνε ψυχολογικά, λέει τα εξής :

- Οι βαφές μαλλιών απαγορεύονται.
- Το χρώμα των μαλλιών πρέπει να είναι σκέτα μαύρα. Όσοι έχουν διαφορετικό χρώμα στα μαλλιά πρέπει να προσκομίσουν υπεύθυνη δήλωση με την υπογραφή τους.

- Οι μαθητές φορούν παντελόνι και οι μαθήτριες φορούν φούστα. Οι κάλτσες πρέπει να είναι άσπρες.

Η πρώτη μαθήτριά έχει σχετικά καστανά μαλλιά και για αυτό έπρεπε να υποβάλει μία «δήλωση», με την οποία δήλωνε ότι το καστανό χρώμα των μαλλιών της είναι φυσικό και τα μαλλιά της δεν είναι βαμμένα. Ένωθε εξευτελισμένη με την υποβολή αυτής της δήλωσης και έτσι σταδιακά σταμάτησε να πηγαίνει στο σχολείο.

Οι προαναφερθέντες κανονισμοί είναι πολύ συνηθισμένοι στην ιαπωνική κοινωνία και δεν είναι σπάνιοι. Σύμφωνα με μια έρευνα που διεξάχθηκε το 2018, 40% των δημόσιων

λύκειων στο Τόκιο ζητούν υποχρεωτική «δήλωση» από όσους που δεν έχουν εντελώς μαύρα μαλλιά. Τα κυριότερα σχολεία απάντησαν ότι ο λόγος για τους οποίους επιβάλλουν τέτοιους κανονισμούς είναι η διατήρηση της πειθαρχίας στο σχολείο. Από την άλλη πλευρά, κανείς δεν μπορεί να εξηγήσει λογικά πώς τα καστανά μαλλιά των μαθητών μπορεί να βλάψουν την πειθαρχία σε ένα σχολείο.

Στο παρελθόν, συγκεκριμένα μετά τον Β΄ παγκόσμιο πόλεμο, τα σχολεία στην Ιαπωνία πριμοδοτούσαν την ισότητα των μαθητών, για να μην είναι διακριτές οι οικονομικές και ταξικές διαφορές μεταξύ τους. Η τυποποίηση της εμφάνισης των μαθητών ήταν ο καλύτερος τρόπος προκειμένου να ελαχιστοποιούνται οι διαφορές. Για αυτό τον λόγο επέβαλαν τέτοιους κανονισμούς. Την τελευταία δεκαετία, οι φωνές για την αναθεώρηση και την αναβάθμιση των σχολικών κανονισμών γίνονται όλο και πιο έντονοι. Ελπίζω ότι αυτή η μήνυση θα προωθήσει όλο και περισσότερο αυτό το κίνημα.

Η εκπαίδευση στην αρχαία Αίγυπτο

Ahmed Elshora, Αίγυπτος

Εισαγωγή

Η αρχαία Αίγυπτος αντιπροσώπευε το λίκνο του πολιτισμού, επομένως είναι ενδιαφέρον να εμβαθύνουμε στην ιστορία της. Για παράδειγμα,

ξέρετε πώς ήταν η εκπαίδευση στην αρχαία Αίγυπτο; Σε αυτό το άρθρο θα αναφέρω όλα όσα είναι καλό να γνωρίζει κανείς για την εκπαίδευση σε αυτή την αρχαία κοινωνία.

Όταν μιλάμε για την αρχαία Αίγυπτο, αναφερόμαστε σε μια κοινωνία της οποίας οι απαρχές χρονολογούνται περίπου το 3100 π.Χ. και το τέλος το 300 π.Χ., όταν ο ελληνικός και ο ρωμαϊκός πολιτισμός είχαν ήδη αναπτυχθεί.

Ο αρχαίος αιγυπτιακός πολιτισμός ήταν ένας σημαντικός πολιτισμός από πολλές απόψεις. Η αρχαία Αίγυπτος γνώρισε την πρώτη αγροτική επανάσταση, που διαμόρφωσε ολόκληρο τον ανθρώπινο πολιτισμό, όπως, επίσης, ανέπτυξε και

ένα από τα πρώτα εκπαιδευτικά συστήματα στην παγκόσμια ιστορία.

Όπως και σήμερα, τα σχολεία αυτής της αρχαίας κοινωνίας είχαν τα δικά τους κτίρια και θεωρούνταν πολύ σημαντικοί χώροι τόσο για τον πολιτισμό όσο και για τη διασφάλιση της συνέχειας του πολιτισμού αυτής της κοινωνίας.

Το εκπαιδευτικό σύστημα είχε μεγάλη σημασία για την κοινωνία της αρχαίας Αιγύπτου. Σε μια ιεραρχική κοινωνία, όπως αυτή, το εκπαιδευτικό σύστημα δεν άνοιγε τις πόρτες του σε όλους, αλλά

μόνο σε όσους μπορούσαν να το αντέξουν οικονομικά. Εκείνη την εποχή, η Αίγυπτος είχε ένα άτυπο εκπαιδευτικό σύστημα, το σύστημα βιοτεχνίας.

Χαρακτηριστικά της αρχαίας αιγυπτιακής εκπαίδευσης

Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι το εκπαιδευτικό σύστημα είναι ένα από τα θαύματα της αρχαίας Αιγύπτου, που γοήτευσε πολλούς ιστορικούς, δεδομένου ότι οι Αιγύπτιοι δίνουν μεγάλη σημασία στην εκπαίδευση. Όπως συμβαίνει και σήμερα, η εκπαίδευση στην αρχαία Αίγυπτο ξεκινούσε από μικρή ηλικία, καθώς τα παιδιά μάθαιναν να γράφουν σε πέτρες ή σε ξύλινες σανίδες καλυμμένες με γύψο. Εκτός από την εκμάθηση γραφής και ανάγνωσης, οι μαθητές αποκτούσαν βασικές γνώσεις στην Αστρονομία, την Αριθμητική, τη Γεωγραφία και τα Μαθηματικά.

Μεταξύ των σημαντικότερων χαρακτηριστικών της εκπαίδευσης στην αρχαία Αίγυπτο ήταν ότι μόνο τα αγόρια επιτρεπόταν να φοιτούν σε αυτά τα σχολεία, καθώς η εκπαίδευση ήταν αυστηρά απαγορευμένη για τα κορίτσια (εκτός αν ήταν βασίλισσες). Τα σχολεία βρίσκονταν πάντα δίπλα σε ναούς ή κυβερνητικά κτίρια, γιατί θεωρούνταν από τα σημαντικότερα κτίρια της κοινότητας. Ένα άλλο βασικό χαρακτηριστικό της εκπαίδευσης στην αρχαία Αίγυπτο ήταν το ευρύ ωράριο, το οποίο ήταν από το πρωί μέχρι αργά το απόγευμα, αλλά

φυσικά περιλάμβανε περιόδους ανάπαυσης, ειδικά τις ώρες που είχε ζέστη. Οι αρχαίοι Αιγύπτιοι πρωτοστάτησαν σε διάφορους τομείς στον χώρο της εκπαίδευσης, όπως στον τομέα των διδακτικών μεθόδων.

Πολλές από αυτές τις μεθόδους χρησιμοποιήθηκαν αργότερα από τους Έλληνες και στη συνέχεια πέρασαν στους Ρωμαίους, για να ενσωματωθούν αργότερα στα εκπαιδευτικά συστήματα μεταγενέστερων κοινωνιών. Αν και συνήθως τις αποδίδουμε κυρίως στον αρχαίο ελληνικό και ρωμαϊκό πολιτισμό, αυτές οι μέθοδοι εκπαίδευσης δεν θα ήταν οι ίδιες σήμερα, αν δεν τις είχαν αναπτύξει πιο πριν οι Αιγύπτιοι.

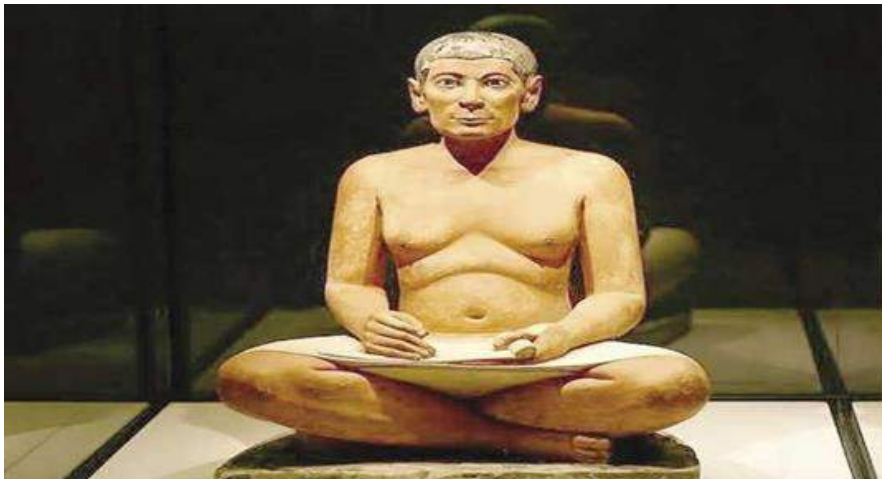

Επιπλέον πληροφορίες για το εκπαιδευτικό σύστημα στην αρχαία Αίγυπτο

Σύμφωνα με το αρχαίο αιγυπτιακό εκπαιδευτικό σύστημα, οι μαθητές πρώτα μελετούσαν απλές μαθηματικές εξισώσεις ή μάθαιναν να αναγνωρίζουν σύμβολα. Μετά περνούσαν σε βαθύτερα θέματα και άρχιζαν να μαθαίνουν τις βαθύτερες αιτίες των πραγμάτων που είχαν μάθει στο παρελθόν. Οι δεξιότητες των μαθητών αναπτύσσονταν ολοένα και περισσότερο, για να φτάσουν στα βάθη της ανθρώπινης γνώσης, ή τουλάχιστον, στα βάθη της γνώσης που ήταν διαθέσιμη εκείνη την εποχή.

Έτσι κάποιοι νέοι ανέπτυξαν τις επαγγελματικές τους ικανότητες, για να αναλάβουν μια συγκεκριμένη δουλειά αργότερα. Μερικοί από

αυτούς διδάχθηκαν να είναι ιερείς ή γραφείς ή να εκτελούν κάποιο βασιλικό λειτουργήμα ή να είναι αξιωματούχοι στο βασίλειο του Φαραώ. Αφού περνούσαν από ένα ορισμένο στάδιο και ακολουθούσαν τα πρώτα βήματα της εκπαίδευσής τους, οι νέοι άρχιζαν να συνεργάζονται με έναν δάσκαλο ή να παρακολουθούν πιο εξειδικευμένα μαθήματα σπουδών, τα οποία θεωρούνταν ως ένα από τα τελευταία βήματα του εκπαιδευτικού προγράμματος στην αρχαία Αίγυπτο. Όμως, όπως προανέφερα, σε μια αυστηρά ιεραρχική κοινωνία, όπως αυτή της αρχαίας Αιγύπτου, η εκπαίδευση δεν ήταν κάτι που απολάμβαναν όλοι οι νέοι.

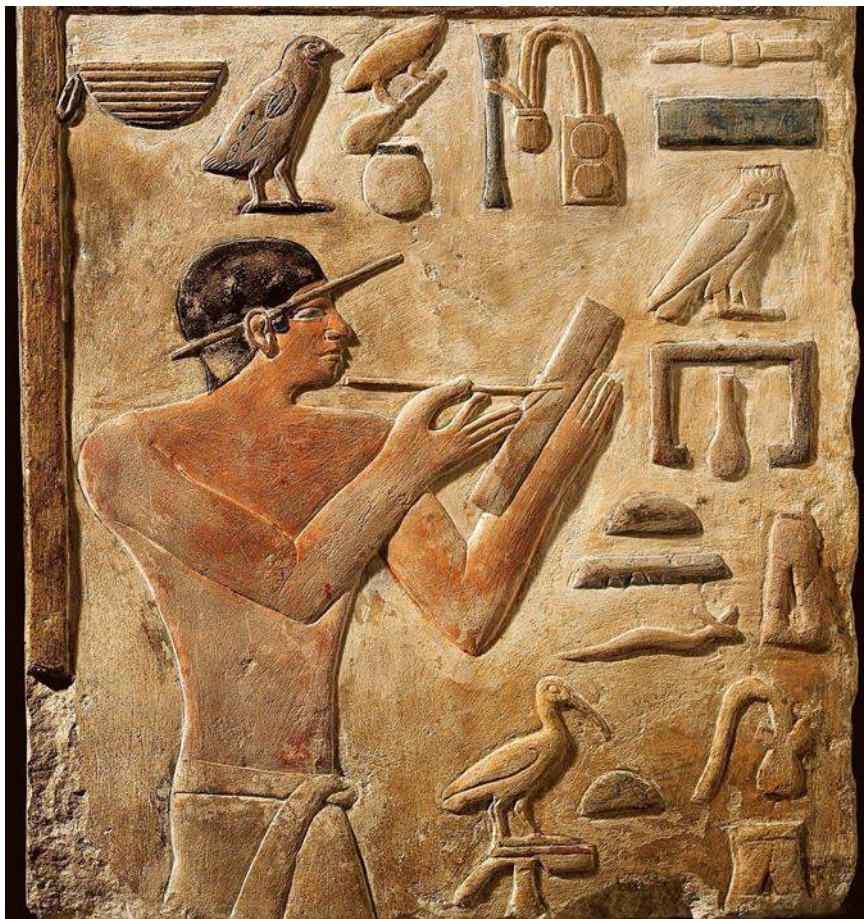
Ποιος επιτρεπόταν να λαμβάνει εκπαίδευση στην αρχαία Αίγυπτο;

Ποιος, αλήθεια, μπορούσε να εκπαιδευτεί με επίσημο τρόπο στις διάφορες πόλεις της αρχαίας Αιγύπτου; Ένας κοινός παρονομαστής στις πρώτες κοινωνίες ήταν η ανισότητα μεταξύ των πολιτών, τουλάχιστον σε σύγκριση με τις σημερινές κοινωνίες, όπου βάσει νόμου όλοι έχουν δικαίωμα πρόσβασης στο επίσημο κρατικό εκπαιδευτικό σύστημα. Αυτό δεν συνέβαινε στις κοινωνίες των αρχαίων πολιτισμών, συμπεριλαμβανομένου του αρχαίου αιγυπτιακού πολιτισμού.

Στην αρχαία αιγυπτιακή κοινωνία πολύ λίγοι μπορούσαν να απολαύσουν το προνόμιο της εκπαίδευσης. Ουσιαστικά τα παιδιά που πήγαιναν σχολείο προέρχονταν αποκλειστικά από πλούσιες οικογένειες. Με άλλα λόγια, ήταν οι γιοι της ελίτ στην αιγυπτιακή κοινωνία που δικαιούνταν να πηγαίνουν στα σχολεία, επειδή το κόστος της εκπαίδευσης ήταν πολύ ακριβό. Συμπερασματικά, ήταν αδύνατο για τα παιδιά των εργατών και γενικότερα των φτωχών οικογενειών να πηγαίνουν στο σχολείο.

Ένας άλλος πρόσθετος περιορισμός στην αρχαία Αίγυπτο ήταν ότι το εκπαιδευτικό σύστημα ήταν αποκλειστικά για το ανδρικό φύλο. Τα κορίτσια αποκλείονταν από αυτό και έπρεπε να μένουν κυρίως στο σπίτι, για να κάνουν τις δουλειές του σπιτιού. Ωστόσο, αν ήταν μέρος της ελίτ, υπήρχαν λίγα σχολεία που είχαν τη δυνατότητα να τα δεχτούν.

Τι γινόταν, όμως, με όλους τους άλλους ανθρώπους που δεν ήταν δεκτοί στα σχολεία της αρχαίας Αιγύπτου; Αν και τα παιδιά των εργατών και γενικότερα τα παιδιά των φτωχότερων στρωμάτων της κοινωνίας δεν αναμενόταν να φοιτήσουν στο σχολείο, δεν έμεναν, ωστόσο, χωρίς εκπαίδευση, καθώς τους δινόταν η δυνατότητα να μαθαίνουν στο σπίτι. Φυσικά, δεν υπήρχε δάσκαλος για αυτά τα παιδιά, αλλά κάποιες φορές ήταν οι γονείς τους που μπορούσαν να τα διδάσκουν ορισμένες δεξιότητες και να τα βοηθήσουν να τις αναπτύξουν.

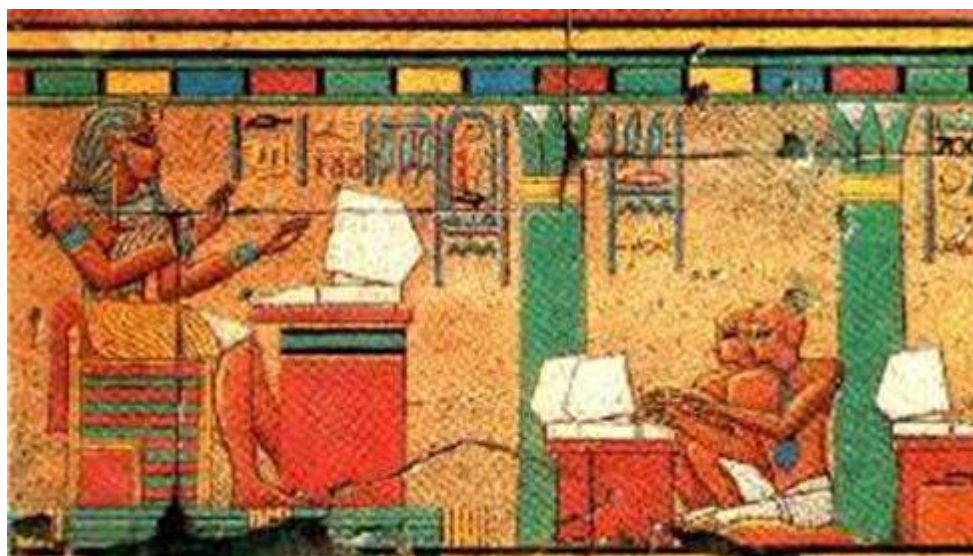

Περιεχόμενο διδασκαλίας και δάσκαλοι

Σήμερα η αρχαία αιγυπτιακή λέξη, που χρησιμοποιούνταν για το σχολείο, μπορεί να μεταφραστεί ως «τόπος εκπαίδευσης». Υπήρχαν διαφορετικοί τύποι εκπαιδευτικών ιδρυμάτων στην αρχαία Αίγυπτο ανάλογα με τις λειτουργίες τους. Για παράδειγμα, υπήρχαν εκπαιδευτικά κτίρια που προορίζονταν μόνο για γραφείς, άλλα μόνο για ιερείς (που ήταν μία από τις πιο σημαντικές κοινωνικές τάξεις στην αιγυπτιακή κοινωνία) και άλλα για τα πιο σημαντικά μέλη της κοινωνίας, όπως λ.χ. για τα παιδιά των οικογενειών που κυβερνούσαν την αιγυπτιακή κοινωνία. Στα διάφορα εκπαιδευτικά ιδρύματα που υπήρχαν τότε, δάσκαλοι στις

περισσότερες περιπτώσεις ήταν οι ιερείς, γιατί πάνω από όλα ήταν εκείνοι που είχαν τα κλειδιά για πρόσβαση στην πιο προηγμένη γνώση, ώστε να μπορούν να διδάσκουν.

Οι ιερείς εργάζονταν, λοιπόν, ως δάσκαλοι και δίδασκαν στους μαθητές όχι μόνο επιστημονικές γνώσεις, αλλά και θρησκευτικές. Αναμφίβολα, αυτός ήταν ένας τρόπος για όσους ήθελαν να είναι καλά μορφωμένοι, να διδάσκονται όχι μόνο τον τομέα των επιστημών, αλλά και τον γενικότερο πολιτισμό που επικρατούσε εκείνη την εποχή και που έδινε θεμελιώδη σημασία στη θρησκεία.

Ο Κομφούκιος και η διδασκαλία του

Xinyue Qiu, Κίνα

Ο Κομφούκιος (Confucius) ήταν Κινέζος διανοητής, παιδαγωγός και κοινωνικός φιλόσοφος στην αρχαιότητα. Οι διδασκαλίες και η φιλοσοφία του επηρέασαν βαθιά τη ζωή και τη σκέψη της Ανατολικής Ασίας.

Αυτός ήταν ο ιδρυτής κινεζικής σκέψης του Κομφουκιανισμού. Οι διδασκαλίες του δείχνουν τις προδιαγραφές για την εκπαίδευση και τη συμπεριφορά του ιδανικού ανθρώπου. Για παράδειγμα, δίδαξε πώς ένα τέτοιο άτομο θα πρέπει να ζει τη ζωή του και να αλληλεπιδρά με τους άλλους. Πολλοί διανοούμενοι συγκρίνουν την επιρροή του Κομφούκιου στην κινεζική ιστορία με εκείνη του Σωκράτη στη Δύση.

Ο Κομφούκιος γεννήθηκε το 552 π.Χ., σε μια μικρή πόλη της βορειοανατολικής Κίνας. Εκείνη την εποχή, η Κίνα ήταν χωρισμένη σε μικρά κρατίδια, γεμάτη από εμφύλιες διαμάχες. Με τον καιρό, η επιβίωση γινόταν όλο και δυσκολότερη. Όταν ο Κομφούκιος ήταν 22 χρονών, ξεκίνησε

να διδάσκει παιδιά αριστοκρατικών οικογενειών ως οικοδιδάσκαλος. Σταδιακά φέρεται να δημιουργήθηκε γύρω του μια ομάδα ακολούθων. Ο αριθμός των μαθητών του δεν ήταν ακριβής. Λέγεται, όμως, ότι είχε περισσότερους από τρεις χιλιάδες μαθητές.

Οι σκέψεις του καταγράφονται στο *Βιβλίο Αναλέκτων*, που περιέχει προσωπικές παρατηρήσεις για το πώς συμπεριφερόταν ο Κομφούκιος ως στοχαστής, ως δάσκαλος και ως αξιωματούχος. Και αυτό το βιβλίο έκανε τον Κομφούκιο πρότυπο ευγένειας και προσωπικής ευπρέπειας για πολλές γενιές Κινέζων αξιωματούχων.

Ο Κομφουκιανισμός επίσης έχει μια βαθιά πνευματική επιρροή στις γύρω περιοχές της Κίνας, όπως στην Κορεατική

Χερσόνησο, το Βιετνάμ και άλλα μέρη, σχηματίζοντας τον πολιτιστικό κύκλο των Κομφουκιανών της Ανατολικής Ασίας.

Το Σχολείο του Κομφούκιου είναι ένας μη κερδοσκοπικός οργανισμός. Διεξάγει διδασκαλία, μεταξύ άλλων και για την κινεζική γλώσσα, και προωθεί συνεργασίες στον χώρο της εκπαίδευσης και του πολιτισμού. Σε διάφορες περιοχές, τα Σχολεία του Κομφούκιου πραγματοποιούν πολλές

πολιτιστικές δραστηριότητες, ενώ διαμορφώνουν σταδιακά τα δικά τους χαρακτηριστικά σχολικά μοντέλα. Αποτελούν σημαντικά μέρη για τις διάφορες χώρες στον κόσμο, όπου οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να μάθουν την κινεζική γλώσσα και τον πολιτισμό και να κατανοήσουν τη σύγχρονη Κίνα.

孔子

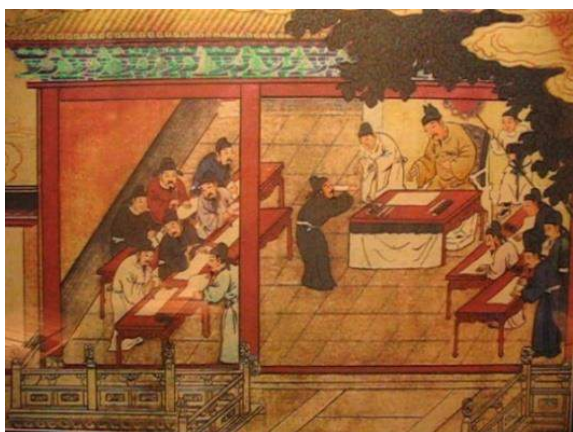
Το αυτοκρατορικό σύστημα εξετάσεων στην Κίνα

Hongxin Liu, Κίνα

Το αυτοκρατορικό εξεταστικό σύστημα ήταν ένα σύστημα επιλογής αξιωματούχων μέσω εξετάσεων στην αρχαία Κίνα. Διήρκεσε περισσότερο από 1200 χρόνια και είχε επιρροή στην Κορέα, το Βιετνάμ, την Ιαπωνία και άλλες χώρες. Υπάρχουν πολλές θεωρίες για τον χρόνο της γέννησης του

αυτοκρατορικού εξεταστικού συστήματος. Είναι πλέον γενικά αποδεκτό ότι γεννήθηκε στη Δυναστεία Sui (587 μ.Χ.), αναπτύχθηκε και σχηματίστηκε στη δυναστεία Tang (618-907) και τελικά καταργήθηκε στο τέλος της δυναστείας Qing (1905).

Εξεταστικές αίθουσες στις αρχαίες πίνακες

1. Ιστορία

Πριν δημιουργηθεί το αυτοκρατορικό εξεταστικό σύστημα, η αρχαία κινεζική κοινωνία επέλεγε κυρίως αξιωματούχους μέσω συστάσεων και οι εξετάσεις δεν ήταν σημαντικές. Δεδομένου ότι αυτή η εξουσία βρισκόταν στα χέρια των ευγενών, ήταν σχεδόν απίθανο να προωθηθούν οι απλοί άνθρωποι.

Κατά τη διάρκεια της δυναστείας Tang (唐朝) (618-907) γίνονταν ετησίως αυτοκρατορικές εξετάσεις. Οι εξετάσεις αποφασίστηκαν προσωρινά από τον αυτοκράτορα και άρχισαν να δίνουν τη δυνατότητα σε απλούς και φτωχούς ανθρώπους να συμμετέχουν. Τα θέματα των εξετάσεων

περιλάμβαναν ιστορία, γραφή, αριθμητική, νομικά κ.λπ. Κατά τη διάρκεια της βασιλείας της Wu Zetian (624-705), που ήταν η μοναδική γυναίκα αυτοκρατόρισα στην κινεζική ιστορία, οι αθλητικές εξετάσεις έγιναν επίσης σημαντικό μέρος των αυτοκρατορικών εξετάσεων. Συμπεριλαμβάνονταν η ιππασία, η τοξοβολία και η πάλη.

Wu Zetian

Έντυπο απαντήσεων

Κατά τη διάρκεια της δυναστείας Song (宋朝) (960–1279), η κυβέρνηση κατέβαλε πολλές προσπάθειες, για να κάνει τις εξετάσεις πιο δίκαιες, απαγορεύοντας την εξαπάτηση στις εξετάσεις και τη δωροδοκία των εξεταστών. Αργότερα, λόγω της ουσιαστικής αύξησης του αριθμού των εισακτέων, ο αριθμός των αξιωματούχων όντως αυξήθηκε πολύ, γεγονός που προκάλεσε μεγάλα κοινωνικά προβλήματα.

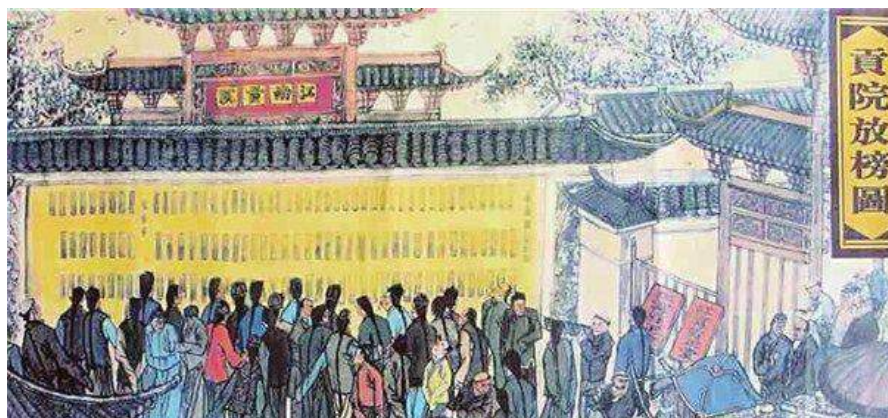
Κατά τη διάρκεια της δυναστείας Yuan (元朝) (1271–1368), η Κίνα βρισκόταν υπό την κυριαρχία των Μογγόλων και το αυτοκρατορικό εξεταστικό σύστημα διακόπηκε για 80

χρόνια. Αργότερα, λόγω της ανισότητας μεταξύ των εθνοτήτων, οι Μογγόλοι είχαν περισσότερα εθνοτικά πλεονεκτήματα στις αυτοκρατορικές εξετάσεις.

Το αυτοκρατορικό εξεταστικό σύστημα έφτασε στο αποκορύφωμά του στις δυναστείες Ming (明朝) (1368–1644) και Qing (清朝) (1636–1912). Η μορφή των εξετάσεων ήταν πιο περίπλοκη και τα εξεταστικά θέματα ήταν πιο ποικίλα. Οι εξετάσεις χωρίζονταν σε τέσσερα κύρια στάδια και στο τελευταίο ο ίδιος ο αυτοκράτορας έπαιρνε συνέντευξη από τους υποψηφίους.

Εξεταστικές αίθουσες στη δυναστεία Qing

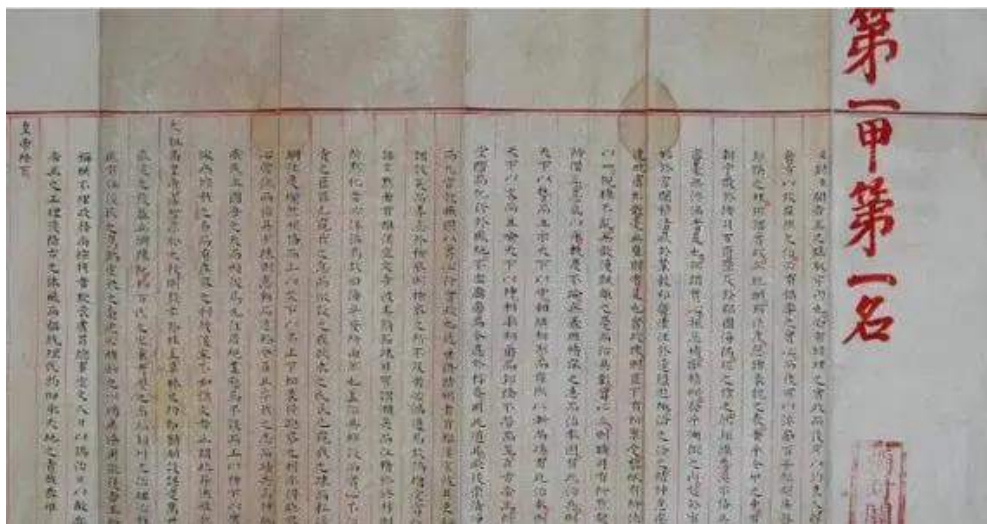
Οι υποψήφιοι κοιτάζουν τα αποτελέσματα των εξετάσεών τους

2. Επιρροή

Το αυτοκρατορικό εξεταστικό σύστημα ήταν μια αρκετά δίκαιη μορφή επιλογής ταλέντων στη φεουδαρχική εποχή, επειδή ήταν ανοιχτό και ανταγωνιστικό. Μερικοί απλοί άνθρωποι μπορούσαν να γίνουν άρχοντες, περνώντας τις αυτοκρατορικές εξετάσεις, ενώ ορισμένοι αριστοκράτες «υποβιβάζονταν» σε απλούς πολίτες λόγω της αποτυχίας στις εξετάσεις. Το σύστημα προώθησε την κινητικότητα μεταξύ των διαφορετικών κοινωνικών τάξεων και έπαιξε σημαντικό ρόλο στη σταθερότητα της κοινωνίας και την πολιτιστική κληρονομιά.

Ωστόσο, το αυτοκρατορικό εξεταστικό σύστημα είχε επίσης αρκετά μειονεκτήματα. Πρώτον, οι κυβερνήτες είχαν την

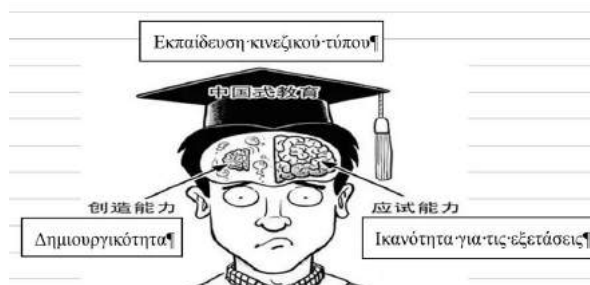
εξουσία να αλλάζουν το περιεχόμενο των εξετάσεων, που έγινε τα δεσμά που ήλεγχαν τις σκέψεις των υποψηφίων. Δεύτερον, το περιεχόμενο της εξέτασης στερούνταν καινοτομίας. Για παράδειγμα, κατά τη διάρκεια των Δυναστειών Ming και Qing, οι υποψήφιοι δεν είχαν τη δυνατότητα να εκφράσουν τις δικές τους ιδέες και μπορούσαν μόνο να γράψουν άρθρα σε ομοιόμορφη μορφή. Αυτό ήταν, άλλωστε, η άμεση αιτία της ακύρωσης του εξεταστικού συστήματος. Τρίτον, οι άνθρωποι δεν μπορούσαν να επιτύχουν με άλλους τρόπους εκτός από τη συμμετοχή στις εξετάσεις, που είχε αρνητικές επιπτώσεις στην ανάπτυξη των επιχειρήσεων και άλλων τομέων.

Άρθρα με ομοιόμορφη μορφή

Αυτό το σύστημα εξακολουθεί να έχει μια βαθιά επιρροή και στη σύγχρονη Κίνα. Η σημερινή κινεζική κοινωνία υποστηρίζει την εκπαίδευση που προσανατολίζεται στις εξετάσεις. Γενικά, οι περισσότεροι γονείς πιστεύουν ακόμα ότι το να πηγαίνουν τα παιδιά τους στο σχολείο είναι ο μόνος τρόπος για να πετύχουν. Πιστεύουν ότι η βαθμολογία είναι το μόνο κριτήριο για την αξιολόγηση των παιδιών και απαγορεύουν στα παιδιά να έχουν άλλα χόμπι. «Μέσα στα

βιβλία υπάρχουν χρυσά σπία και πανέμορφες γυναίκες», είναι ένα απόσπασμα από ένα αρχαίο κινεζικό ποίημα που αντικατοπτρίζει τη σκέψη του κινεζικού λαού για την εκπαίδευση για περισσότερα από χίλια χρόνια. Δηλαδή, όσο πιο σκληρά διαβάσω, τόσο πιο γρήγορα πραγματοποιώ το όνειρό μου.

Η Κινέζα δασκάλα Zhang Guimei

Binxiang Weng, Κίνα

Η Κινέζα δασκάλα Zhang Guimei ίδρυσε το πρώτο δωρεάν λύκειο θηλέων της Κίνας. Στα 12 χρόνια από την ίδρυση του σχολείου, 1804 κορίτσια μπήκαν στο πανεπιστήμιο. Η δασκάλα αυτή έχει βραβευτεί ως *Εθνική Προηγμένη Εργάτρια*, ως *Εξέχον Μέλος του Κομμουνιστικού Κόμματος*, ως *Εθνική Εξέχουσα Δασκάλα*, ως *Εθνικό Μοντέλο Μετριασμού της Φτώχειας*, ενώ έχει λάβει το *Εθνικό Εργατικό Μετάλλιο της 1ης Μαΐου*. Αυτή είναι, λοιπόν, η 63χρονη Zhang Guimei, την οποία οι μαθήτρες αποκαλούσαν «Μάνα Zhang».

Η Zhang Guimei γεννήθηκε τον Ιούνιο του 1957, σε μια οικογένεια αγροτών στην πόλη Mudanjiang, που βρίσκεται στην πιο βορειοανατολική περιοχή της Κίνας. Το 1974, ήρθε στη νοτιοδυτική επαρχία Yunnan, που απέχει περισσότερο από 4.000 χιλιόμετρα από την πατρίδα της. Έκτοτε εργάστηκε ως δασκάλα. Αφού δίδαξε στην κομητεία Huarong, η Zhang Guimei ανακάλυψε ένα ανησυχητικό κοινωνικό φαινόμενο. «Πολλά κορίτσια εξαφανίστηκαν, ενώ μορφώνονταν.» είπε η Zhang. Αφού ρώτησε, έμαθε ότι κάποιες μαθήτρες άρχισαν να εργάζονται και κάποιες είχαν παντρευτεί σε νεαρή ηλικία. Το 2001 ιδρύθηκε το Ινστιτούτο Παιδικής Πρόνοιας της Κομητείας Huarong. Αφού έγινε κοσμήτορας, ανακάλυψε ότι πολλά κορίτσια δεν ήταν ορφανά, αλλά τα είχαν εγκαταλείψει οι γονείς τους.

Σε μια επίσκεψη στο σπίτι μιας μαθήτριας, βρήκε ένα κορίτσι 13 ή 14 ετών. Οι γονείς της τής ζήτησαν να εγκαταλείψει το σχολείο, για να παντρευτεί, γιατί με τον γάμο θα λάμβαναν 30.000 γιουάν (3750 ευρώ το 2001). Στην Κίνα η οικογένεια του γαμπρού τα προσφέρει στην οικογένεια της νύφης.

Η Zhang Guimei έτρεξε στο σπίτι του κοριτσιού θυμωμένη και είπε στη μητέρα της: «Να πάρω το παιδί και θα πληρώσω τα έξοδα του σχολείου.» Όμως η μητέρα του κοριτσιού απέρριψε την πρόταση. Τελικά η Zhang Guimei δεν είχε άλλη επιλογή εκτός της παραίτησης. «Αργότερα δεν την ξαναβρήκα πια. Αυτό είναι η μέγιστη λύπη σε όλη μου τη

Στην αρχή, η Zhang Guimei δεν είχε καθόλου χρήματα και πήγαινε στις πόλεις, για να ζητιανεύει κατά τις χειμερινές και καλοκαιρινές διακοπές. Όμως, συνήθως θεωρούνταν ψεύτρα.

Το 2002, η Zhang Guimei άρχισε να χτίζει ένα δωρεάν λύκειο, με αρχική πρόθεση να σώζει μητέρες «χαμηλής» ποιότητας και έτσι να σώζει παιδιά «χαμηλής» ποιότητας. Από την πρώτη μέρα της ίδρυσης του σχολείου, η Zhang Guimei είχε θέσει τους εξής κανόνες: τα δίδακτρα, η διαμονή κ.λπ. είναι δωρεάν και χρεώνεται μόνο μια μικρή ποσότητα φαγητού. Ειδικά οι μαθήτριες από φτωχές οικογένειες γίνονται δεκτές

Ενώ οι βαθμοί των παιδιών βελτιώνονταν μέρα με τη μέρα, η κατάσταση υγείας τής Zhang Guimei άρχισε να επιδεινώνεται. Σήμερα πάσχει από 23 ασθένειες, όπως το εμφύσημα, η πνευμονική ίνωση και η παρεγκεφαλιδική ατροφία.

Το 2007, η Zhang Guimei εξελέγη εκπρόσωπος του 17ου Εθνικού Συνεδρίου του Κομμουνιστικού Κόμματος της Κίνας. Επειδή σπάνια αγόραζε καινούρια ρούχα, πριν πάει στην πρωτεύουσα, η τοπική κυβέρνηση τής έδωσε 7000 γιουάν, για να αγοράσει καλύτερα ρούχα. Όμως, τα χρήματα

ζωή.», είπε η Zhang Guimei. Από τότε, ένα όνειρο αναδύθηκε σταδιακά στην καρδιά της: να διευθύνει ένα δωρεάν λύκειο θηλέων, για να εκπαιδεύονται τα κορίτσια στην ύπαιθρο, δηλαδή, στα βουνά.

όλες ανεξάρτητα από τους βαθμούς τους. Ως εκ τούτου, οι περισσότερες από τις μαθήτριες που μπαίνουν σε αυτό το λύκειο είναι λιγότερο καλές στη μάθηση.

χρησιμοποιήθηκαν αμέσως για την αγορά υπολογιστών για το σχολείο. Φορώντας σκισμένο παντελόνι, πήγε στο Πεκίνο. Στην πραγματικότητα, το 100% μαθητριών που αποφοίτησαν από το Λύκειο Γυναικών Huaping, μπήκε στα πανεπιστήμια. Η διευθύντρια Zhang Guimei δημιούργησε ένα θαύμα.

Μια πρώην μαθήτρια επέστρεψε στο σχολείο, θέλοντας να δωρίσει χρήματα στο σχολείο. Αλλά, όταν η διευθύντρια Zhang Guimei έμαθε ότι ήταν πλέον σύζυγος πλήρους απασχόλησης, το χαμόγελο στο πρόσωπό της εξαφανίστηκε. Αρνήθηκε τη δωρεά και είπε στο κορίτσι: «Οι γυναίκες πρέπει να βασίζονται στον εαυτό τους, όχι στους άνδρες.»

«*Το να σωθεί ένα κορίτσι είναι σαν να σωθούν τρεις γενιές*», μας λέει η διευθύντρια Zhang Guimei, της οποίας το όνομα σημαίνει δυο λουλούδια, osmanthus fragrans και prunus mume στη λατινική τους ονομασία (βλ. παρακάτω εικόνες).

桂

梅

Η εκπαίδευση Steiner / Waldorf και
η προσωπική μου εμπειρία από αυτή ως εκπαιδευτικός

Despina Joannidis, Αυστραλία

Ποιος ήταν
ο
Ρούντολφ
Στάινερ;

Ο Ρούντολφ Στάινερ ήταν Αυστριακός επιστήμονας, φιλόσοφος και καλλιτέχνης που έζησε από το 1861 έως το 1925.

Τα ενδιαφέροντά του δεν ήταν μόνο στην εκπαίδευση, αλλά και σε ένα ευρύ φάσμα τομέων όπως η ιατρική, η γεωργία, η διατροφή και το περιβάλλον.

ΠΡΟΕΛΕΥΣΗ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΑΙΝΕΡ

Στο χάος μετά τον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο στη Γερμανία (και την Ευρώπη) ο Στάινερ αμφισβήτησε το ανούσιο του πολέμου και υποστήριξε την ανάγκη για νέες κοινωνικές μορφές.

Κατέληξε στο συμπέρασμα ότι για να ανταποκριθούν στις ανάγκες του μέλλοντος, τα άτομα έπρεπε να εκπαιδεύονται διαφορετικά.

[Seeding the Future - a "Learn to Change the World" Trailer](#)

Ταπεινά ξεκινήματα το πρώτο σχολείο Steiner/ Waldorf

Ξεκίνησε το άνοιγμα του πρώτου σχολείου Steiner/Waldorf, μέσω της χορηγίας του Emil Molt (ιδιοκτήτης του εργοστασίου τσιγάρων Waldorf Astoria το 1919)

Αυτό το σχολείο ήταν για τα παιδιά των εργατών του εργοστασίου. Το εκπαιδευτικό υλικό και τα δίδακτρα ήταν δωρεάν.

Εκπαίδευση Στάινερ

Γιατί με ενδιαφέρει αυτό το είδος εκπαίδευσης

Στα πρώτα μου χρόνια ως δασκάλα γυμνασίου στην Αυστραλία, είχα μια μαθήτριά, το όνομα της οποίας ήταν Στέφανι.

Είχε έρθει από ένα σχολείο Steiner στο δημόσιο γυμνάσιό μας.

Φαινόταν διαφορετική από την υπόλοιπη τάξη: ήταν ήσυχη, ανεξάρτητη, πολύ καλλιτεχνική και δημιουργική.

Παρατήρησα και θαύμασα αμέσως αυτές τις ιδιότητές της.

STEINER ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

Η εκπαίδευση Steiner είναι γνωστή για την παροχή μιας υγιούς και πρακτικής βάσης για εργασία με παιδιά.

Τους δίνει τη δυνατότητα να βρουν τη δημιουργικότητά τους και να γίνουν ελεύθερα άτομα που μπορούν να σκέφτονται μόνα τους, να παίρνουν τις δικές τους αποφάσεις και να βρίσκουν τον δικό τους σκοπό και κατεύθυνση στη ζωή.

Η προσέγγιση της εκπαίδευσης βασίζεται στον προβληματισμό και την έρευνα σχετικά με τις εκπαιδευτικές ιδέες του Steiner, εκείνες που σχετίζονται με την ανάπτυξη του παιδιού.

Αυτά αποτελούν μια πτυχή αυτού που ο Steiner ονόμασε **«ανθρωποσοφία»**, κυριολεκτικά, «ανθρώπινη σοφία» ή «γνώση του ανθρώπου».

ΤΙ ΙΣΧΥΕΙ ΣΗΜΕΡΑ

Σήμερα υπάρχουν πάνω από 1300 σχολεία Steiner/Waldorf και 2000 κέντρα παιδικής ηλικίας σε περισσότερες από 60 χώρες. Τα σχολεία Steiner πληρούν τις απαιτήσεις πολιτικής διαφορετικών εκπαιδευτικών αρχών των αντίστοιχων χωρών τους.

Η εκπαίδευση Steiner χρηματοδοτείται από το κράτος στις περισσότερες ευρωπαϊκές χώρες καθώς και στην Αυστραλία, τη Νέα Ζηλανδία, τη Σουηδία και την Ολλανδία.

Στο Ηνωμένο Βασίλειο υπάρχουν τώρα 4 Ακαδημίες που χρηματοδοτούνται από το κράτος. Τα παιδιά που πηγαίνουν σε αυτά τα σχολεία προς το παρόν πληρώνουν διδάκτρα, αλλά τα σχολεία φιλοδοξούν να κάνουν την εκπαίδευσή τους διαθέσιμη σε όσο το δυνατόν ευρύτερη κοινότητα.

Βασικές
αρχές της
Εκπαίδευσης
Steiner
Μάθετε
περισσότερα

Υπάρχουν περισσότερα από 1090 σχολεία Waldorf σε 64 χώρες παγκοσμίως.

<https://www.steinereducation.edu.au/steiner-education/core-principles-for-australian-steiner-schools-2021/>

B_My_Guest

Αργυρώ Μουντάκη, Εκπαιδευτικός, Συγγραφέας Λογοτεχνίας για Παιδιά

Το πρότζεκτ για την εκπαίδευση ανά τον κόσμο ολοκληρώθηκε με δύο εκπαιδευτικές επισκέψεις. Η πρώτη ήταν η επίσκεψη της κ. Αργυρώς Μουντάκη, εκπαιδευτικού και συγγραφέως λογοτεχνίας για παιδιά και εφήβους. Στόχος της διαδικτυακής της επίσκεψης ήταν να συζητήσει μαζί μας το θέμα πώς η ανάγνωση λογοτεχνικών βιβλίων για παιδιά (η φιλιανγνωσία) αποτελεί ουσιαστικό μέρος της εκπαίδευσής τους τόσο για ποικίλα σημαντικά θέματα (καλλιέργεια γνώσεων) όσο και (κυρίως) για την ενίσχυση των συναισθηματικών τους δεξιοτήτων. Μέσα από την παρουσίαση των δικών της βιβλίων, συζητήσαμε πώς τα παιδιά και οι έφηβοι μπορούν να διδαχτούν και να αναπτύξουν –μεταξύ άλλων– τις δεξιότητες της ενσυναίσθησης, της συμπερίληψης, της ενδυνάμωσης των

ενδοοικογενειακών σχέσεων και της αγάπης για τα ζώα. Μιλήσαμε για τη σημασία της καλλιέργειας της φιλιανγνωσίας εντός και εκτός σχολείου και του ρόλου των εκπαιδευτικών να κάνουν τα παιδιά να αγαπήσουν το ποιοτικό, κριτικό διάβασμα, χρησιμοποιώντας πρωτότυπες και ψυχαγωγικές εκπαιδευτικές δράσεις. Μας παρουσίασε κάποιες από τις δικές της δράσεις φιλιανγνωσίας, σχολιάζοντας την ενθουσιώδη συμμετοχή των παιδιών.

Η δεύτερη καλεσμένη μας ήταν η κ. Αθανασία Παπαγεωργίου, Φιλολόγος, Υποψήφια Διδάκτωρ στο Πανεπιστήμιο της Lille, στη Γαλλία, που μας μίλησε και στη συνέχεια συζητήσαμε ένα θέμα που αφορούσε την αστυνομική λογοτεχνία και το οποίο παρατίθεται στη συνέχεια στο παρόν φύλλο της e-εφημερίδας.

Διδάσκοντας στα παιδιά αξίες ζωής μέσα από την παιδική λογοτεχνία

Η αστυνομική πλοκή ως σύμβαση εξαπάτησης

Είναι βράδυ. Στο σπίτι επικρατεί ησυχία. Περίμενε πολύ καιρό να έρθει αυτή η στιγμή. Τα έχει ετοιμάσει όλα: χαμήλωσε τα φώτα και άναψε τη λάμπα που στέκει δίπλα από την πολυθρόνα, ακούμπησε ένα φλυτζάνι τσάι στο πλαϊνό τραπεζάκι και ενεργοποίησε την αθόρυβη λειτουργία στο κινητό του. Ο Αναγνώστης είναι έτοιμος να καθίσει στην αναπαυτική του πολυθρόνα και να βυθιστεί σε έναν σκοτεινό κι επικίνδυνο κόσμο, χωρίς όμως να διακυβεύεται η προσωπική του ασφάλεια.

Θα μπορούσε, βέβαια, να είναι ξαπλωμένος στο κρεβάτι του ή να ταξιδεύει με τρένο ή να βρίσκεται στην αίθουσα αναμονής μιας δημόσιας υπηρεσίας ή ενός ιατρείου. Θα μπορούσε, επίσης, ο Αναγνώστης να είναι ένας φοιτητής, ένας δημόσιος υπάλληλος, ένας πλούσιος επιχειρηματίας, ένας φτωχός μεροκαματιάρης, ένας καθηγητής πανεπιστημίου ή ένας απόφοιτος Γυμνασίου. Θα μπορούσε να είναι ένας λάτρης του είδους ή ένας φιλοπερίεργος και

ίσως καχύποπτος αναγνώστης, που επιχειρεί για πρώτη φορά να διαβάσει ένα τέτοιο βιβλίο, ή θα μπορούσε να είναι κάποιος κριτικός που αντιπαθεί το είδος, αλλά από επαγγελματική ευσυνειδησία προτίθεται να διαβάσει κι αυτό το έργο, για να εντοπίσει και να καταγράψει όλες του τις αδυναμίες, ώστε να αισθανθεί ξανά δικαιωμένος που το θεωρεί κατώτερο.

Όπου κι αν βρίσκεται αυτός ο Αναγνώστης, όποια κι αν είναι η ταυτότητά του ή οι προθέσεις του, είναι βέβαιο πως έχει συναινέσει σε κάτι αδιαπραγμάτευτο. Έχει αποδεχτεί μια σιωπηρή συμφωνία με τον συγγραφέα: ότι δέχεται να εξαπατηθεί. Αυτή η συμφωνία είναι απαραίτητη για τη λειτουργία της πλοκής, ενώ ταυτόχρονα αποτελεί και τη βασική πηγή αισθητικής απόλαυσης για τον αναγνώστη. Ο Αναγνώστης αυτός είναι, φυσικά, ο αναγνώστης των αφηγήσεων με αστυνομική πλοκή.

Αποφεύγω να χρησιμοποιήσω τον όρο «αστυνομικό μυθιστόρημα» (στα γαλλικό "roman policier", στα αγγλικά "detective story"), γιατί αυτός θα περιόριζε σημαντικά το σύνολο των αναφορών και των παραδειγμάτων που σκοπεύω να χρησιμοποιήσω στη συνέχεια, προκειμένου να καταδείξω το παιχνίδι της εξαπάτησης που στήνεται μεταξύ συγγραφέα και αναγνώστη. Αντίθετα, έχω επιλέξει τον όρο «αστυνομική πλοκή» (στα αγγλικά detective plot), για να περιγράψω πιο γενικά κάθε αφήγηση με μια ιδιαίτερη

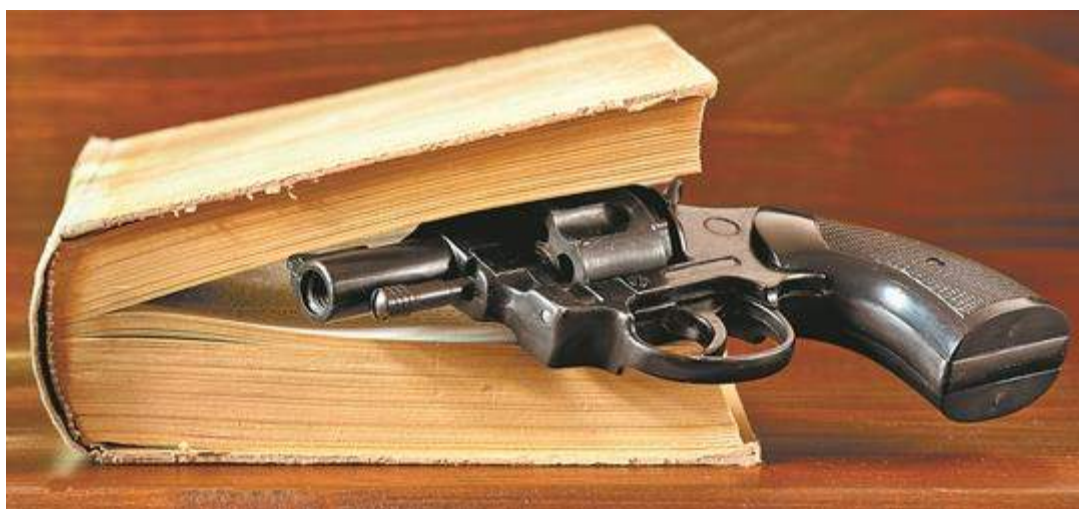
σκηνοθεσία και αστυνομική ποιότητα, που έχει ως στόχο τη διαλεύκανση ενός μυστηρίου.

Άλλα χαρακτηριστικά της αστυνομικής πλοκής ως προς το θέμα μπορεί να είναι

- η ύπαρξη φόνου,
- η προσπάθεια συγκάλυψής του,
- οι παραπλανητικές αποκαλύψεις με τα λανθασμένα αποδεικτικά στοιχεία,

- οι περιπέτειες,
- η επιτυχής σύλληψη του ενόχου ή η λύση του αινίγματος και
- η τελική αποκατάσταση της τάξης.

Με λίγα λόγια, ο όρος αυτός θα χρησιμοποιηθεί με την ευρύτερη δυνατή έννοια, ώστε να συμπεριλάβει όχι μόνο το μυθιστόρημα ή το διήγημα, αλλά ακόμα και την κινηματογραφική ταινία ή το θεατρικό έργο.

Εξάλλου, όλα τα καλλιτεχνικά προϊόντα έχουν ένα κοινό στοιχείο μεταξύ τους: είναι αδύνατο να υπάρξουν χωρίς συμβάσεις. Στη θεωρία της λογοτεχνίας, ο όρος σύμβαση (convention) δηλώνει τη σιωπηρή συμφωνία ανάμεσα στον συγγραφέα και στον αναγνώστη ή στο θεατή που επιτρέπει στον δημιουργό ορισμένες ελευθερίες στην αναπαράσταση της πραγματικότητας.

Και για να έρθουμε και στο θέμα μας, αυτό που αξίζει να υπογραμμιστεί είναι ότι στην αστυνομική πλοκή **η τέχνη όντως ψεύδεται ή, έστω, λέει μισές αλήθειες**. Αυτή είναι η βασική της σύμβαση, την οποία οφείλει να αποδεχθεί ο αναγνώστης. Του ζητείται όχι μόνο να συμφωνήσει με την

εξαπάτησή του, αλλά να προχωρήσει «τίμια» στην ανάγνωση, χωρίς, για παράδειγμα, να διαβάσει κατευθείαν το τελευταίο κεφάλαιο. Και το ίδιο ισχύει και για μια ταινία με ανάλογη πλοκή: ποιος θα παρακολουθούσε μία ταινία ή μία σειρά στο Netflix και λίγο μετά την έναρξη της υπόθεσης θα το προχωρούσε στην τελευταία σκηνή ή στο τέλος του επεισοδίου της τελευταίας σεζόν, παραλείποντας όλες τις προηγούμενες; Αν συνέβαινε κάτι τέτοιο, τότε θα ακυρώνονταν εν γένει όλη η διαδικασία και θα έχανε το νόημά της, το οποίο δεν είναι άλλο από την αισθητική απόλαυση.

Για να επικεντρωθώ ξανά στον αναγνώστη, απόλαυση είναι γι' αυτόν να συμμετέχει στο παιχνίδι της εξαπάτησης. Δεν θα παίξει τον ρόλο του θύματος, αλλά **θα γίνει ο «συνένοχος» του συγγραφέα στο λογοτεχνικό παιχνίδι της πλοκής**. Γνωρίζοντας εκ των προτέρων ότι πρόκειται να διαβάσει ένα κείμενο με κάποια ερμηνευτικά κενά σημεία, αφήνεται να καθοδηγηθεί από τη/τον συγγραφέα που σκηνοθετεί την πλοκή. Παράλληλα όμως, οφείλει

- να παρακολουθεί τις διάσπαρτες ενδείξεις που αφήνει ο συγγραφέας,
- να ανασυνθέτει τα στοιχεία και,
- μέσα από εικασίες να δίνει τη δική του ερμηνεία, μέχρι να οδηγηθεί στη λύση του αινίγματος.

Αυτή η σχεδόν προκαθορισμένη διεργασία που απαιτεί τη διανοητική συμμετοχή του αναγνώστη, η άρρητη συμφωνία να υποδυθεί ο αναγνώστης τον ερευνητή που θα

Κάτι άλλο που διατηρεί αμείωτο το ενδιαφέρον του αναγνώστη είναι ότι από τη στιγμή που κάποιος αγοράζει ένα βιβλίο με αστυνομική πλοκή, έχει κάποιες προσδοκίες. Κατά τη διαδικασία της ανάγνωσης, από σελίδα σε σελίδα, οι προσδοκίες αυτές άλλοτε επιβεβαιώνονται και άλλοτε διαψεύδονται, ενώ ταυτόχρονα γεννιούνται καινούριες, οι οποίες πάλι θα επιβεβαιωθούν ή θα διαψευστούν κ.ο.κ. Με άλλα λόγια, η ανάγνωση μετατρέπεται σε ένα παιχνίδι μεταξύ συγγραφέα και αναγνώστη, που είναι άκρως ανταγωνιστικό αλλά και πρωτότυπο, καθώς δεν συναντάται σε άλλα είδη. Από τη μια οι συγγραφείς επινοούν συνεχώς καινούρια τεχνάσματα και τεχνικές για να ξεγελάσουν καλύτερα τον αναγνώστη, και από την άλλη ο αναγνώστης

ανακαλύψει τον ένοχο και θα αναζητήσει επαρκείς ενδείξεις, αποτελούν οπωσδήποτε βασικούς λόγους που εξηγούν την τεράστια επιτυχία των έργων με αστυνομική πλοκή. Όπως διάβασα πρόσφατα, το 25-30% της παγκόσμιας λογοτεχνικής παραγωγής εμφανίζονται πλέον ως αστυνομικά μυθιστορήματα (Π. Μαρτινίδης).

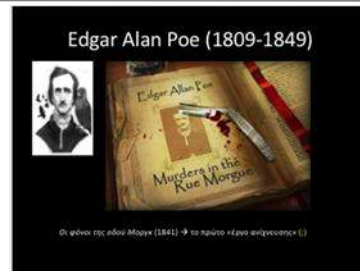

γίνεται όλο και πιο έμπειρος σε αυτό το παιχνίδι, κι έτσι είναι όλο και πιο δύσκολο να ξεγελαστεί.

Αυτό συμβαίνει και διαχρονικά, δηλαδή ο σύγχρονος αναγνώστης εξαπατάται πολύ πιο δύσκολα σε σχέση με τον αναγνώστη της εποχής π.χ. της Agatha Christie, άρα γίνεται όλο και πιο απαιτητικός. Οι ιστορίες με αστυνομική πλοκή μάλιστα αποτιμώνται ως πετυχημένες, όχι όταν δίνουν ένα «Happy end», αλλά, κυρίως, όταν έχουν ένα «Clever end». Επομένως, θα μπορούσαμε να μελετήσουμε όλη την ιστορία της αστυνομικής λογοτεχνίας και των υποκατηγοριών της απλά και μόνο, αν εξετάζαμε την εξέλιξη των τεχνικών και των τεχνασμάτων που έχουν χρησιμοποιηθεί για να λειτουργήσει αυτή η σύμβαση εξαπάτησης.

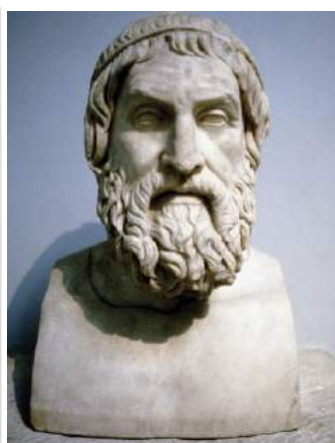

Οι περισσότεροι μελετητές αναγνωρίζουν ως πατέρα της αστυνομικής πλοκής τον Ε. Α. Ροε, καθώς το διήγημα *Οι φόνοι της οδού Μοργκ* (*The Murders in the rue Morgue*), που δημοσιεύτηκε το 1841, θεωρείται το πρώτο «έργο ανίχνευσης». Άλλοι ισχυρίζονται πως το πρώτο «αστυνομικό μυθιστόρημα» στην ιστορία της λογοτεχνίας είναι το έργο *Η υπόθεση Λερούζ* (*L' affaire Lerouge*, 1866) του Émile Gaboriau. Υπάρχουν, βέβαια, κι εκείνοι που εντοπίζουν κάποια ψήγματα αστυνομικής πλοκής στις απαρχές της λογοτεχνίας, όπως για παράδειγμα σε κάποιες από τις ιστορίες του Ηροδότου και του Βιργίλιου.

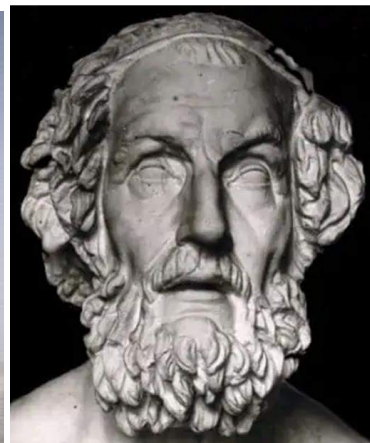

Πάντως είναι πια κοινός τόπος να θεωρείται ο Οιδίποδας ως ο πρώτος ερευνητής της παγκόσμιας λογοτεχνίας. Στην περίπτωση του Οιδίποδα, βέβαια, η πλάνη δεν περιλαμβάνει μόνο τους υπόλοιπους ήρωες/θεατές, αλλά κατεξοχήν εξαπατημένος είναι ο ίδιος ο ήρωας, αφού δεν ξέρει ότι ο δολοφόνος που αναζητά δεν είναι άλλος από τον ίδιο του τον εαυτό!

Ωστόσο, η ιδέα της εξαπάτησης ουσιαστικά γεννιέται μαζί με τη λογοτεχνία. Μάλιστα, ο πρώτος συγγραφέας που επινοεί το παιχνίδι της εξαπάτησης δεν είναι ο αρχαίος Έλληνας τραγικός ποιητής Σοφοκλής, αλλά ο Όμηρος, ο οποίος επινοεί τον πρώτο «απατεώνα» της παγκόσμιας λογοτεχνίας. Ο ήρωάς του, που σε ένα μέρος του έργου παίζει ταυτόχρονα και τον ρόλο του αφηγητή, είναι πάνω απ' όλα γνωστός για αυτή ακριβώς την ικανότητα, να εξαπατά τους άλλους. Αναφέρομαι, φυσικά, στον Οδυσσέα. Ας θυμηθούμε πώς παρουσιάζει ο ίδιος τον εαυτό του, όταν στο παλάτι του βασιλιά Αλκίνου αναγκάζεται να συστηθεί: «Είμαι λοιπόν ο Οδυσσεύς, ο γιος του Λαέρτη, όλοι καλά με ξέρουν για τους δόλους μου...» (ι 20-21).

Σοφοκλής

Όμηρος

Στο ομηρικό έπος της Οδύσσειας, λοιπόν, ο Οδυσσεάς εξαπατά τους πάντες:

Τους Τρώες με τον δούρειο ίππο.

τον Κύκλωπα Πολύφημο

και τους μνηστήρες

Η επίδραση των ομηρικών επών και ειδικότερα του ήρωα Οδυσσέα υπήρξε τόσο μεγάλη, που τη συναντάμε σε όλους τους αιώνες και σε όλες τις λογοτεχνίες του κόσμου. Θα μπορούσαμε, συνεπώς, να αναφέρουμε αναρίθμητα παραδείγματα τέτοιων περιπτώσεων. Θα περιοριστούμε, όμως, μόνο σε έναν πολύ διάσημο ήρωα, τον Κόμη Μοντεκρίστο (1844-45), από το ομώνυμο μυθιστόρημα του Αλέξανδρου Δουμά, που έχει μεταφερθεί πολλές φορές στον

κινηματογράφο (έχουν γυριστεί περίπου 15 ταινίες βασισμένες στο μυθιστόρημα αυτό). Ο Κόμης Μοντεκρίστο, ως ένας σύγχρονος Οδυσσέας, βιώνει απίστευτες περιπέτειες, βασανίζεται και υποφέρει άδικα, αλλά στο τέλος πετυχαίνει τον στόχο του, ακολουθώντας το σχέδιο που έχει καταστρώσει, το οποίο περιλαμβάνει –μεταξύ άλλων– τη «μεταμφίεσή» του και την εξαπάτηση, για να πάρει εκδίκηση για όλα όσα του έχουν συμβεί.

Στα παραδείγματα της Οδύσσειας και του Κόμη Μοντεκρίστο, βέβαια, η εξαπάτηση είναι εσωτερική, μέσα στην πλοκή του έργου. Οι παγίδες, δηλαδή, δεν στήνονται για τον αναγνώστη, αλλά αφορούν τα πρόσωπα της ιστορίας. Και μάλιστα η εξαπάτηση εδώ είναι δύο ειδών: α)

αφενός αξιοποιείται η τεχνική της πλαστοπροσωπίας (ο Οδυσσέας γίνεται ζητιάνος, ενώ ο Dantes μεταμφιέζεται σε Κόμη Μοντεκρίστο), β) αφετέρου γεννιέται και η τεχνική της ειρωνείας, δηλαδή η κατάσταση κατά την οποία ένας ήρωας γνωρίζει λιγότερα από τον αναγνώστη.

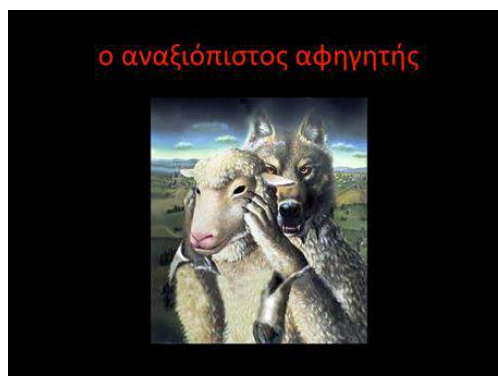

Τώρα εμάς θα μας απασχολήσει περισσότερο μια μορφή εξαπάτησης, που εντοπίζεται στη σχέση συγγραφέα και αναγνώστη. Με τα παραδείγματα που θα ακολουθήσουν από τη λογοτεχνία αλλά και τον κινηματογράφο, στόχος μου είναι να παρουσιάσω ορισμένες ενδεικτικές περιπτώσεις, όπου η εξαπάτηση ξεφεύγει από τα συνηθισμένα. Δυστυχώς, για όσους δεν έχουν διαβάσει τα έργα στα οποία θα αναφερθώ, αναγκαστικά θα τους χαλάσω την απόλαυση, γιατί θα αποκαλύψω κάποια από τα βασικά χαρακτηριστικά τους.

Μία από τις πιο κλασικές τεχνικές της εξαπάτησης είναι η **τεχνική του αναξιόπιστου αφηγητή**. Ως γνωστόν, ο αφηγητής αποτελεί μια λογοτεχνική σύμβαση, αφού μέσα από αυτόν ο αναγνώστης μαθαίνει την ιστορία του έργου. Ο αναγνώστης, όμως, έχει μια αυθόρμητη τάση να πιστεύει τον αφηγητή. Επομένως, ένας τρόπος για να ξεγελάσει ο συγγραφέας τον αναγνώστη είναι να τον αφήνει να πιστεύει ότι ο αφηγητής του λέει την αλήθεια και στη συνέχεια να κάνει τον αφηγητή να φανεί αναξιόπιστος.

Στη νεοελληνική λογοτεχνία, ένας από τους πρώτους συγγραφείς που αξιοποίησαν αυτή την τεχνική εξαπάτησης του αναγνώστη είναι ο Γεώργιος Βιζυηνός. Φυσικά, στόχος του Βιζυηνού δεν ήταν να γράψει αμιγώς αστυνομικά διηγήματα, ωστόσο η αστυνομική πλοκή εντοπίζεται σε δύο από τα πιο γνωστά του διηγήματα, στο *Ποιος ήταν ο φονεύς του αδελφού μου* και στο *Αμάρτημα της μητρός μου* (1883). Και στα δύο διηγήματα υπάρχει ένα αίνιγμα, για το οποίο ο αφηγητής-ήρωας προσφέρει πληροφορίες στον αναγνώστη. Στη συνέχεια, όμως, όσο προχωράμε στην ανάγνωση, πολλές από αυτές τις πληροφορίες αποδεικνύονται ανακριβείς και

Ένα άλλο παράδειγμα της τεχνικής αυτής αξιοποιείται από μια συγγραφέα, που έχει χαρακτηριστεί ως η βασίλισσα του αστυνομικού είδους. Πρόκειται για την Agatha Christie και το μυθιστόρημά της *Ποιος σκότωσε τον Ρότζερ Άκρόυντ;* (1926). Σε αυτό το μυθιστόρημα, συναντάμε το ίδιο μοτίβο εξαπάτησης, αλλά σε μια πιο εξελιγμένη εκδοχή. Πιο συγκεκριμένα, ο αφηγητής δεν εμφανίζεται απλώς ως αναξιόπιστος, αλλά αυτό που έχει παραλείψει να μας πει (και το μαθαίνουμε μόνο στο τέλος) είναι πως ο δολοφόνος είναι ο ίδιος! Μπορεί πλέον να είμαστε πιο υποψιασμένοι, ως ένα κοινό εκπαιδευμένο στις τεχνικές εξαπάτησης, ωστόσο, αυτό το τέχνασμα της A. Christie ήταν τόσο

παραπλανητικές. Θα χρειαστεί να φτάσουμε στο τέλος των διηγημάτων, για να επιστρατευτεί ένας άλλος αφηγητής, πιο αξιόπιστος, ώστε να μάθουμε την αλήθεια.

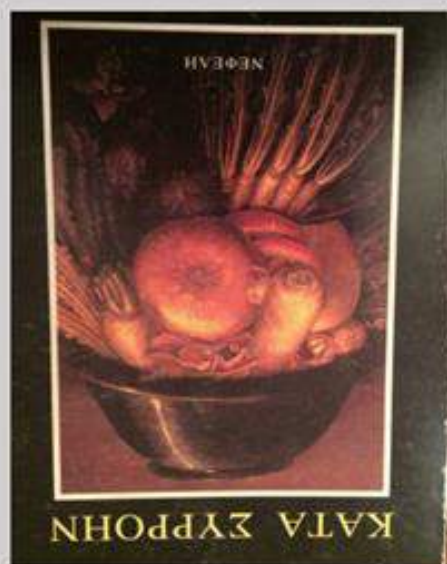
ασυνήθιστο για την εποχή του που προκάλεσε έντονες αντιδράσεις και σημάδεψε οριστικά το αστυνομικό είδος, καθώς από τότε όλα τα πρόσωπα παρόμοιων αφηγήσεων μπορούν να θεωρηθούν ύποπτα.

Μεταξύ των έργων που έχουν εμπνευστεί από το συγκεκριμένο κείμενο της A. Christie είναι και το μυθιστόρημα *Κατά συρροήν*, του Πέτρου Μαρτινίδη, καθηγητή Αρχιτεκτονικής του ΑΠΘ και συγγραφέα μιας επιτυχημένης σειράς αστυνομικών μυθιστορημάτων. Το *Κατά συρροήν* είναι το πρώτο μυθιστόρημα που έγραψε και περιλαμβάνει τον συνδυασμό πλαστοπροσωπίας και αναξιόπιστου αφηγητή-ήρωα. Όμως, εδώ τελικά αποδεικνύεται και ότι ο αφηγητής είναι άλλος από αυτόν που νομίζαμε, και ότι ο ίδιος είναι ο δολοφόνος και βασικός ένοχος. Την οφειλή του στην παράδοση του αστυνομικού είδους, άλλωστε, την ομολογεί και ο ίδιος ο συγγραφέας

στην προτελευταία σελίδα του βιβλίου του. Ένα επιπλέον τέχνασμα εξαπάτησης στο συγκεκριμένο βιβλίο είναι και το εξώφυλλο του, κάτι που διαπιστώνει ο αναγνώστης στο τέλος του έργου. Στο εξώφυλλο απεικονίζεται ένας πίνακας τον οποίο θα μπορούσαμε να κρεμάσουμε με δύο τρόπους, ώστε να αποκαλύπτει είτε μια ανθρώπινη μορφή είτε μια απλή πιατέλα με λαχανικά. Με τον τρόπο αυτό επαληθεύεται ένας χρυσός κανόνας του αστυνομικού είδους που διαμορφώθηκε για πρώτη φορά στο αφήγημα του E.A. Poe, *Το χαμένο γράμμα*, ότι, δηλαδή, πολλές φορές η λύση του μυστηρίου είναι τόσο εξώφθαλμη και τόσο κοντά μας που δυσκολευόμαστε να τη δούμε.

Πέτρος Μαρτινίδης (1946-) «Κατά συρροήν», 1998

Στο σημείο αυτό θα περάσω σε μερικά παραδείγματα από τον κινηματογράφο. Μια ακόμη απόδειξη για το πόσο η ποιητική της εξαπάτησης αρέσει στους θεατές είναι η ταινία «The Shawshank Redemption» (1994), που σύμφωνα και με τους συντάκτες της ιστοσελίδας IMDb, θεωρείται η πιο επιτυχημένη ταινία όλων των εποχών. (Βέβαια, προτάθηκε για 7 βραβεία Όσκαρ και δεν κέρδισε κανένα). Η ταινία βασίζεται στη νουβέλα του Stephen King με τίτλο «Rita Hayworth and Shawshank Redemption» και σκηνοθετήθηκε από τον Frank Darabont. Παρουσιάζει μια πολύ απλή

υπόθεση: κάποιος τραπεζίτης, που πιθανότατα είναι αθώος, καταδικάζεται για τον φόνο της γυναίκας του σε ισόβια κάθειρξη και φυλακίζεται. Ο θεατής περιμένει μια ταινία δράσης στις φυλακές, με φυλακισμένους που συνωμοτούν, αντιπαραθέσεις με τους φύλακες, βία, προσπάθειες απόδρασης ή την αθώωση του ήρωα κ.λπ. Ωστόσο, για πάνω από μία ώρα δεν συμβαίνει τίποτα που να παραπέμπει σε ταινία δράσης και αγωνίας. Ο ήρωας απλώς προσπαθεί να προσαρμοστεί στις συνθήκες της φυλακής και κάνει έναν φίλο (τον υποδύεται ο Morgan Freeman), που είναι και ο

αφηγητής της ταινίας. Τι συμβαίνει, όμως, και η ταινία αυτή ξεχωρίζει; Όταν, λοιπόν, πια ο θεατής πείθεται ότι τίποτα σημαντικό δεν συμβαίνει, αρχίζει να αποδεικνύεται σιγά σιγά η αθωότητα του ήρωα. Αυτό, όμως, όχι μόνο δεν φαίνεται ότι θα τον βγάλει από τη φυλακή, αλλά τον βυθίζει όλο και περισσότερο στην κατάθλιψη, ώστε να προετοιμάζει την αυτοκτονία του. Έτσι, ένα πρωί που ο θεατής υποψιάζεται ότι θα τον δει νεκρό, κρεμασμένο στο κελί του, εκείνος εξαφανίζεται! Η απόδραση, δηλαδή, συμβαίνει ακριβώς τη στιγμή που δεν το περιμένουμε.

Επομένως, όλη η ιστορία βασίζεται: α) στην παραπλάνηση πρώτα του αφηγητή από τον ήρωα, που είναι και φίλος του και β) στην παραπλάνηση του θεατή. Όλα αυτά, σε συνδυασμό με άλλες δευτερεύουσες εξαπατήσεις, που σχετίζονται με τα υπόλοιπα πρόσωπα της ταινίας, έκαναν πολύ δημοφιλή μια αρκετά συνηθισμένη ιστορία. Είναι, λοιπόν, μια επιπλέον απόδειξη ότι δεν έχει σημασία τι περιλαμβάνει η ιστορία που θα αφηγηθούμε, αλλά ο τρόπος με τον οποίο θα το κάνουμε.

Ένα άλλο παράδειγμα από τον κινηματογράφο είναι η ταινία «Συνήθεις ύποπτοι» (1995), σε σκηνοθεσία του Bryan Singer. Εδώ, ο κεντρικός ήρωας Kevin Spacey, είναι ένας ύποπτος που ανακρίνεται και αφηγείται την ιστορία ενός εγκλήματος. Η αστυνομία ερευνά την έκρηξη ενός πλοίου που άφησε πίσω της 27 νεκρούς και ναρκωτικά αξίας 91 εκ. \$. Ο αποδέκτης της αφήγησης του Kevin Spacey είναι ο ανακριτής και μαζί με αυτόν ο θεατής. Αφού παρακολουθήσουμε σχεδόν όλη την ταινία, ο ύποπτος θα αφεθεί ελεύθερος από το αστυνομικό τμήμα, εφόσον ο ανακριτής δεν έχει καταφέρει να στοιχειοθετήσει κάποια κατηγορία εναντίον του και λείπουν τα απαραίτητα ενοχοποιητικά στοιχεία. Ακριβώς στα τελευταία λεπτά της ταινίας, ο ανακριτής-αποδέκτης της αφήγησης (μαζί με τον θεατή) συνειδητοποιεί ότι όλα όσα άκουσε ή είδε προηγουμένως ήταν ψέματα. Επρόκειτο για μια επινοημένη αφήγηση του ανακρινόμενου, ο οποίος στην ουσία παρατηρούσε διάφορα ονόματα πάνω σε επιγραφές, αντικείμενα, έγγραφα και φωτογραφίες κι έπλαθε με αυτά εκείνη τη στιγμή τα κομμάτια της ιστορίας

που αφηγούνταν. Συνεπώς τόσο ο ανακριτής όσο και ο θεατής αισθάνονται εντελώς εξαπατημένοι, αφού είναι αδύνατο πια να εξακριβώσουν αν όσα προηγήθηκαν είναι αλήθεια, ψέματα ή μισές αλήθειες. Όπως ακριβώς, δηλαδή, συμβαίνει γενικά στον κινηματογράφο και στη τέχνη: **δεν ξέρουμε αν υπάρχει αλήθεια ή πλάνη, αλλά δεν έχει και τόση σημασία τελικά...**

Αφήσαμε για το τέλος, μια διαφορετική και παλαιότερη περίπτωση ταινίας που προέρχεται από ένα πολύ γνωστό μυθιστόρημα του U. Eco, «Το Όνομα του Ρόδου» (1986) και σκηνοθετήθηκε από τον Γάλλο σκηνοθέτη Jean-Jacques Annaud. Η δράση τοποθετείται στον μεσαίωνα, τον 14ο αιώνα, σε ένα μοναστήρι Βενεδικτίνων μοναχών της Β. Ιταλίας. Εκεί καταφθάνουν προσκεκλημένοι ένας πρεσβύτερος μοναχός με τον νεαρό εκπαιδευμένο του, για να εξιχνιάσουν τον μυστήριο θάνατο ενός μοναχού. Κατά την παραμονή τους εκεί ακολουθούν κι άλλοι θάνατοι-φόνου και η υπόθεση περιπλέκεται. Στο συγκεκριμένο έργο η εξαπάτηση είναι πλήρης, δηλαδή και ως προς τους ήρωες και ως προς τον αποδέκτη-θεατή, αφού όλοι αναζητάμε έναν δολοφόνο, ο οποίος, τελικά, δεν υπάρχει – τουλάχιστον όχι με τον τρόπο που τον φανταζόμαστε. Οι μοναχοί, δηλαδή, πεθαίνουν, επειδή διάβασαν ένα απαγορευμένο βιβλίο. Οι

Όλα αυτά είναι, όπως καταλαβαίνετε, απλώς ενδεικτικά. Σίγουρα θα μπορούσαμε να βρούμε πολύ περισσότερα παραδείγματα και να εμπλουτίσουμε σημαντικά τον κατάλογο με τις μορφές εξαπάτησης του αναγνώστη στις ιστορίες με αστυνομική πλοκή. Εξάλλου, οι τρόποι με τους οποίους γενικότερα η λογοτεχνία μας «ξεγελά» είναι πολλοί περισσότεροι. Επομένως, η απάντηση στο ερώτημα αν η

σελίδες του, που έχουν ποτιστεί με δηλητήριο, είναι που τους στέλνουν στον θάνατο έναν-έναν. Κατά μία έννοια λοιπόν, ο ένοχος είναι το ίδιο το βιβλίο και οι αλήθειες που αυτό κρύβει. Οποσδήποτε απομακρυνόμαστε από την κλασική έννοια του δολοφόνου των ιστοριών με αστυνομική πλοκή.

λογοτεχνία λέει ψέματα, όχι μόνο είναι καταφατική, αλλά χρειάζεται σειρά μελετών, για να τους εξακριβώσουμε όλους. Όμως και χωρίς μελέτες μπορούμε ως αναγνώστες να απολαμβάνουμε πάντα τα λογοτεχνικά ψέματα, γιατί –σε αντίθεση με τα ψέματα της ζωής– μας μαθαίνουν τον αληθινό κόσμο.

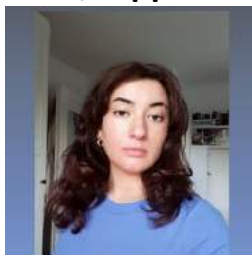
Συμπέρασμα:

Τα λογοτεχνικά ψέματα σε αντίθεση με τα ψέματα της ζωής μάς μαθαίνουν τον αληθινό κόσμο.

Σας ευχαριστώ πολύ!

Το εκπαιδευτικό σύστημα στη Γερμανία

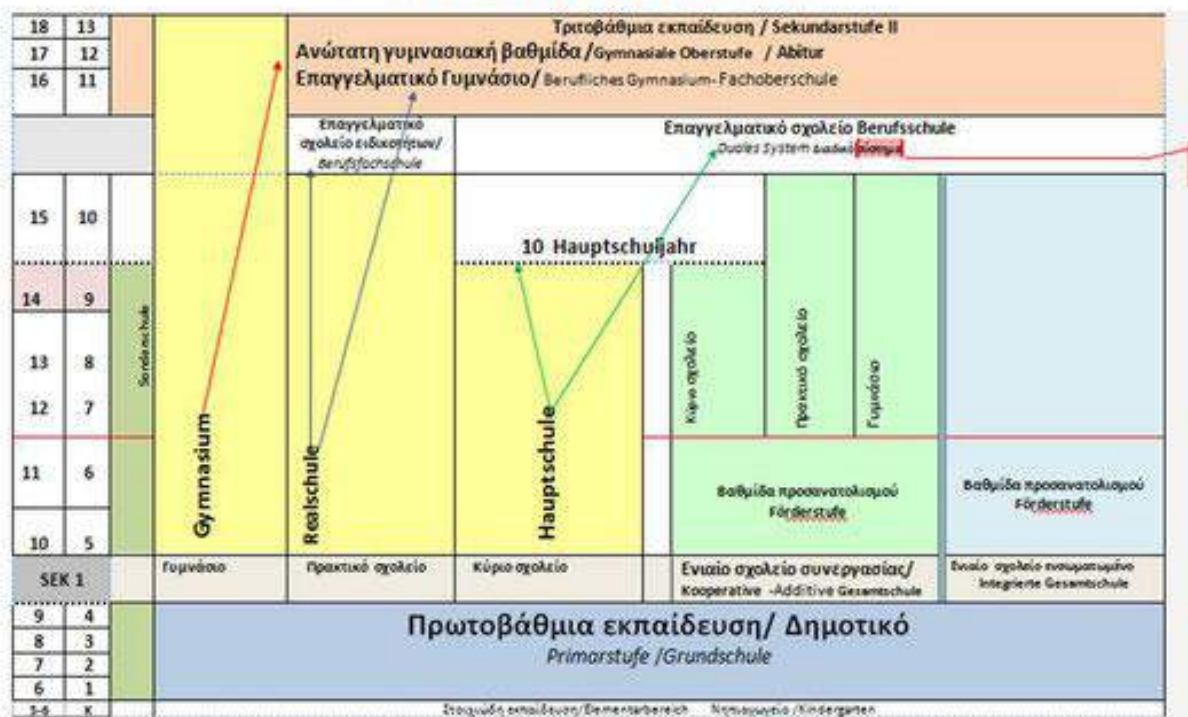
Janna Arampatsis, Γερμανία (επίπεδο A2)

Με λένε Γιάννα και πήγα σχολείο στο Μόναχο στη Γερμανία για 12 χρόνια.

ΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΤΗΣ ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ

Τα παιδιά στη Γερμανία για τα πρώτα 4 χρόνια πηγαίνουν σε ένα σχολείο, όπου μαθαίνουν τα πιο σημαντικά πράγματα. Μαθαίνουν πώς να γράφουν, πώς να διαβάζουν και βασικά Μαθηματικά. Τα παιδιά μαθαίνουν, επίσης, Γεωγραφία, Θρησκεία, Τέχνη και κάνουν αθλητισμό. Στη Γερμανία δεν υπάρχει μάθημα για την Ορθοδοξία, αλλά υπάρχει μάθημα για τον Καθολικισμό ή τον Προτεσταντισμό ή την Ηθική. Οι γονείς διαλέγουν το μάθημα, στο οποίο θέλουν να πάνε τα παιδιά τους.

Στο δημοτικό σχολείο υπάρχει πολύ παιχνίδι, γιατί τα παιδιά είναι ακόμη μικρά και μαθαίνουν πιο καλά μέσα από το παιχνίδι. Υπάρχουν, επίσης, πολλές βραδιές για γονείς και παιδιά, εκθέσεις (exhibitions) με καλλιτεχνικά έργα που κάνουν τα παιδιά, και θεατρικές παραστάσεις. Στο τέλος των 4 χρόνων, οι βαθμοί παίζουν σημαντικό ρόλο (grades play an important role) για το σχολείο όπου θα φοιτήσει το παιδί. Υπάρχουν τρεις διαφορετικές επιλογές.

Μου άρεσε το δημοτικό σχολείο. Μου άρεσαν οι περισσότεροι δάσκαλοι. Στο δημοτικό σχολείο, οι δάσκαλοι είναι συνήθως πιο καλοί από αυτούς που έχεις, όταν μεγαλώνεις. Έχω καλές αναμνήσεις, γιατί το δημοτικό σχολείο μου ήταν κοντά στο σπίτι της γιαγιάς μου και έμενα πάντα μαζί της μετά το τέλος του σχολείου.

Μετά το δημοτικό σχολείο, ένα παιδί πηγαίνει στο Hauptschule ή στο Realschule ή στο Gymnasium. Στο Gymnasium έχει καλύτερες δυνατότητες αργότερα στην καριέρα του. Δυστυχώς, η κοινωνία αντιμετωπίζει χειρότερα τα παιδιά που πηγαίνουν στο Hauptschule ή στο Realschule.

Είχα μερικούς καλούς καθηγητές στο Γυμνάσιο, αλλά και πολλούς κακούς. Εκεί αλλάζουμε συχνά εκπαιδευτικούς. Υπάρχουν, επίσης, νέα μαθήματα, όσο μεγαλώνει ένα παιδί, που μπορεί και πρέπει να επιλέξει κάποια από αυτά. Εκτός από τα μαθήματα που γίνονται στις τάξεις, υπάρχουν, επίσης, δραστηριότητες που μπορεί ένα παιδί να διαλέξει εθελοντικά (voluntarily). Εμείς στο σχολείο μου κάναμε πολλή μουσική και τέχνη, γιατί το σχολείο μου ήταν ένα μουσικό σχολείο.

Τα δύο τελευταία χρόνια, πρέπει ένα παιδί να διαλέξει πάλι τα μαθήματα του Abitur, που είναι το αντίστοιχο με το

ελληνικό «απολυτήριο λυκείου». Οι βαθμοί αυτοί είναι σημαντικοί για τον τελικό βαθμό του απολυτηρίου.

Γενικά, τότε δεν υπάρχουν πολλές εκδρομές ή παιχνίδια. Στο σχολείο μου υπήρχαν πολλές μουσικές εκδηλώσεις, αλλά πολύ λίγες επαγγελματικές εμπειρίες (professional experiences) ή εκδρομές. Τα μαθήματα ήταν συχνά πολύ βαρετά, γιατί πολλοί καθηγητές δεν έμαθαν ποτέ πώς να διδάσκουν. Οι εκδρομές δεν ήταν καλά οργανωμένες.

Το μεγαλύτερο πρόβλημα είναι ότι οι καθηγητές δεν ξέρουν τι να κάνουν με τους κακούς μαθητές ή τους μαθητές που μαθαίνουν πιο αργά από τους άλλους. Αυτούς τους μαθητές τους ξεχνάνε και συχνά τους μιλούν άσχημα μπροστά σε όλη την τάξη.

Το Gymnasium ήταν, ωστόσο, μια πολύ ενδιαφέρουσα περίοδος. Φυσικά έμαθα πολλά και επίσης έκανα φίλους για μια ζωή. Υπήρχαν, όμως, και πολλές δύσκολες στιγμές, γιατί οι βαθμοί και οι καθηγητές με στεναχωρούσαν (made me sad). Υπήρχε πολύ άγχος για τη μάθηση. Μπορώ να πω ότι είμαι πολύ χαρούμενη που τελείωσα το σχολείο και τώρα έχω καλές ευκαιρίες (opportunities). Και είμαι ευγνώμων (thankful) για τους λίγους καλούς δασκάλους που είχα.

Γενικά, στη Γερμανία χρειάζεται καλύτερη κατάρτιση (training) των εκπαιδευτικών. Πρέπει να γνωρίζουν καλύτερα πώς να αντιμετωπίζουν όλα τα παιδιά που έχουν στην τάξη τους. Αλλά φυσικά υπάρχουν και πολλά καλά πράγματα, όπως για παράδειγμα ότι κάθε παιδί μπορεί και πρέπει να πηγαίνει σχολείο. Θα δούμε πώς θα είναι στο μέλλον η εκπαίδευση στη Γερμανία.

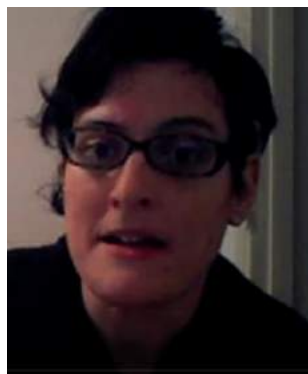

Σύγχρονα κοινωνικά προβλήματα

Οι σπουδαστές/τριες του ετήσιου εξ αποστάσεως τμήματος Γ1-Γ2 κατά τη διάρκεια του εαρινού εξαμήνου 2022 εκπόνησαν ένα πρότζεκτ που είχε ως θέμα σύγχρονα κοινωνικά προβλήματα στη χώρα καταγωγής τους. Ερεύνησαν ποικίλες πτυχές της κοινωνικής κατάστασης στη χώρα τους, επέλεξαν ένα βασικό κοινωνικό πρόβλημα που απασχολεί την κοινωνία καταγωγής τους, το μελέτησαν σε βάθος, κατέγραψαν τα στοιχεία που συγκέντρωσαν όπως και τις σκέψεις τους για το κοινωνικό πρόβλημα που επέλεξαν, το παρουσίασαν και το συζήτησαν στην τάξη. Στη συνέχεια, ακολουθούν τα κείμενα/άρθρα των σπουδαστών/τριών που προέκυψαν από την ενασχόληση με αυτό το πρότζεκτ.

Πριν την έναρξη του εν λόγω πρότζεκτ (συγκεκριμένα στις 17/12/2021) και ως αφορμή για το ευρύτερο θέμα των σύγχρονων κοινωνικών προβλημάτων, στο πλαίσιο του πρότζεκτ B_My_Guest, ήρθε διαδικτυακά ως ειδική καλεσμένη στην τάξη μας η Δρ. Δήμητρα-Μάρι Βαρβαρέζου, μεταδιδακτορική υπότροφος στον τομέα της Ανθρωπολογίας της Υγείας στο Τμήμα Ιστορίας, Αρχαιολογίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας. Μας μίλησε και κατόπιν συζητήσαμε για το θέμα «Κράτος και Πολιτική: Μισαναπηρισμός στον καθημερινό λόγο». Στη συνέχεια ακολουθεί μία σύντομη περίληψη της παρουσίασής της, με βάση τις διαφάνειες που χρησιμοποίησε κατά τη διαδικτυακή της επίσκεψη.

B_My_Guest

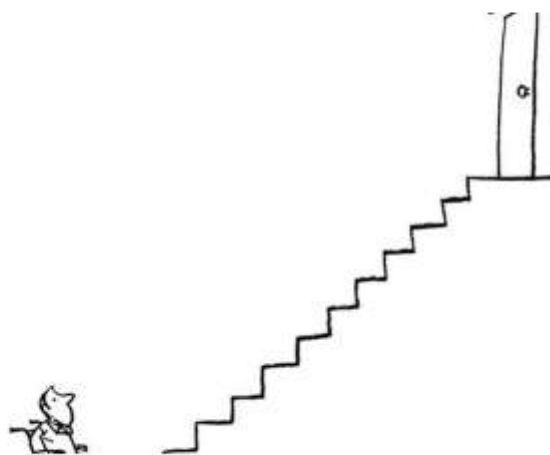

Δήμητρα-Μάρι Βαρβαρέζου, BA, MA & PhD Κοινωνικής Ανθρωπολογίας

Κράτος και Πολιτική: Μισαναπηρισμός στον καθημερινό λόγο

Τι είναι ο
μισαναπηρισμός;
Η ιδέα ότι κάποιος είναι
κατώτερος επειδή έχει
αναπηρία (Goodley, 2014)

Αυτή η λανθασμένη ιδέα
επηρεάζει τη ζωή σε πολλά
επίπεδα, π.χ. τον τρόπο που
βλέπουμε τους άλλους
ανθρώπους, τις ευκαιρίες
που έχουμε στην εκπαίδευση,
την υγεία και άλλα (για
περισσότερα βλ. Varvarezu,
2020).

Πηγή: <http://www.coe.int/en/web/compass/disability-and-disablam>

Πράγματα που ακούμε συχνά...

- 'Αυτό το άτομο είναι τόσο όμορφο/έξυπνο/ικανό, παρόλο που έχει αναπηρία' (Loja et al., 2013).
- 'Εμείς πάντα καταλήγουμε να έχουμε τα «απομεινάρια», κανείς δε θέλει υπαλλήλους με αναπηρία, αλλά εδώ που είμαστε' (Brandão-Dolan, 2018).

Ποιός είναι ο ρόλος του κράτους και των πολιτικών του στον μισαναπηρισμό;

- Ο τρόπος που διαχειρίστηκε το κράτος στην Αμερική (αλλά και σε άλλες χώρες) την αναπηρία μπορούμε να πούμε ότι χωρίζεται σε φάσεις.
1. Απόκρυψη στο σπίτι.-οικογένεια (βλ. Barnartt and Scotch, 2002)
 2. Εγκλεισμός σε ιδρύματα/άσυλα- δεσμοφύλακες (βλ. Barnartt and Scotch, 2002)
 3. Συμμετοχή σε προγράμματα που στόχο έχουν να θεραπεύσουν την αναπηρία- γιατροί (βλ. Wehmeyer et al., 2000)
 4. Ενδυνάμωση-άτομα με αναπηρία/ανάπηρα άτομα(βλ. Wehmeyer et al., 2000)

Μερικά παραδείγματα

- ‘Νομίζω ότι είναι όπως σου έλεγα πιο πριν, συχνά λέμε ‘δεν μπορείς’ αντί να λέμε πώς μπορεί να γίνει; Έτσι παίρνονται αποφάσεις με βάση πώς καταλαβαίνουμε την έννοια του περιορισμού’ (Abigail, μη αυτόχθονας βοηθός υγείας)
- ‘Λένε ότι αυτοί (τα άτομα με αναπηρία) δεν έρχονται ποτέ (...) πώς να μας δουν αφού δεν μπορώ να μπω σε κτήρια; Μερικές φορές το μόνο που μπορώ να κάνω (για να έχω ισότητα) είναι να φωνάζω (...) το πρόβλημα είναι ότι τα άτομα με αναπηρία δε δουλεύουν σε υπεύθυνες θέσεις του κράτους (...)’ (Rose, μη αυτόχθονας βοηθός υγείας)

Βιβλιογραφία

Barnartt, S. & Scotch, R. (2002). *Disability protests: Contentious politics: 1970-1999*. Gallaudet University Press.

Dolan-Brandão, V.L. (2018). *Faculty narratives of disability in academic work*. [Unpublished doctoral dissertation]. University of Toronto.

Goodley, D. (2014). *Dis/ability studies: Theorising disablism and ableism: A critical disability studies perspective: Theorising disablism and ableism*. Routledge. <https://ebookcentral-proquest-com.ezproxy1.lib.asu.edu/lib/asulib-ebooks/reader.action?docID=1682208>

Loja, E., Costa, M.E., Hughes, B., and Menezes, I. (2013). Disability, embodiment and ableism: Stories of resistance. *Disability & Society*, 28(2), 190-203.

Wehmeyer, M., Bersani, H., Gagne, R. (2000). Riding the third wave: Self-determination and Self-advocacy in the 21st century. *Focus on Autism and Other Developmental Disabilities*, 15(2), 105-116.

Ο μύθος και ο θρύλος – ψέματα που διαδίδονται

Binxiang Weng, Κίνα

Μετά την πανδημία του COVID, υπάρχει μια μεγάλη διάδοση θρύλων και μύθων παγκοσμίως. Στον δυτικό κόσμο, οι μύθοι φέρνουν προβλήματα στη ζωή των ανθρώπων και η κυβέρνηση συχνά τους ξεκαθαρίζει. Αλλά στην Κίνα, η κατάσταση είναι τελείως διαφορετική.

Ξενολατρία

Το 1986, ένα άρθρο εμφανίστηκε στη μεγαλύτερη επίσημη εφημερίδα της Κίνας «Η Καθημερινή των Ανθρώπων», η οποία συμβόλιζε την εξουσία της κυβέρνησης αυτήν την εποχή. Το άρθρο έλεγε για μια ιστορία μεταξύ 2 ομάδων παιδιών από την Κίνα και την Ιαπωνία. Τα παιδιά από την Ιαπωνία περπατούσαν 100 χιλιόμετρα, έχοντας βάρος 20 κιλών. Κατά την πορεία τους στον δρόμο, μαγείρευαν για τον εαυτό τους. Όταν είχαν πυρετό, δεν σταματούσαν την πορεία, αλλά συνέχιζαν. Ενώ τα παιδιά της Κίνας ποτέ δεν θα μπορούσαν να καταφέρουν να κάνουν κάτι ανάλογο. Αυτό το άρθρο προκάλεσε μεγάλη αίσθηση στην Κίνα. Διαβάζοντάς το, όλοι οι Κινέζοι ένιωσαν ότι η χώρα μας δεν θα έχει μέλλον, για αυτό τα παιδιά μας είναι τόσο αδύνατα και άχρηστα, ώστε δεν θα μπορέσουν να κάνουν τίποτα.

Δυστυχώς, εγώ είμαι παιδί αυτών των «παιδιών», και, αν σκεφτώ έστω και για ένα δευτερόλεπτο, δεν μπορώ να πιστέψω ποτέ ότι κάποιο παιδί, από οποιαδήποτε χώρα, μπορεί να μεταφέρει 20 κιλά για 100 χιλιόμετρα. Είναι σαφώς ψέμα, όμως κάθε Κινέζος το πίστευε για δεκαετίες. Και, βεβαίως, υπάρχουν και άλλοι μύθοι και θρύλοι, που πιστεύονταν για μακρά περίοδο. Οι παρακάτω είναι οι πιο σημαντικοί και οι πιο ευρέως διαδεδομένοι από αυτούς τους μύθους και θρύλους.

1. Το νερό στην Ιαπωνία είναι τόσο καθαρό, που μπορείς να πεις ακόμα και το νερό στην τουαλέτα.
2. Στο ιαπωνικό εστιατόριο, τα πιάτα πρέπει να πλένονται επτά φορές και ο υπάλληλος θα απολυθεί, αν παραλείψει έστω και ένα από τα επτά πλυσίματα. Αυτό δείχνει ότι οι Ιάπωνες έχουν αυστηρό πνεύμα.

3. Οι «ξένοι» κυβερνητικοί αξιωματούχοι δεν έχουν αυτοκίνητα και μπορούν μόνο να περπατούν ή να παίρνουν το μετρό για τη δουλειά τους καθημερινά.
4. Στους υπονόμους στη Γερμανία, οι οικοδόμοι ετοιμάζουν κάθε είδους ανταλλακτικά. Τα τυλίγουν με λαδόχαρτο και τα κρύβουν σε κάποιες γωνιές. Ακόμα κι αν υπάρξει βλάβη μετά από εκατό χρόνια, τα ανταλλακτικά θα είναι διαθέσιμα αμέσως.
5. Το αμερικανικό πολιτικό σύστημα είναι τόσο τέλει, που ακόμα κι αν ένας σκύλος είναι ο πρόεδρος των Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής (ΗΠΑ), ολόκληρη η χώρα δεν θα έχει κανένα πρόβλημα.

Θα μπορούσαμε να λέμε εκατομμύρια χιλιάδες μύθους για χίλιες και μια νύχτες! Τώρα, όμως, να σταματήσουμε λίγο...

Αυτές οι προτάσεις φαίνονται τρελές, αλλά γιατί τις πίστευαν όλοι για δεκαετίες;

Από τη δεκαετία του 1870, η Ευρώπη λεγόταν «η Μεγάλη Δύση». Ήταν πάντα τιμή μας να μιμούμαστε τη συμπεριφορά των Ευρωπαίων. Όλοι πιστεύουν πως ό,τι προέρχεται από την Ευρώπη και την Αμερική είναι καλό, ενώ όλα τα κινέζικα είναι άσχημα και υστερούν.

Δύο εβδομάδες πριν, η μητέρα μου μου τηλεφώνησε, λέγοντας πως θέλει έναν υγραντήρα. Εγώ της αγόρασα έναν, και όλα πήγαιναν καλά, μέχρι που τον δέχθηκε η μαμά.

Επειδή η μαμά βρήκε ότι ήταν κινέζικο προϊόν, αμέσως μου τηλεφώνησε, για να τον αλλάξω με έναν ιαπωνικό. Η μητέρα μου και η γενιά της πιστεύουν ότι τα κινέζικα πράγματα είναι πάντα χειρότερα από τα ξένα.

Κατά την πανδημία, οι μύθοι πολλαπλασιάστηκαν και τα ψέματα είχαν καινούρια περιεχόμενα.

Όπως τα εξής

1. Στις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής υπάρχουν 35 ιατρικά πλοία, καθένα από τα οποία μπορεί να φιλοξενήσει 1.000 ασθενείς. *Η αλήθεια είναι ότι υπάρχει ένα πλοίο στη Νέα Υόρκη, ένα στο Λος Άντζελες και τα υπόλοιπα 33*

Νοσοκομείο της Ουχάν με δυναμική 1000 κρεβατιών, που χτίστηκε μέσα σε χρόνο ρεκόρ, για να φιλοξενήσει ασθενείς με Covid-19.

στο κινέζικο διαδίκτυο.

2. Οι Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής μπορούν να χτίσουν ένα νοσοκομείο σε έξι ώρες, ενώ οι Κινέζοι χρειάζονται 13 ημέρες. *Η αλήθεια είναι ότι τα δύο νοσοκομεία χτίστηκαν στην Ουχάν μέσα σε 13 ημέρες, που είναι απίστευτο για τον δυτικό κόσμο.*

3. ...

Η ξενολατρία είναι ένα πολύ ενδιαφέρον φαινόμενο στην Κίνα, που είναι συνηθισμένο στη γενιά που γεννήθηκε τη δεκαετία του '70-80. Εκείνη την εποχή, η Κίνα ήταν ακόμα πολύ φτωχή. Με τη σύναψη διπλωματικών σχέσεων μεταξύ

Κίνας και Ιαπωνίας το 1972, οι άνθρωποι είδαν πολλά απίστευτα πράγματα στο εξωτερικό, όπως γραμμές συναρμολόγησης εργοστασίων και προηγμένα αυτοκίνητα.

Ο Κινέζος ηγέτης (δεν ήταν πρόεδρος) Deng Xiaoping επισκέφθηκε την Ιαπωνία το 1978

Όταν ο Deng Xiaoping επισκέφθηκε τα εργοστάσια της Panasonic και της Nissan, είπε «Καταλαβαίνω επιτέλους τι είναι ο εκσυγχρονισμός». Με την πρόταση του ανώτατου ηγέτη, ξεκίνησαν οι Κινέζοι μία ατελείωτη λατρεία προς την Ιαπωνία. Χιλιάδες άνθρωποι πήγαιναν στην Ιαπωνία, για να αγοράσουν τηλεόραση, ψυγείο και ποδήλατο (συνήθως πεταμένο από τους Ιάπωνες).

Το βασίλειο των (ιαπωνικών) ποδηλάτων

Το πρόβλημα είναι ότι ήμασταν φτωχοί στο παρελθόν και ήταν αναμενόμενο να έχουμε τέτοιες σκέψεις. Τώρα έχουμε και αυτοκίνητα και διάφορα προϊόντα, αλλά πολλοί ακόμα σκέφτονται έτσι. Μόλις βγάλουν αρκετά λεφτά, μετακομίζουν αμέσως στο εξωτερικό. Αν και η ζωή στις ξένες χώρες δεν είναι τόσο καλή όσο το να ζουν στην πατρίδα, πολλοί πηγαίνουν στην Ευρώπη και την Αμερική, πιστεύοντας τα ψέματα που αναφέραμε πριν.

Όλοι μας γνωρίζουμε ότι κανένα μέρος στη Γη δεν είναι παράδεισος, αλλά πώς μπορούμε να τους κάνουμε να το πιστέψουν αυτό; Δεν ξέρω ακόμα.

Σήμερα στην Κίνα, στο διαδίκτυο, ακόμα κυκλοφορούν οι μύθοι για το εξωτερικό. Είναι δύσκολο για τους απλούς Κινέζους να βλέπουν τον υπόλοιπο κόσμο, επειδή απαγορεύεται το Facebook, το Google κτλ. Πότε, όμως, θα αλλάξουμε γνώμη; Αλήθεια, δεν ξέρω.

Ηλέκτρα Φιλιππίδου, Ελλάδα

Γνωρίζαμε για την Ελλάδα μέσα από τις αφηγήσεις των προγόνων, των παππούδων και των γιαγιάδων μας. Στον τύπο, το ραδιόφωνο και την τηλεόραση πολύ σπάνια έδειχναν την Ελλάδα ή μιλούσαν γι' αυτήν – ούτε καν βιβλία δεν υπήρχαν για την Ελλάδα. Κάποια πράγματα τα γνωρίζαμε μόνο από το βιβλίο της ιστορίας της αρχαίας Ελλάδας ή από κάποια ιστορικά άρθρα για την αρχαία Ελλάδα, που διδάσκονταν στα σχολεία. Για τη σύγχρονη Ελλάδα είχαμε ελάχιστη πληροφόρηση. Τη δεκαετία του '70 έγιναν πολλές προσπάθειες για την εισαγωγή της διδασκαλίας της ελληνικής γλώσσας στα σχολεία των περιοχών όπου υπήρχε συμπανής ελληνικός πληθυσμός. Δεν υπήρχαν ελληνικά βιβλία, παρά μόνο στις μεγάλες

βιβλιοθήκες στις οποίες, δυστυχώς, δεν δινόταν πρόσβαση σε όλους. Γι' αυτό και οι πρώτοι που ασχολήθηκαν με την ελληνική ιστορία και τη γλώσσα ήταν οι Έλληνες φοιτητές. Τη δεκαετία του '90 άρχισαν να ιδρύονται ελληνικά σωματεία και σύλλογοι ελληνικών κοινοτήτων, που προσέφεραν μεγάλο έργο στο ζήτημα αυτό. Θυμάμαι στα χωριά τα Χριστούγεννα με τι λαχτάρα μαζεύονταν γέροι και νέοι σε όποιο σπίτι είχε ραδιόφωνο, για ν' ακούσουν τους ψαλμούς και, παρότι τα ραδιόφωνα δεν λειτουργούσαν ή δεν ακούγονταν πάντα καλά, κανείς δεν έφευγε μέχρι το τέλος! Γνωρίζαμε μόνο θετικά και όμορφα πράγματα για την Ελλάδα, ότι είναι ένας παράδεισος, πως υπάρχει πραγματική δημοκρατία, πως δεν υπάρχει περίπτωση να σε κλέψει

κάνεις. Έλεγαν πως μπορείς ν' αφήσεις τα πράγματά σου στον δρόμο, στον σταθμό και να γυρίσεις μετά από μια βδομάδα και να τα βρεις! Όλοι εκεί είναι έξυπνοι και επιστήμονες. Όλοι είναι μορφωμένοι. Τους δρόμους στην Ελλάδα τους πλένουν με απορρυπαντικό κλπ. Ήμασταν περήφανοι για όλα αυτά. Από όλους εισπράτταμε αποδοχή κι εκτίμηση για την ελληνική μας καταγωγή, σε όποιον τόπο κι αν ζούσαμε. Οι Γεωργιανοί μάς ονόμαζαν σοφούς (Greck, Έλληνας). Στην Ελλάδα, δεν υπήρχε δήθεν ούτε καν η έννοια της κερδοσκοπίας! Εκεί, λοιπόν, πολύ μακριά από τη μητροπολιτική Ελλάδα βιώναμε έντονα το ελληνικό στοιχείο, την ίδια μας την ταυτότητα. Ήμασταν πολύ περήφανοι που ήμασταν Έλληνες. Νιώθαμε κάπως ιδιαίτεροι και ξεχωριστοί. Οτιδήποτε είχε σχέση με την Ελλάδα, ένα τραγούδι, ένα βιβλίο, ό,τι κι αν περιείχε έστω κάτι ελληνικό το κρατούσαμε σαν φυλαχτό. Θέλαμε, βέβαια, να επισκεφτούμε την Ελλάδα, να δούμε τι είναι αυτό το πράγμα...

Η πρώτη απογοήτευση ήρθε με την απόκτηση της βίζας στο προξενείο της Ελλάδας στη Μόσχα. Δεν μπορούσες να βρεις άκρη, έπρεπε να περιμένεις βδομάδες και μήνες. Εκείνη την πρώτη απογοήτευση την ακολούθησαν κι εξακολουθούν να την ακολουθούν πολλές άλλες.

Το ελληνικό προξενείο στη Μόσχα

Ο Αλέξανδρος, στην τρίτη δεκαετία της ζωής του σήμερα, έφτασε μικρός στην Ελλάδα, το 1996. Με τον ερχομό του βίωσε αρνητικά συναισθήματα, σχεδόν τραυματικά, που στιγμάτισαν την προσαρμογή του στην Ελλάδα. Όμως, η σημερινή επαγγελματική και κοινωνική του καταξίωση στην ελληνική κοινωνία τα «αδρανοποίησε», αποσύροντάς τα στα έγκατα της μνήμης. Σήμερα δεν επιρρίπτει ευθύνες ούτε στο ελληνικό κράτος ούτε στους «ντόπιους». Ζει κι εξελίσσεται, βιώνοντας τον εαυτό του υπό το πρίσμα μιας συλλογικής ταυτότητας, της ρωσικής-ποντιακής, που εναρμονίζεται με την ατομική και κοινωνική του υπόσταση.

Ήρθε μικρός στην Ελλάδα και έζησε τα νεανικά και μετέπειτα επαγγελματικά του χρόνια μέχρι σήμερα στην Ελλάδα. Όταν αναφέρεται σε εκείνη την περίοδο της ζωής του, οι αφηγήσεις του είναι διαποτισμένες από τα ανοικτά ψυχικά τραύματα – κατάλοιπα του ρατσισμού και των δυσκολιών επιβίωσης κατά τα πρώτα χρόνια της εγκατάστασής του στην Ελλάδα.

Οι συνθήκες διαβίωσης, οι ανάγκες βιοπορισμού, μα κυρίως το αίσθημα μειονεξίας έναντι των «ντόπιων» κυριαρχούσαν στον ψυχισμό του. Ο τρόπος με τον οποίο οι «ντόπιοι» μάς

«Πήγα σχολείο στην Ελλάδα, αλλά κι εδώ είχαμε το κλασικό πρόβλημα, μας θεωρούσαν ξένους. Στον Πόντο μάς θεωρούσαν Έλληνες κι εδώ το αντίθετο. Δηλαδή στην πατρίδα μας, όπως λέει το τραγούδι του Καζαντζίδη «Έλληνας στον ξένο τόπο και στην Ελλάδα ξένος». Ήμουν μικρός. Για μένα ήταν λίγο δύσκολα, γιατί δεν ήξερα καθόλου ελληνικά. Δεν ήξερα ούτε το όνομά μου να πω.

κοιτούσαν, ο τρόπος με τον οποίο μας μιλούσαν και γενικώς η συμπεριφορά τους προς εμάς εκείνη την περίοδο, δεν ήταν αυτός που περιμέναμε. Δεν ξέραμε τη γλώσσα, αφού μόλις είχαμε έρθει. Η εμφάνισή μας ήταν διαφορετική, δεν ντυνόμασταν ίσως έτσι όπως συνήθιζαν οι «ντόπιοι»... Κι αυτός ήταν πολλές φορές ο λόγος που μας έκανε να ξεχωρίζουμε. Κι αυτές οι συμπεριφορές των «ντόπιων» σημάδεψαν τη ζωή του, όπως και τη ζωή όλων των Ποντίων. Τα ψυχικά τραύματα στην ψυχή ενός εφήβου από τον κοινωνικό αποκλεισμό μέχρι και τώρα κάποιες φορές ξυπνάνε στη μνήμη!

Ήρθαν άνθρωποι αξιόλογοι, καθηγητές, δάσκαλοι, πολιτικοί μηχανικοί, γιατροί. Ήταν άνθρωποι με πόθο, άνθρωποι περήφανοι για την ελληνική καταγωγή τους, αλλά το όνειρό τους διαψεύστηκε. Ενώ θέλαμε να έρθουμε στην Ελλάδα και μάλιστα θέλαμε πολύ να έρθουμε και να μείνουμε στην Ελλάδα, αγνοούσαμε το τι πραγματικά συμβαίνει και τι θα αντιμετωπίζαμε. Ό,τι είχε σχέση με την Ελλάδα το θέλαμε. Σαν ένα όνειρο. Σαν πόθος διακαής που έπρεπε να εκπληρωθεί πάση θυσία!

Μέσα σε δύο μήνες από δω κι από κει, με χίλια ζόρια, προσπάθησα, έμαθα τουλάχιστον να εκφράζομαι, έτσι ώστε να με καταλαβαίνουν και να καταλαβαίνω ό,τι μπορώ κι εγώ... Κατάφερα μέσα σε έναν χρόνο να μιλάω άπταιστα ελληνικά.

Τα παιδιά οι Έλληνες ήθελαν να παίξουν. Εγώ δεν έβγαينا από το σπίτι, επειδή ένιωθα έναν δισταγμό, ένα παράξενο συναίσθημα φόβου. Υπήρχαν πολλά παιδιά που με κορόιδευαν και αισθανόμουν άσχημα. Δηλαδή, με φωνάζανε «Κωλο-Ρώσε», και άλλα παρόμοια. Ας πούμε, τον μπαμπά μου παντού στον Πόντο τον φώναζαν Έλληνα. Εκεί λέει ήμουν Έλληνας και εδώ ξαφνικά ήρθα και έγινα Ρωσοπόντιος.

Τώρα τα παιδιά που είναι 20-21 χρονών είναι πιο ενταγμένα στην κοινωνία που ζουν, ενώ όσα είναι πάνω από 30, τολμώ να πω ότι είναι ακόμα αποκομμένα. Ειδικά οι γονείς μας που θυμούνται. Αλλά τώρα μάλλον συνήθισαν.»

Η σημερινή μου ταυτότητα

«Η ίδια η ζωή μου στην Ελλάδα έχει πάρει πια νέα τροπή. Σπούδασα, έχτισα την επαγγελματική μου σταδιοδρομία, απέκτησα ζωή «φυσιολογική» και αξιοπρεπή. Η κοινωνική συμβατότητα, που είχα στερηθεί τα προηγούμενα χρόνια στην Ελλάδα, προέκυψε από την επαγγελματική μου καταξίωση.

Επομένως, είμαι ένας άνθρωπος που γεννήθηκε στη Σοβιετική Ένωση, που έχω τη νοοτροπία των ανθρώπων εκεί σε μεγάλο ποσοστό, σχεδόν πάνω από το μισό, τη νοοτροπία που απέκτησα από τον τρόπο που μεγάλωσα, που έμαθα κάποια πράγματα και έχω κρατήσει πιο πολλά στοιχεία από εκεί. Είναι πολλές αξίες, αρχές και συνήθειες που οφείλονται στην οικογενειακή μου ανατροφή, όπως η αλληλεγγύη, η αγάπη για τους συγγενείς και τις οικογενειακές και φιλικές συναναστροφές, η καλλιέργεια της οικογενειακής ομόνοιας, του σεβασμού προς τους υπερήλικες και στη σχέση των δύο φύλων.

Τώρα νομίζω ότι είμαι ένας απλός πολίτης, Έλληνας, κομμάτι της ελληνικής κοινωνίας, της Ελλάδας μας. Αυτό είμαι, δηλαδή, δεν είμαι κάτι παραπάνω ή κάτι λιγότερο... Δεν αισθάνομαι εκείνο το διαφορετικό που αισθανόμουν παλιά. Εγώ αισθάνομαι Πόντιος...

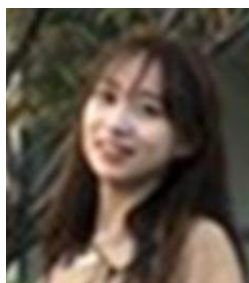
Και ξέρω ένα πράγμα, οι Έλληνες εκεί στον Πόντο είναι όλοι περήφανοι! Τώρα καταλαβαίνω κάποια πράγματα περισσότερο, μου έγιναν πια πιο σαφή... ότι στη ζωή κάποια πράγματα είναι απλώς έτσι. Δεν γίνονται αλλιώς. Αλλιώς τα περιμένεις, αλλιώς έρχονται.

Σε κάθε περίπτωση έμαθα ότι οι άνθρωποι πάντα μπορούν κι επιβιώνουν, όταν εξακολουθούν να είναι αισιόδοξοι και δεν το βάζουν κάτω. Αρκεί να μην τους κατακλύζει η απαισιοδοξία!»

Η νεανική παραβατικότητα

Χinyue Qiu, Κίνα

Η νεανική παραβατικότητα αναφέρεται σε εγκληματικές πράξεις που διαπράττονται από άτομα σε μια ορισμένη ηλικία κατά τη μετάβαση από την παιδική ηλικία στην ενηλικίωση. Η διαίρεση αυτού του συγκεκριμένου ηλικιακού σταδίου βασίζεται σε σωματικά και ψυχολογικά χαρακτηριστικά. Τα κριτήρια και η έννοια της νεανικής παραβατικότητας δεν είναι ξεκάθαρα. Οι διαφορετικές χώρες έχουν τα δικά τους πρότυπα και όρια ηλικίας. Στην Κίνα, ξεκινά από την ηλικία των 14 ετών, που ένα άτομο έχει την ποινική ευθύνη.

Το χαρακτηριστικό της νεανικής παραβατικότητας είναι ότι, καταρχάς, οι νέοι τείνουν να διαπράττουν εγκλήματα ομαδικά. Λόγω των ανώριμων σκέψεων των εφήβων, συχνά φοβούνται, όταν διαπράττουν εγκλήματα. Επομένως, συνεργάζονται πολλά άτομα, για να έχουν θάρρος. Δεύτερον, τείνουν να διαπράττουν εγκλήματα πιο βίαια. Οι έφηβοι βρίσκονται σε ένα στάδιο, που η σωματική ανάπτυξη είναι πολύ γρήγορη, αλλά η ψυχολογική τους ανάπτυξη είναι σχετικά αργή. Είναι επιρρεπείς σε εξωτερικά ερεθίσματα, κάνοντας πράγματα παρορμητικά. Επιπλέον, το ποσοστό παρεκτροπής μεταξύ των εφήβων έχει αυξηθεί. Οι νέοι έχουν ισχυρή μιμητική ικανότητα και μαθαίνουν πολύ γρήγορα να εγκληματούν.

Αυτό έχει γίνει ένα σοβαρό πρόβλημα στη σύγχρονη κοινωνία. Για παράδειγμα, στο σχολείο μπορεί να υπάρχει

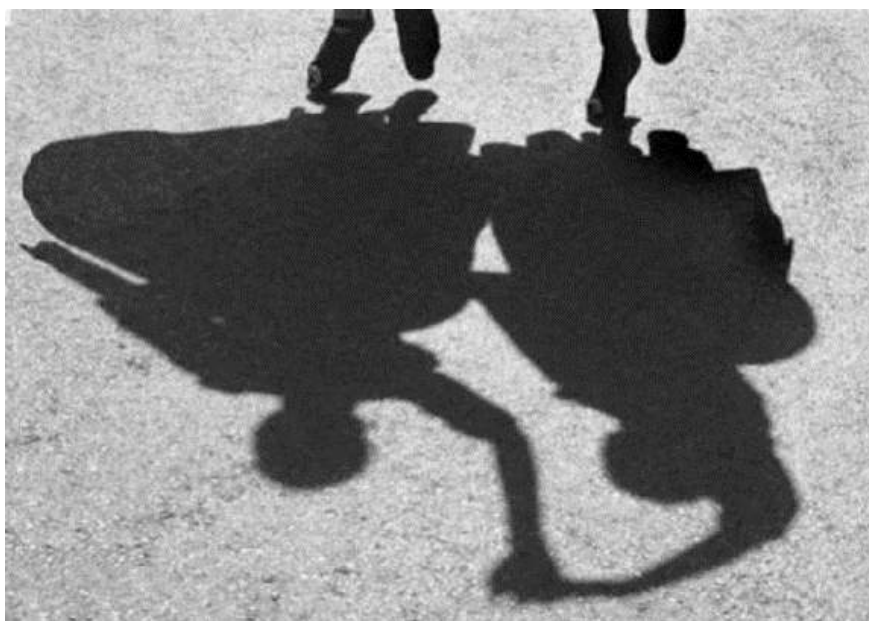
ομάδα με εγκληματική δράση. Μπορεί να εκφοβίζει άλλους συμμαθητές ή ακόμα και να χτυπά και να ληστεύει κ.λπ. Στην κοινωνία, κάποια παιδιά 13 και 14 ετών συχνά πληγώνουν και σκοτώνουν τους κοντινούς τους ανθρώπους με μαχαίρια. Η ηλικία του εγκλήματος γίνεται ολοένα και μικρότερη.

Νομίζω ότι η αίτια αυτού του προβλήματος είναι ποικίλη και σύνθετη. Χωρίς αμφιβολία, η προσωπικότητα και ο χαρακτήρας των εφήβων αποτελούν καθοριστικούς παράγοντες για τη διάπραξη εγκλήματος. Αλλά οι εξωτερικοί παράγοντες δεν μπορούν να παραμεληθούν. Οι γονείς είναι οι πρώτοι δάσκαλοι των παιδιών. Οι ελλείψεις της οικογενειακής εκπαίδευσης αποτελούν τη βάση για τις κακές προσωπικότητες των εφήβων. Πολλοί γονείς δεν έχουν χρόνο να διαπαιδαγωγήσουν τα παιδιά τους, οπότε τελικά συμβάλλουν στην πρόκληση της τραγωδίας.

Και για το σχολείο, επίσης ισχύει ότι υπάρχει πρόβλημα στην εκπαίδευση. Πολλά σχολεία εξακολουθούν να επιδιώκουν μονόπλευρα τους βαθμούς. Έτσι, οι μαθητές είναι επιρρεπείς στο να χάνουν την αυτοπεποίθησή τους και να μισούν το σχολείο ή να το εγκαταλείπουν.

Όσον αφορά την κοινωνία, διαπιστώνεται ότι δεν προσφέρει επαρκή νομική εκπαίδευση στους εφήβους. Πρέπει να ενισχυθεί η νομική διαπαιδαγώγηση. Ταυτόχρονα, πρέπει να αποφευχθεί η προβολή επιβλαβών κοινωνικών σκέψεων στους εφήβους, όπως βίντεο ή βιβλία που περιέχουν πορνογραφία και βία. Πρέπει να δημιουργηθεί ένα καλό κοινωνικό περιβάλλον, που να προστατεύει τη σωματική και φυσική τους κατάσταση.

Ο ψευδοφεμινισμός στην Κίνα

Hongxin Liu, Κίνα

Οι γυναίκες είναι η θεμελιώδης δύναμη που διατηρεί την οικογενειακή σταθερότητα και προάγει την κοινωνική ανάπτυξη. Τα δικαιώματα των γυναικών συνδέονται με την κατάσταση και τις συνθήκες διαβίωσής τους. Τα τελευταία χρόνια, ο φεμινισμός έχει γίνει ιδιαίτερα διαδεδομένος στην Κίνα. Ωστόσο, ενώ το καθεστώς ανδρών και γυναικών σταδιακά εξισώνεται, δημιουργήθηκαν ορισμένα σοβαρά κοινωνικά προβλήματα.

Στην αρχαία κινεζική κοινωνία, η θέση των ανδρών ήταν πάντα υψηλότερη από αυτή των γυναικών και οι γυναίκες ήταν σχεδόν αξεσουάρ των ανδρών. Μετά από εκατοντάδες χρόνια καταπίεσης, στη σύγχρονη εποχή, όλο και περισσότερες γυναίκες έχουν αρχίσει να αγωνίζονται για τα δικαιώματά τους. Στη δεκαετία του 1950, ο Κινέζος πρόεδρος Mao Zedong πρότεινε το σύνθημα «Οι γυναίκες μπορούν να στηρίξουν τον μισό ουρανό», το οποίο ενθάρρυνε την ιδέα της ανεξαρτησίας των γυναικών.

Ωστόσο, τα τελευταία χρόνια, ορισμένες ψευδοφεμινιστικές ιδέες έχουν γίνει σταδιακά δημοφιλείς και έχουν προκαλέσει σοβαρά προβλήματα στις σχέσεις των δύο των φύλων. Ο ψευδοφεμινισμός της Κίνας δεν επιδιώκει την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών. Αγωνίζεται υπερβολικά για τα δικαιώματα των γυναικών, μισεί όλους τους άνδρες, και

Αφίσα προπαγάνδας εκείνη την εποχή

ακόμη αντιτίθεται στον γάμο και τον τοκετό. Επιπλέον, αυτή η τάση έχει ενταθεί στις κινεζικές κοινωνικές πλατφόρμες.

Για παράδειγμα, η παρακάτω εικονιζόμενη διασημότητα του διαδικτύου, που είναι πολύ γνωστή ως ανεξάρτητη γυναίκα, παντρεύτηκε και έκανε παιδί. Επειδή το επώνυμο του παιδιού της είναι αυτό του πατέρα, αυτή υπέφερε διαδικτυακή βία.

κάποια σχόλια που γράφτηκαν για αυτή!

Είναι προδότρια των γυναικών, όχι ανεξάρτητη γυναίκα. ¶
 ¶
 Ημουν περήφανη για το ταλέντο της, αλλά τώρα δεν μπορώ να δεχτώ ότι μια επιτυχημένη γυναίκα σαν αυτήν κάνει παιδιά για άντρα. ¶
 ¶
 Γιατί το επώνυμο του παιδιού της είναι πατρικό; Είναι τόσο πλούσια που πρέπει ακόμα να γίνει γάιδαρος (μηχανή-τοκετού); ¶

Η διπλανή εικονιζόμενη, διάσημη παρουσιάστρια του talk show, είπε ότι «Οι άντρες είναι τόσο συνηθισμένοι, αλλά έχουν πολλή αυτοπεποίθηση.» Ως αποτέλεσμα, οι «συνηθισμένοι, αλλά με αυτοπεποίθηση άντρες» έχει γίνει δημοφιλές λεξιλόγιο φέτος. Πολλές γυναίκες την υποστηρίζουν, αλλά όσες δεν την υποστηρίζουν χαρακτηρίζονται ως «ανδρογυναίκες» στις κοινωνικές πλατφόρμες.

Το χαρακτηριστικό των ψευτοφεμινιστριών είναι ότι απολαμβάνουν προνόμια, αλλά δεν έχουν αλληλοσεβασμό. Ουσιαστικά στον ψευδοφεμινισμό εξακολουθεί να ισχύει ότι

οι γυναίκες εξαρτώνται από τους άνδρες. Αυτό δεν προωθεί την ισότητα, αλλά αυξάνει το χάσμα μεταξύ ανδρών και γυναικών.

φεμινισμός

ψευδοφεμινισμός της Κίνας

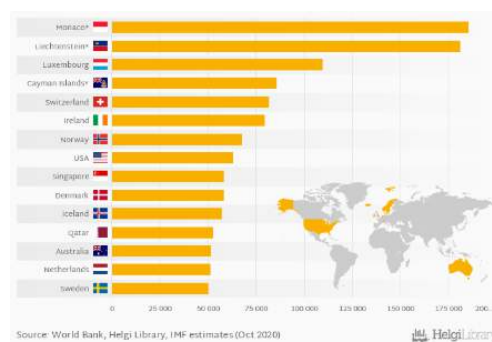
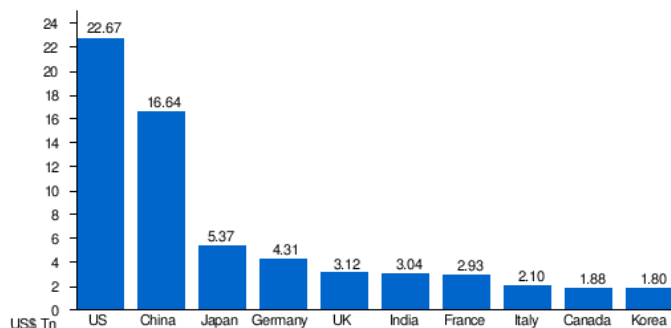
Μία ολοένα και μεγαλύτερη αναδυόμενη κοινωνική τάξη στην Ιαπωνία: οι εργαζόμενοι φτωχοί (Working Poor)

Ko Shiratori, Ιαπωνία

Παλιότερα, θεωρήθηκε ότι η φτώχεια οφείλεται στην ανεργία. Πίστευαν ότι όσοι δουλεύουν σκληρά θα έχουν ικανοποιητικές αμοιβές, τουλάχιστον αρκετές αμοιβές, για να ζήσουν άνετα με την οικογένειά τους. Τις τελευταίες δεκαετίες, όμως, έχει αναδυθεί μια νέα τάξη που αποκαλείται «**Working Poor**» στις ανεπτυγμένες χώρες, που

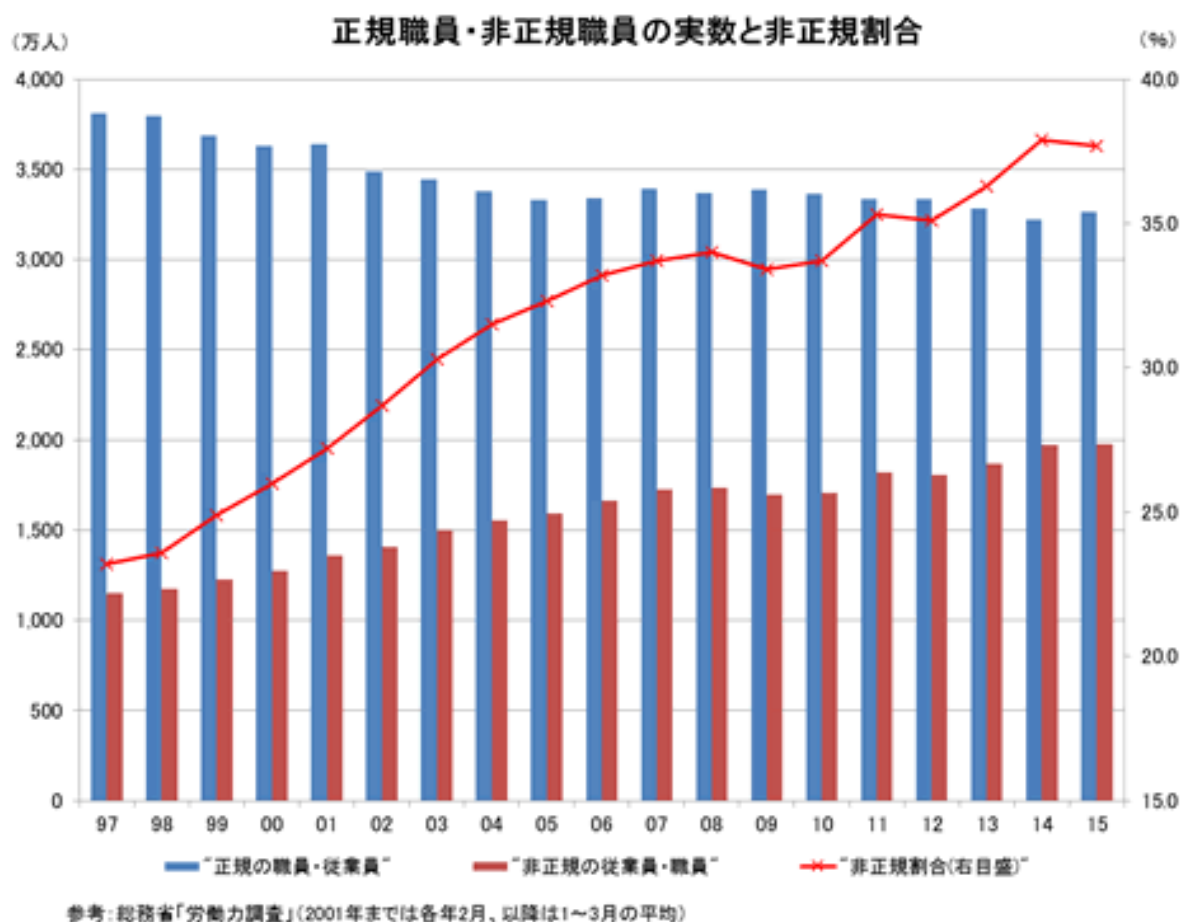
περιλαμβάνουν και την Ιαπωνία. Αυτή η κατηγορία χαρακτηρίζει μία μερίδα πληθυσμού, η οποία, παρόλο που εργάζεται σκληρά, αμείβεται κάτω από το σχετικό όριο φτώχειας. Στην Ιαπωνία το σχετικό όριο φτώχειας είναι το ετήσιο καθαρό εισόδημα που δεν ξεπερνάει τα 2 εκατομμύρια Γιεν (15,400 €).

*Σε σύγκριση με το 2010 και το 2020, η Ιαπωνία έπεσε μόνο μια θέση (2 → 3) στο ΑΕΠ (GDP), ενώ 9 θέσεις στο κατά κεφαλήν ΑΕΠ (GDP per capita) (15 → 24).

Ο όρος «**Working Poor**» ήρθε στο φως στην Ιαπωνία το 2006, όταν η NHK (το αντίστοιχο τηλεοπτικό κανάλι της ΕΡΤ στη Ιαπωνία) παρουσίασε ένα αφιέρωμα για αυτή τη νέα τάξη. Η οικονομική στασιμότητα, που διαρκεί από τη δεκαετία του '90, έχει κάνει τους εργοδότες να υιοθετήσουν εργασίες μερικής απασχόλησης. Οι εργαζόμενοι αυτής της μορφής απασχόλησης, μολοντί δουλεύουν 8 ώρες τη μέρα,

αμείβονται τόσο ελάχιστα, που μπορούν μόνο με το ζόρι να καλύπτουν το φαγητό τους. Από την άλλη πλευρά, προσλαμβάνοντας τους εργαζόμενους μερικής απασχόλησης, οι εργοδότες εξοικονομούν τις εταιρικές ασφάλειες, και για αυτό τον λόγο διαδόθηκε με ραγδαίο ρυθμό αυτή η μορφή απασχόλησης.

*Κατά την περίοδο 1997-2015, οι εργαζόμενοι πλήρους απασχόλησης (μπλε) μειώνονται σταδιακά, ενώ οι εργαζόμενοι μερικής απασχόλησης (κόκκινο) αυξάνονται συνεχώς. Το ποσοστό μερικής απασχόλησης (πολυγωνική γραμμή) δείχνει την ανοδική τάση.

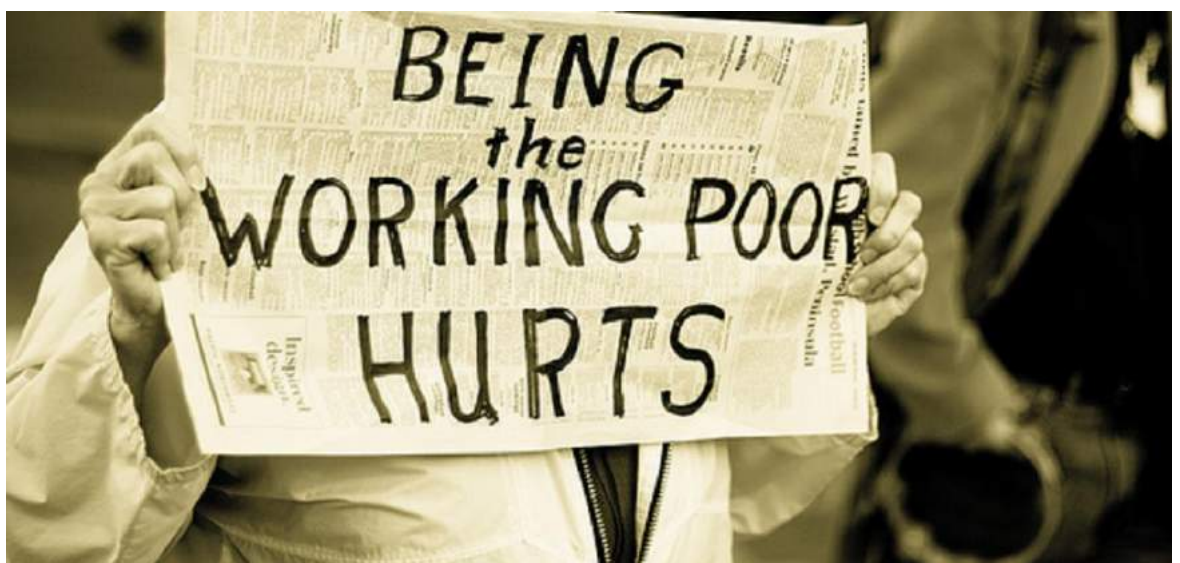
Οι αντιδράσεις της ιαπωνικής κυβέρνησης ήταν εντελώς χλιαρές. Η τότε κυβέρνηση, υποστηρίζοντας νεοφιλελεύθερες πολιτικές, έδινε αξία στους κατανοητούς οικονομικούς δείκτες π.χ. τιμές μετοχών, ποσοστό ανεργίας. Εκτός τούτου, η κυβέρνηση θεωρούσε ότι η παραμέληση του «Working Poor» δεν θα τους δυσκόλευε στις εκλογές. Εκείνη την περίοδο οι περιουσίες της αστικής τάξης αυξάνονταν σταδιακά, και το «Working Poor» αποτελούνταν κυρίως από τις νέες γενιές κάτω από 35 χρονών, η οποία δεν ήταν η κυριότερη ομάδα των γενιών που υποστήριζε το κόμμα. Με την εμφάνιση του «Working Poor», πολλές ζοφερές πλευρές της Ιαπωνικής κοινωνίας φανερώθηκαν. Πρώτο και κυριότερο, η αύξηση των εργασιών μερικής απασχόλησης αποκάλυψε τον διχασμό των πλούσιων και των φτωχών.

Όπως παρατηρείται σε άλλες αναπτυγμένες χώρες π.χ. στις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής, αυτός ο διχασμός δεν ήταν αναστρέψιμος και επεκτεινόταν όλο και περισσότερο. Ενδεικτικά, ισχύει ότι, αν κανείς θέλει να αποκτήσει το δικό του καινούριο σπίτι στο Τόκυο τώρα, πρέπει να πληρώσει τουλάχιστον 50 εκατομμύρια γιεν (400,000€). Κανείς που κερδίζει μόνο 2 εκατομμύρια Γιεν (15,400 €) τον χρόνο δεν μπορεί να καταφέρει να έχει δικό του σπίτι στο μέλλον του. Οι επιπτώσεις αυτού του διχασμού δεν αφορούν αποκλειστικά τις σύγχρονες γενιές. Τα εισοδήματά μας θα αποφασίσουν πόσο υψηλό εκπαιδευτικό επίπεδο μπορούν να έχουν τα παιδιά μας στο μέλλον. Με άλλα λόγια, οι οικονομικές τάξεις που στερεώθηκαν στις προγενέστερες γενιές θα συνεχιστούν στις μεταγενέστερες γενιές.

Εξάλλου, αυτή η τάξη αποκάλυψε όχι μόνο το γεγονός ότι υπάρχει η σοβαρή κοινωνική ψαλίδα στην Ιαπωνία, άλλα και τον διχασμό μεταξύ ανδρών και των γυναικών. Σύμφωνα με μια έρευνα που διεξάχθηκε το 2019, οι γυναίκες αποτελούν το 75.9% των εργαζομένων, των οποίων το εισόδημα δεν ξεπερνάει τα 2 εκατομμύρια Γιεν (15.400 €). Αυτά τα δεδομένα δείχνουν ότι παρόλο που το ποσοστό των γυναικών που δουλεύουν αυξάνεται τα τελευταία χρόνια, στην πραγματικότητα πολλές γυναίκες δυσκολεύονται να

βρουν μόνιμες θέσεις εργασίες και καταλήγουν σε περιορισμένου χρόνου θέσεις εργασίας.

Τέλος, πιστεύω ότι καθένας μπορεί να περνάει ευχάριστα, άσχετα με τα όλα δυσοίωνα δεδομένα και τις δύσκολες οικονομικές συνθήκες. Οι νέοι γενιές μαθαίνουν να μοιράζονται τα υπάρχοντά τους, παρά να αγοράζουν, και ξέρουν πολλές ασχολίες, οι οποίες δεν απαιτούν οικονομικό κεφάλαιο. Προσαρμόζουν τους εαυτό τους στη νέα δύσκολη εποχή, προσπαθώντας να βρουν τη δική τους χαρά.

Άστεγοι στην Αυστραλία

Despina Joannidis (Αυστραλία)

Άστεγοι στην Αυστραλία Δέσποινα

Ένα κοινωνικό ζήτημα

Η έλλειψη στέγης και του κόστους στέγασης επηρεάζουν το 34% των Αυστραλών. Η Πολιτεία της Νέας Νότιας Ουαλίας έχει το πιο υψηλό ποσοστό αστέγων στην Αυστραλία.

Πού θα κοιμηθούν το βράδυ;

Το να έχεις το σπίτι σου σημαίνει κάτι πιο πολύ από μια στέγη πάνω από το κεφάλι σου. Σημαίνει οικογένεια, ασφάλεια και εγγύηση. Το σπίτι είναι μία από τις πιο βασικές μας ανάγκες. Στην Αυστραλία υπάρχουν πολλοί άνθρωποι που δεν έχουν ένα ασφαλές μέρος, για να κοιμηθούν τις νύχτες.

5 σημαντικά στοιχεία για τους άστεγους

1. Οι άστεγοι άνδρες που ζουν στον δρόμο έχουν προσδόκιμο ζωής 45-47 χρόνια, πιο χαμηλό από τις πιο φτωχότερες χώρες του κόσμου. Να ζεις στον δρόμο ως άστεγος προκαλεί κάποια σοβαρά προβλήματα υγείας. Η Αυστραλία, αν και είναι χώρα του αναπτυγμένου κόσμου, έχει ανησυχητικά χαμηλό προσδόκιμο ζωής των ανδρών.
2. Σημαντική είναι η έλλειψη στέγης στο Sydney, όπως επίσης στο Darwin και μετά στο Brisbane. Το μεγαλύτερο πρόβλημα είναι ο σοβαρός συνωστισμός και πολύς κόσμος μοιράζεται σπίτια με πολλές άλλες οικογένειες. Για να ενοικιάσεις μία κατοικία 4 υπνοδωματίων στο Sydney, πρέπει να πληρώσεις περίπου \$900 ή 1400 ευρώ την εβδομάδα.
3. Περισσότερο από το 21% των ατόμων που κοιμούνται στον δρόμο έχουν υποφέρει από υποθερμία και κρυοπαγήματα. Αυτές τις ασθένειες παθαίνουν, όταν οι άνθρωποι είναι βρεγμένοι και κρυώνουν. Η θερμοκρασία του σώματος χάνεται πέντε φορές πιο γρήγορα, όταν ένας άνθρωπος βρίσκεται με βρεγμένα ρούχα. Συχνά ο θάνατος έρχεται γρήγορα.
4. Η στέγαση έκτακτης ανάγκης δεν υπάρχει για όλους που χρειάζονται κάπου να κοιμηθούν.
5. Η έλλειψη στέγης είναι ζήτημα ανθρωπίνων δικαιωμάτων, ειδικά για τους ανθρώπους που ζουν στον δρόμο.

Υπάρχουν δύο είδη έλλειψης στέγης:

Η πρωτογενής και η δευτερογενής έλλειψη στέγης.

Πρωτογενής: Αφορά όσους δεν έχουν καθόλου στέγαση και κοιμούνται σε αυτοσχέδιες κατοικίες.

Δευτερογενής: Αφορά όσους χρειάζονται να αλλάξουν κατοικία κάθε βράδυ και να πηγαίνουν από στέγαση έκτακτης ανάγκης σε καταφύγιο και 'couch surfing'.

Εκστρατείες όπως το «Everybody needs a home» ευαισθητοποιεί τους ανθρώπους στην Αυστραλία για αυτό το ζήτημα.

Η έλλειψη στέγης είναι πιο συχνή για τους νεαρούς Αυστραλούς. Το 58% των αστέγων είναι ηλικίας 34 ετών και άνω.

Επίσης πολλοί αυτόχθονες Αυστραλοί είναι άστεγοι.

Αν και αποτελούν λιγότερο από το 3% του

Πληθυσμού στην Αυστραλία, ωστόσο οι Αβορίγινες και οι κάτοικοι των νησιών των Στενών Τόρες

αποτελούν το 20 % του πληθυσμού των αστέγων.

Εβδομάδα της Αστέγων κάθε Αύγουστο

Παραδόσεις ανά τον κόσμο

Στα πλαίσια του πρότζεκτ «Παραδόσεις ανά τον κόσμο», που εκπονήθηκε με το ετήσιο εξ αποστάσεως Γ1-Γ2 τμήμα την άνοιξη του 2022, περίοδο κατά την οποία οι σπουδαστές/τριες βρισκόταν στο Γ2 επίπεδο ελληνομάθειας, είχαμε την ευκαιρία να ταξιδέψουμε σε διάφορες γωνιές της Ανατολικής Ασίας, της Αυστραλίας, της Βόρειας Αφρικής και της Βορειοανατολικής Ευρώπης και να τις γνωρίσουμε μέσα από ποικίλες παραδόσεις τους. Μάθαμε και συζητήσαμε για θρησκευτικές παραδόσεις στην Ιαπωνία, για πρωτοχρονιάτικες παραδόσεις στο αρχιπέλαγος Zhoushan της Ανατολικής Κίνας, για το φεστιβάλ των φαναριών, όπως και για παραδοσιακά έθιμα για το Φενγκ Σούι στην Κίνα, για παραδόσεις και έθιμα στην αρχαία Αίγυπτο κατά τη φαραωνική περίοδο, συμπεριλαμβανομένης της παράδοσης για το «κακό μάτι», για γαμήλια ήθη και έθιμα των Ελλήνων του Πόντου και για την 26η Ιανουαρίου, την «Ημέρα της Αυστραλίας».

Στο τέλος του εν λόγω πρότζεκτ μάς επισκέφτηκε διαδικτυακά η κ. Ευγενία Ρούσσου, Δρ. Κοινωνικής Ανθρωπολογίας από το University College London, ερευνήτρια στο CRIA (Centro em rede de Investigação em Antropologia) στο Πανεπιστήμιο Nova Lisboa στη Λισαβόνα και συγγραφέας του βιβλίου *Orthodox Christianity, New Age*

Spirituality and Vernacular Religion. The Evil Eye in Greece. Η κ. Ρούσσου μάς μίλησε και συζήτησε μαζί μας για την παράδοση στον ελληνικό και ευρύτερα μεσογειακό χώρο που αφορά το «κακό μάτι». Η παρουσίασή της συμπεριλαμβάνεται στο παρόν φύλλο, αμέσως μετά τα άρθρα των σπουδαστών/τριών του Γ2 επιπέδου.

Το πρότζεκτ που αφορούσε τις παραδόσεις ανά τον κόσμο δουλεύτηκε και με το 5μηνο τμήμα επιπέδου Β2, που παρακολουθούσε 10 ώρες ελληνικά την εβδομάδα κατά την περίοδο Νοέμβριος 2021-Απρίλιος 2022.

Οι σπουδαστές/τριες του εν λόγω τμήματος μάς ταξίδεψαν σε γωνιές της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης και μας βοήθησαν να γνωρίσουμε κάποια πράγματα για το φεστιβάλ για τα κοκκινομάλλικα άτομα και για τη γιορτή «Τα πορφυρά πανιά» στη Ρωσία, για τη Γιορτή της Μουσικής και για την εθνική γιορτή στη Γαλλία, όπως και για τη μέρα μνήμης για την ίδρυση της Δημοκρατίας στην Αυστρία. Τέλος, μια σπουδάστρια από το 4μηνο Α2 τμήμα, που παρακολουθούσε ελληνικά 20 ώρες την εβδομάδα κατά την περίοδο Ιανουάριος-Μάιος 2022 μάς ξεναγεί σε παραδόσεις της γερμανικής Βαυαρίας μέσα από μία παραδοσιακή θεατρική παράσταση της περιοχής.

Θρησκευτικές παραδόσεις στην Ιαπωνία

Ko Shiratori, Ιαπωνία

Ο τρόπος που σχετίζεται η ιαπωνική κοινωνία με τη θρησκεία είναι μοναδικός και δυσνόητος. Σύμφωνα με μια έρευνα που διεξάχθηκε το 2019, μεταξύ των 1.500 ερωτώμενων, μόνο το 36,7 % απάντησαν ότι πιστεύουν σε κάποια θρησκεία. Οι υπόλοιποι απάντησαν ότι δεν πιστεύουν σε καμία συγκεκριμένη θρησκεία. Ενώ είναι αξιοσημείωτο ότι, σύμφωνα με το ερώτημα στο ερωτηματολόγιο «αν κάνεις μια κακή πράξη, ακόμα κι αν κανείς δεν το ξέρει, θα πάθεις ανάλογο κακό», το 63% των ερωτώμενων δήλωσαν «ναι». Επίσης, το 53% συμφώνησε ότι «Υπάρχει κάποιο πεπρωμένο, για το οποίο δεν μπορείς να κάνεις τίποτα». Συνοπτικά, λοιπόν, παρόλο που δεν υπάρχει συγκεκριμένη θρησκεία ή κάποιο δόγμα που παίζει σημαντικό ρόλο στην ιαπωνική κοινωνία, μπορούμε να πούμε ότι οι Ιάπωνες χαρακτηρίζονται από μια αρκετά ανεπτυγμένη θρησκευτική νοοτροπία.

Αν και δεν υπάρχει θρησκεία που παίζει σημαντικό ρόλο, αυτό δεν σημαίνει ότι οι συνηθισμένοι Ιάπωνες περνάνε τη ζωή τους χωρίς καμία επαφή με τη θρησκεία. Αντίθετα, η

αλήθεια είναι ότι η ζωή τους είναι γεμάτη με θρησκευτικές πρακτικές. Παρακάτω είναι τα έθιμα που τηρούν όλοι οι Ιάπωνες.

- Πριν τη γέννηση ενός μωρού – Οι γονείς επισκέπτονται τον ναό, για να ευχηθούν να γεννηθεί το μωρό τους χωρίς πρόβλημα.
- Μωρό ενός μήνα – Οι νέοι γονείς επισκέπτονται τον ίδιο ναό, που επισκέφτηκαν πριν τη γέννηση του μωρού τους, για να εκφράσουν την ευγνωμοσύνη τους, που όλα πήγαν καλά στη γέννα.
- Παιδί τριών ετών, πέντε ετών και επτά ετών – Οι γονείς επισκέπτονται τον ναό, για να ευχαριστήσουν για την υγεία και την πρόοδο του παιδιού.
- Γάμος και κηδεία – Παραδοσιακά πολλοί γάμοι γίνονται στους Σιντοϊστικούς ναούς, ενώ όλο και περισσότερα ζευγάρια θέλουν να κάνουν τον γάμο τους στην εκκλησία τα τελευταία χρόνια. Οι κηδείες κυρίως γίνονται μόνο στο Βουδιστικούς ναούς.

Ο γάμος μου

Εγώ μικρός

Εκτός από τις παραπάνω περιπτώσεις, οι συνηθισμένοι Ιάπωνες επισκέπτονται τον ναό στη γειτονιά τους την

Πρωτοχρονιά και τον Αύγουστο, κατά την περίοδο που επιστρέφουν τα πνεύματα των προγόνων σε αυτό τον κόσμο.

Επίσης, κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού γίνονται κάθε είδους γιορτές (πανηγύρια) και συμμετέχουν οι κάτοικοι της κάθε περιοχής.

Καλύτερα είναι να διευκρινίσω τη λέξη «ναός», που χρησιμοποίησα μέχρι εδώ. Στην Ιαπωνία η λέξη «ναός» δείχνει 2 τύπους τόπων θρησκευτικής λατρείας – τον Βουδιστικό ναό και τον Σιντοϊστικό ναό. Παλιότερα, στην Ιαπωνία υπήρχε μόνο ο Σιντοϊσμός, αυτόχθονη θρησκεία της χώρας. Πρόκειται για μια πολυθεϊστική και ανιμιστική θρησκεία που δεν έχει κεντρική εξουσία. Οι αρχαίοι Ιάπωνες πίστευαν ότι τα Κάμι («θεοί» ή «πνεύματα») κατοικούν σε όλα τα πράγματα. Τα αντικείμενα της λατρείας ποίκιλλαν από μέρος σε μέρος – από το δέντρο μέχρι τον καταρράκτη. Τον 6^ο αιώνα με την έλευση του Βουδισμού από τη Δυτική Ασία, η τότε κυβέρνηση υιοθέτησε τον Βουδισμό ως επίσημη θρησκεία της Ιαπωνίας και προώθησε το βασικό δόγμα του

Βουδισμού. Δηλαδή, αυτοί που κάνουν καλές πράξεις θα πάνε στον παράδεισο μετά τον θάνατο, και αυτοί που κάνουν κακές πράξεις θα πάνε στην κόλαση. Αυτό βεβαίως λειτούργησε ευνοϊκά προς το κράτος, που δεν προσπάθησε να εξοβελίσει τον Σιντοϊσμό, καθώς ήταν ήδη διαδεδομένος και ενσωματωμένος στην καθημερινότητα των Ιαπώνων. Για να επιλύσει αυτό το δίλημμα, η τότε κυβέρνηση άρχισε να διδάσκει τους λαούς ότι και ο Βούδας είναι ένα από τα Κάμι που λάτρευαν οι Ιάπωνες από την αρχαιότητα. Με άλλα λόγια, προέτρεπε τους ανθρώπους να ακολουθούν και τον Βουδισμό και τον Σιντοϊσμό. Από τότε που η κυβέρνηση ανακοίνωσε επίσημα (και μέχρι που το αρνήθηκε επίσημα τον 19^ο αιώνα), άρχισαν να συνυπάρχουν και οι δύο θρησκείες, επηρεάζοντας η μια την άλλη για μεγάλο χρονικό διάστημα.

Σιντοϊστικός ναός

Βουδιστικός ναός

Τέλος, οι διάφορες γιορτές (τα πανηγύρια) είναι μια από τις πολλές επαφές που έχουν οι Ιάπωνες με τους ναούς. Στην αρχαία Ιαπωνία, τα πανηγύρια ήταν ένας τρόπος, για να καλέσουν οι άνθρωποι τα Κάμι σε αυτό τον κόσμο και να τους ζητήσουν όλα τα πράγματα κρίσιμης σημασίας, όπως πλούσια σοδειά και αποκατάσταση από φυσικές καταστροφές. Για αυτό τον λόγο οι Σιντοϊστικοί ναοί έπαιζαν

σημαντικό ρόλο για τη διοργάνωση των πανηγυριών έως τώρα. Το πιο διάσημο πανηγύρι, που άρχισε τον 12^ο αιώνα και εξακολουθεί να διοργανώνεται μέχρι τώρα, είναι το Hakata – Yamakasa (博多山笠), που γίνεται στον νομό Fukuoka κάθε καλοκαίρι. Είναι ένας αγώνας με άρματα που ζυγίζουν εκατοντάδες κιλά και τα τραβάνε Ιάπωνες άντρες,

Δύο παραδόσεις Πρωτοχρονιάς στο αρχιπέλαγος Zhoushan

(舟山 = σκάφος και βουνό)

Binxiang Weng, Κίνα

Η πρόσκληση του Θεού της Εστίας (ο Βασιλιάς της Κουζίνας)

Όλες οι παρακάτω ημερομηνίες είναι οι κινέζικες σεληνιακές ημερομηνίες

Ο Θεός της Εστίας είναι ένα είδος θεολατρίας που αναπτύχθηκε από την πρωτόγονη λατρεία της φωτιάς. Οι πρωτόγονοι άνθρωποι είχαν μάθει να χρησιμοποιούν τη φωτιά στη μακροχρόνια μάχη τους με τη φύση και η φωτιά είχε γίνει μία από τις φυσικές λατρείες των πρωτόγονων μας. Στην ομαδική ζωή των πρωτόγονων ανθρώπων, η φωτιά που δεν σβήνει ποτέ είναι η σόμπα τους. Έτσι, στους πρωτόγονους ανθρώπους ο Θεός της Φωτιάς και ο Θεός της Εστίας είναι ο ίδιος.

Τουλάχιστον από τον 8ο αιώνα π.Χ., στην κινέζικη παράδοση, ο Θεός της Εστίας είναι υπεύθυνος για τη φωτιά και την κουζίνα σε κάθε σπίτι και ως αποτέλεσμα λατρεύεται για αυτούς τους λόγους. Τα περισσότερα από τα ιερά του Θεού της Εστίας βρίσκονται στα βόρεια ή στα ανατολικά του δωματίου της κουζίνας, με το άγαλμά του στη μέση. Εάν δεν

Το καθήκον του Θεού της Εστίας δεν είναι μόνο να φροντίζει την τροφή και τη ζωή των ανθρώπων, αλλά και να εξετάζει την καλοσύνη και την αμαρτία μιας οικογένειας.

Κάθε χρόνο στις 24 Δεκεμβρίου, ο Θεός της Εστίας βγαίνει από το σπίτι και πηγαίνει στον παράδεισο. Αναφέρει στον Αυτοκράτορα των Θεών (όπως ο Ζευς στην ελληνική μυθολογία) ότι είχε κάνει η οικογένεια τον περασμένο

υπάρχει θέση του Θεού της Εστίας, συνήθως τοποθετείται η ζωγραφιά του Θεού της Εστίας στον τοίχο.

χρόνο. Επομένως, κάθε χρόνο στις 23 ή 24 Δεκεμβρίου, κάθε νοικοκυριό ετοιμάζει ένα τραπέζι με πολυτελή πιάτα, για να λατρεύσει τον Θεό της Εστίας, με σκοπό να πει καλά λόγια στον Ανώτατο Θεό.

← Η εικόνα εκφράζει πώς είναι η τελετή στη Μαλαισία, και είναι σχεδόν

ίδια με την Κίνα.

Τα φαγητά μαγειρεύονται με πολλή ζάχαρη, για να είναι γλυκό το στόμα του Θεού, ώστε να μπορεί να πει «γλυκά λόγια» για την οικογένεια όπου μένει. Και το κρασί είναι απαραίτητο. Το κρασί ετοιμάζεται, για να μεθύσει ο Θεός της Εστίας, αφού το πει, και να ξεχάσει τα άσχημα πράγματα, που έκανε η οικογένεια τον περασμένο χρόνο.

Στην αρχαιότητα, δεν υπήρχε διάκριση μεταξύ των υψηλών και των χαμηλών κοινωνικών τάξεων. Από τον αυτοκράτορα και τους υπουργούς του έως τους απλούς ανθρώπους, όλοι σέβονταν τον Θεό της Εστίας.

Έτσι στέλνουμε τον Θεό στον Ουρανό. Την 1η Ιανουαρίου γυρίζει στο σπίτι. Και πρέπει να βρούμε να τον συναντήσουμε, και να τον προσκαλέσουμε ξανά στο σπίτι.

Τα μεσάνυχτα η μητέρα μου ανοίγει την πόρτα, κρατώντας τρία αναμμένα «μπαστουνάκια» θυμιάματος στα χέρια και λέγοντας μερικά λόγια καλωσορίσματος, όπως «Καλώς γυρίσατε, Θεέ, μείνετε μαζί μας τον καινούριο χρόνο, και φέρτε μας φαγητά και ευτυχία, παρακαλώ!»

Στη συνέχεια, η μητέρα σκίζει την παλιά ζωγραφιά του Θεού και κολλάει μια καινούρια στον τοίχο. Όταν τελειώσουν αυτά, η Πρωτοχρονιά ξεκινάει πραγματικά για την οικογένειά μας.

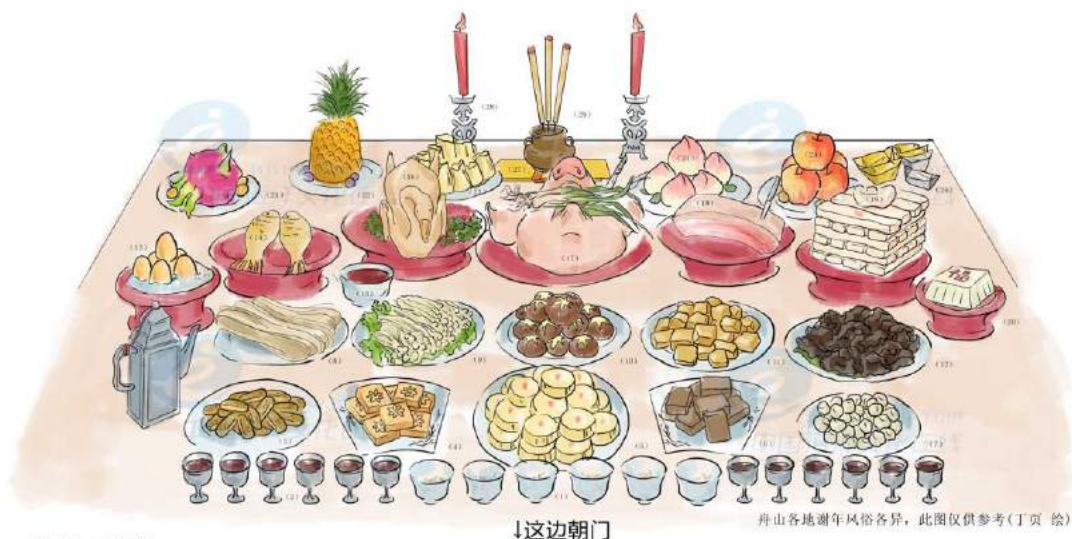
Φέτος, αυτή η παράδοση ήταν στην πατρίδα μου στις 26 Ιανουαρίου σύμφωνα με το ημερολόγιο στην Ελλάδα, επειδή αυτή η ημέρα είναι η 24η Δεκεμβρίου του σεληνιακού ημερολογίου στην Κίνα.

Η ευχαριστία για τον Χρόνο

Η τελετή είναι για να ευχαριστήσουμε τον περασμένο χρόνο.

Αφού στέλνουμε τον Θεό της Εστίας, είναι η στιγμή που ετοιμάζουμε ένα άλλο μεγάλο τραπέζι με πολλά φαγητά.

涨潮时分, 开始谢年。
大门打开迎神, 敬三只炮仗, 然后点上三支清香到门外祈祷。
点蜡烛, 家中男主人主持谢年, 在屋内再次祈祷。
分三次倒酒, 每次倒半个小时左右, 最后倒满。
潮半时, 谢年结束。
把供的经放到外面烧掉, 不落地, 香还有的话引到屋外, 插在屋外就可以了。
把所有的供品都弄一小点, 放在酒杯里, 往上对空敬, 也有人抛屋顶。
最后到屋外放三只炮仗。

(1) 茶 (2) 酒 (3) 长生糕 (4) 桂花糕 (5) 状元糕 (6) 芝麻糕
(7) 骰子糕 (8) 粉丝 (9) 金针菇 (10) 香菇 (11) 滬豆腐
(12) 黑木耳 (13) 鸡蛋、盐 (14) 小黄鱼 (15) 鲫鱼 (16) 鳗
(17) 猪头 (18) 大肉 (19) 年糕 (20) 豆腐 (21) 火龙果、金橘
(22) 菠萝、葡萄 (23) 甘蔗 (24) 橘子 (25) 苹果、金橘 (26) 纸元宝
(27) 经文 (28) 烛台、红烛 (29) 香炉、香

Ετοιμάζουμε στην πρώτη σειρά

- 12 ποτήρια κρασί, που αντιπροσωπεύουν τους 12 μήνες του χρόνου.
- 6 ποτήρια τσάι, επειδή το νούμερο έξι συμβολίζει καλή ευτυχία.

Στη δεύτερη σειρά, βάζουμε 5 πιάτα γλυκά, φτιαγμένα με ρύζι με διαφορετικά σχήματα, που έχουν διαφορετικές σημασίες.

Στην τρίτη σειρά, είναι 5 πιάτα λαχανικά, όπως μανιτάρια κ.λπ.

Στην τέταρτη σειρά υπάρχουν 7 πιάτα, από αριστερά είναι έξι αβγά, δύο ψάρια, μια χήνα, ένα κεφάλι γουρουνιού, ένα κομμάτι κρέας, 6-24 κομμάτια nian'gao (τούρτα του έτους, κάτι ανάλογο με την ελληνική βασιλόπιτα), και ένα κομμάτι tofu.

Στην τελευταία σειρά, βρίσκονται 5 είδη φρούτων. Μπορεί να είναι μήλο, μπανάνα, φρούτο δράκου, πορτοκάλι, ανανάς, ροδάκινο, ζαχαροκάλαμο. Όμως απαγορεύεται το αχλάδι, γιατί η προφορά του είναι ίδια με τη λέξη «χωρίζω» στα κινέζικα.

Όλα τα έχουμε ετοιμάσει, και κατά την πλημμυρίδα, οι πρόγονοί μας έρχονται στο σπίτι μας για αυτό το πλούσιο γεύμα. Και φεύγουν, όταν χαμηλώνει η παλίρροια. Κατά τη διάρκεια, πρέπει να περιμένουμε ήσυχα.

Έτσι ετοιμάζουμε δύο μεγάλα τραπέζια, το πρώτο για τους Θεούς και το δεύτερο για τους προγόνους. Τι θα τα κάνουμε όλα αυτά τα φαγητά; Βεβαίως, θα τα φάμε τις επόμενες μέρες. Μια φορά, η μητέρα κι εγώ τρώγαμε τα φαγητά αυτά

μέχρι τις 7 Ιανουαρίου, γεγονός που ήταν ουσιαστικά ένας «παρατεταμένος πόλεμος, για να προλάβουμε να τα τελειώσουμε!

Αυτές οι παραδόσεις συνήθως απορρίπτονται από τη νέα γενιά. Ωστόσο, οι μαμάδες και οι μπαμπάδες ακόμα τις ακολουθούνε κάθε χρόνο, όπως έκαναν οι πρόγονοί μας στην ιστορία χιλιάδων χρόνων.

元宵节

Xinyue Qiu, Κίνα

Στις 15 Ιανουαρίου γιορτάζουμε, σύμφωνα με το σεληνιακό ημερολόγιο, το Φεστιβάλ των Φαναριών. Το Φεστιβάλ των Φαναριών είναι η πρώτη νύχτα με πανσέληνο του Σεληνιακού Νέου Έτους. Είναι μια μέρα λατρείας και

θαυμασμού του φεγγαριού. Συμβολίζει επίσης την άφιξη της άνοιξης. Και είναι η τελευταία ημέρα του παραδοσιακού ορισμού της κινεζικής Πρωτοχρονιάς.

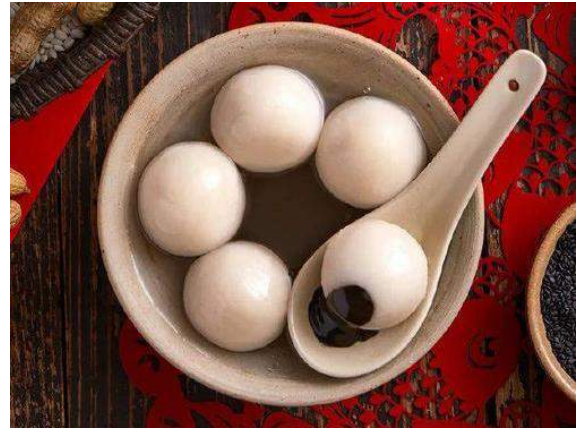
Λέγεται ότι ο αρχαίος Κινέζος αυτοκράτορας ξεκίνησε από το σούρουπο της 15ης μέρας του πρώτου μήνα να βάζει φώτα, για να προσκυνήσει τον Βούδα όλη τη νύχτα. Επομένως, οι απλοί άνθρωποι ακολούθησαν το παράδειγμά του και άναψαν τα φώτα για να προσκυνήσουν τον Θεό. Από τότε έχει διαμορφωθεί το έθιμο των φαναριών και η Γιορτή των Φαναριών έχει εξελιχθεί επίσημα σε πανηγύρι.

Μια άλλη μελέτη πιστεύει ότι η Γιορτή των Φαναριών προήλθε από τη λατρεία της φωτιάς και την προσευχή για καλή σοδειά την Πρωτοχρονιά. Οι άνθρωποι έβαζαν φωτιά, για να διώξουν τα έντομα, τα φίδια και τα θηρία. Στην αρχή, ήταν ένα είδος πυρσού και αργότερα εξελίχθηκε στο έθιμο να κρεμούν φανάρια.

Το Φεστιβάλ Φαναριών είναι ένα κοινό φεστιβάλ στην Ανατολική Ασία και τα συγκεκριμένα έθιμά του ποικίλλουν ανάλογα με τους διαφορετικούς πολιτισμούς. Υπάρχουν, όμως, και κάποια έθιμα που είναι κοινά σε όλες τις χώρες, όπως τα έθιμα που σχετίζονται με τη φωτιά. Εκτός από την απώθηση των παρασίτων και των θηρίων, οι άνθρωποι πιστεύουν παραδοσιακά ότι τα φώτα έχουν τη συμβολική σημασία της προσευχής για καλή τύχη. Αργότερα, τα φανάρια έγιναν όλο και πιο εκλεκτά και όμορφα, όπως για παράδειγμα τα κρεμαστά φανάρια. Αυτή τη μέρα, οι άνθρωποι ανάβουν πολλά φανάρια στους δρόμους το βράδυ. Υπάρχουν πολλά είδη φαναριών, όπως τα φανάρια του κουνελιού και τα φανάρια του λωτού.

Το να τρώμε Tangyuan στη Γιορτή των Φαναριών είναι ένα άλλο παραδοσιακό έθιμο στην Κίνα. Το Tangyuan είναι ένα είδος ζυμαρικών που περιέχει κολλώδεις μπάλες ρυζιού με κόκκινα φασόλια ή σουσάμια. Στα κινέζικα, το tangyuan έχει την έννοια της επανένωσης και της καλοτυχίας. Επιπλέον, τα tangyuan επιπλέουν στη σούπα, θυμίζοντας ένα λαμπερό φεγγάρι, που κρέμεται ψηλά στον ουρανό. Έτσι, αυτό το φαγητό συμβολίζει την όμορφη επιθυμία της οικογενειακής επανένωσης και αντιπροσωπεύει, επίσης, τις προσδοκίες των ανθρώπων για μια καλή μελλοντική ζωή.

Ένα άλλο παραδοσιακό έθιμο της Γιορτής των Φαναριών είναι να μαντεύουμε αινίγματα. Οι άνθρωποι έγραφαν μερικά αινίγματα σε μικρά κομμάτια χαρτιού. Μετά τα κρεμούσαν στην οροφή σε ένα σχοινί και άφηναν τους υπόλοιπους να μαντέψουν.

Σε κάποιες περιοχές της Κίνας, υπάρχει και το έθιμο «παράσταση λιονταριών και δράκων». Το λιοντάρι και ο δράκος είναι μεγαλοπρεπή και γενναία όντα. Οι αρχαίοι τα θεωρούσαν σύμβολα γενναιότητας και δύναμης και πίστευαν ότι μπορούσαν να διώχνουν τα κακά πνεύματα και

να φέρνουν την ειρήνη. Ως εκ τούτου, οι άνθρωποι διαμόρφωσαν σταδιακά το έθιμο να δίνουν μια παράσταση λιονταριών και δράκων (σαν ένα είδος χορού) κατά τη διάρκεια της μεγάλης γιορτής.

Κινέζικα παραδοσιακά έθιμα για το Φενγκ Σούι

風水

Hongxin Liu, Κίνα

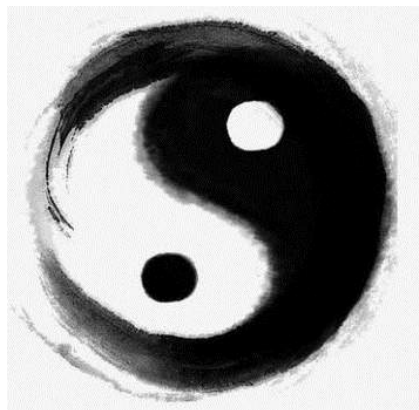

Το Φενγκ Σούι σημαίνει «άνεμος και νερό» και είναι μια φιλοσοφία γεωμαντείας με μακρά ιστορία. Κατάγεται από την Κίνα και είναι μια πολύτιμη άυλη πολιτιστική κληρονομιά. Οι Κινέζοι πρόγονοι πίστευαν ότι ο άνεμος, ο χώρος και ο ουρανός ήταν συνδεδεμένα, ενώ το νερό που υπάρχει σε όλα τα ζωντανά όντα. Έτσι, διαπίστωσαν ότι το Φενγκ Σούι εξηγεί τη δύναμη της φύσης και την ενέργεια του μεγάλου μαγνητικού πεδίου του. Η κεντρική ιδέα του Φενγκ Σούι είναι η αρμονία μεταξύ ανθρώπου και φύσης. Το Φενγκ Σούι προέρχεται από τη ζωή και από μερικά φυσικά φαινόμενα και είναι οι μακρόχρονες εμπειρίες που οι άνθρωποι έχουν συνοψίσει, για να επιδιώξουν καλή τύχη και να αποφύγουν την καταστροφή. Όταν μια οικογένεια

Στην Κίνα όταν επιλέγουν τη τοποθεσία, για να κτίσουν σπίτι, συνήθως πρώτα σκέφτονται το Φενγκ Σούι. Το πρώιμο Φενγκ Σούι αφορούσε, κυρίως, την τοποθεσία, τη διάταξη και τις μεθόδους κατασκευής των ανακτόρων, σπιτιών, χωριών και νεκροταφείων. Στην αρχαία Κίνα, σχεδόν όλοι οι άνθρωποι έδιναν έμφαση στο Φενγκ Σούι, γιατί πίστευαν ότι αυτό επηρεάζει τη μοίρα. Τώρα, υπάρχουν λιγότεροι αλλά ακόμα πολλοί άνθρωποι που δίνουν προσοχή στο Φενγκ Σούι, ειδικά όταν διακοσμούν τα σπίτια.

1. Υπνοδωμάτιο

περνάει καλά, συνήθως λέμε ότι το Φενγκ Σούι της οικογένειας είναι πολύ καλό. Πιστεύουμε ότι το καλό Φενγκ Σούι φέρνει καλή τύχη στους ανθρώπους.

Το υπνοδωμάτιο είναι το πιο σημαντικό μέρος για ξεκούραση. Έτσι, χρειάζεται να σκεφτούμε το Φενγκ Σούι, για να δημιουργήσουμε ένα καλό περιβάλλον ύπνου.

- Το μικρό υπνοδωμάτιο είναι πιο καλό από το μεγάλο. Επειδή οι άνθρωποι καταναλώνουν πολλή ενέργεια στο μεγάλο δωμάτιο, η ποιότητα του ύπνου τους μπορεί να επηρεάζεται.
- Το σχήμα είναι κατά προτίμηση τετράγωνο ή ορθογώνιο. Αν το υπνοδωμάτιο έχει παράξενο σχήμα, για παράδειγμα τρίγωνο, οι άνθρωποι είναι πιο εύκολο

να αισθανθούν άγχος, όμως όχι στο τετράγωνο δωμάτιο.

- Όταν διαλέγουμε το χρώμα του υπνοδωματίου, είναι καλύτερο να μην χρησιμοποιούμε φωτεινά χρώματα, επειδή το υπνοδωμάτιο είναι το μέρος για ύπνο και τα φωτεινά χρώματα συνήθως αφυπνίζουν τα μάτια μας. Έτσι επηρεάζεται η ποιότητα του ύπνου.
- Πρέπει να δώσουμε προσοχή στη θέση του καθρέφτη. Στην κινεζική παράδοση, οι καθρέφτες

χρησιμοποιούνται, για να αντισταθούν στα κακά πράγματα και συγχρόνως για να τα διώξουν. Το να βάλει κανείς τον καθρέφτη απέναντι από το κρεβάτι είναι ένα ταμπού. Όταν οι άνθρωποι ξυπνούν τα μεσάνυχτα, θα τρομάζουν εύκολα από τη σιλουέτα στον καθρέφτη.

2. Σαλόνι

Το σαλόνι είναι ένα σημαντικό μέρος για τις οικογενειακές δραστηριότητες και μπορεί να θεωρηθεί ότι αποτελεί τον πυρήνα ολόκληρου του σπιτιού, σύμφωνα με τη φιλοσοφία του Φενγκ Σούι. Το Φενγκ Σούι στο σαλόνι επηρεάζει τον πλούτο, την εργασία και την υγεία της οικογένειας.

- Οι καναπέδες και οι καρέκλες δεν πρέπει να τοποθετούνται στη γωνία. Εάν έχουμε μια γωνία που

προεξέχει, μπορούμε να τοποθετήσουμε ένα μπονσάι, για να μειώσουμε την κακή τύχη.

- Το ρολόι στο σαλόνι είναι καλύτερα να είναι τοποθετημένο στη νότια πλευρά, που αντιπροσωπεύει την κίνηση, ενώ η βόρεια αντιπροσωπεύει την ηρεμία. Το ρολόι μπορεί, επίσης, να τοποθετηθεί στην ανατολική πλευρά, που είναι ευοίωνη, ενώ η δυτική πλευρά είναι δυσοίωνη. Το πιο σημαντικό είναι ότι το

ρολόι δεν μπορεί να τοποθετηθεί στον τοίχο πίσω από τον καναπέ.

- Τα αιχμηρά αντικείμενα, όπως σπαθιά, πυροβόλα όπλα, μεταλλικά αντικείμενα και εικόνες ζώων, δεν πρέπει να κρεμιούνται στον τοίχο, επειδή αυτά τα

στοιχεία μπορούν να οδηγήσουν σε διαμάχες ή βίαιη συμπεριφορά. Παρομοίως, επιτραπέζιες λάμπες ή διακοσμήσεις με μαυσωλεία πρέπει επίσης να αποφεύγονται.

3. Ολόκληρο το σπίτι

Πρέπει να επιλέξουμε την κατάλληλη τοποθεσία για το νέο σπίτι μας, γιατί έχει σχέση με την υγεία και την ευτυχία της οικογένειάς μας.

- Αν ζούμε στο βόρειο ημισφαίριο, πρέπει να επιλέξουμε ένα σπίτι με νότιο προσανατολισμό, γιατί ο ήλιος λάμπει από τον νότο. Ένα τέτοιο σπίτι έχει καλό φωτισμό και άνετη θερμοκρασία. Και μπορούμε να στεγνώσουμε γρήγορα τα ρούχα στο μπαλκόνι. Αντίθετα, οι άνθρωποι που ζουν στο νότιο ημισφαίριο πρέπει να επιλέξουν ένα σπίτι με βόρειο προσανατολισμό.
- Το σπίτι δεν πρέπει να βρίσκεται κοντά σε διασταύρωση, γέφυρες, ναούς, κυβερνητικές υπηρεσίες ή δεν πρέπει να χτίζεται σε παλιά πεδία

μάχης ή στρατόπεδα. Αυτά θεωρούνται κακά για το Φενγκ Σούι.

- Εάν η πόρτα του σπιτιού βρίσκεται στα βορειοανατολικά, δεν πρέπει να περνά νερό από μπροστά της, αλλιώς θα σταματήσει τη ροή των χρημάτων.

Υπάρχει, επίσης, μεγάλη διαμάχη για το Φενγκ Σούι, το οποίο γενικά θεωρείται παραδοσιακό έθιμο από τους σύγχρονους Κινέζους, και δεν το πιστεύουμε 100%. Όταν μελετάται από επιστημονική πλευρά, δηλαδή από τη γεωλογία, τη γεωγραφία, την υδρολογία, την κατεύθυνση του ανέμου, το κλίμα, τη μετεωρολογία, την αρχιτεκτονική ή την τοπογραφία, το Φενγκ Σούι είναι μια επιστήμη. Αν αυτό που λέμε για το Φενγκ Σούι σχετίζεται πλήρως με την τύχη των ανθρώπων, τότε είναι δεισιδαιμονία.

Παραδόσεις και έθιμα στην αρχαία Αίγυπτο κατά τη φαραωνική περίοδο

Ahmed Elshora, Αίγυπτος

Ο Al-Tayeb Gharib, Επικεφαλής Επιθεωρητής του Ναού του Καρνάκ, εξηγεί την ιστορία των σύγχρονων αιγυπτιακών εθίμων που σχετίζονται με την ιστορία των αρχαίων

Αιγυπτίων και τον βαθμό στον οποίο οι Αιγύπτιοι συνδέθηκαν και συνέχισαν αυτά τα ήθη και έθιμα για χιλιάδες χρόνια μέχρι τώρα.

Ναός του Καρνάκ

1. Η βέρα ήταν ιερός δεσμός για τους Φαραώ

Οι αρχαίοι Αιγύπτιοι θεωρούνται οι πρώτοι που χρησιμοποίησαν τη βέρα στο κυκλικό της σχήμα, γιατί αυτό συμβολίζει την ένωση του άνδρα και της γυναίκας. Καθώς είναι ένας κύκλος χωρίς τέλος, σημαίνει αιωνιότητα στην αγάπη, τη συνέχεια μαζί, και φυσικά τη συνέχιση του γάμου στο άπειρο.

Οι Φαραώ συνήθιζαν να αποκαλούν τη βέρα «το δαχτυλίδι της ανάστασης», γιατί δεν είχε ούτε αρχή ούτε τέλος, και ήταν φτιαγμένη από χρυσό. Το δαχτυλίδι το έβαζαν στο δεξιό

χέρι κατά την έναρξη της σχέσης, ενώ μετά τον γάμο το μετέφεραν στο αριστερό χέρι.

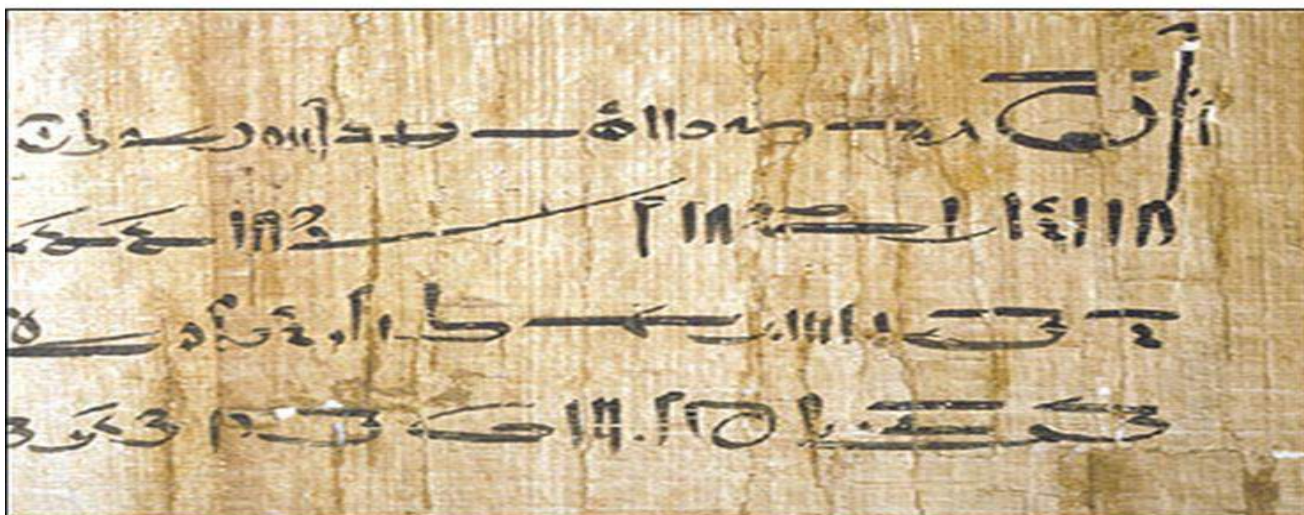

Τοποθεσία ανακάλυψης: Άνω Αίγυπτος, Λούξορ

2. Διαδικασίες γάμου και έγγραφα που εξάγονται από το κράτος

Οι αρχαίοι Αιγύπτιοι είχαν τις ίδιες τελετουργίες που υπάρχουν στη σύγχρονη εποχή και που έχουν περάσει από πολλές γενιές, για να φτάσουν μέχρι τον 21^ο αιώνα. Η γαμήλια τελετή διενεργούνταν από υπεύθυνο του ναού, ο οποίος είχε εξουσιοδότηση από τον Φαραώ, ώστε να συνάψει τον ιερό δεσμό της συζυγικής ζωής μεταξύ των ζευγαριών. Ο ίδιος έγραφε το σύμφωνο γάμου σε τρία αντίγραφα, ένα για τους νεόνυμφους, ένα για τον ναό και ένα τρίτο για τα αρχεία, ώστε οι νεόνυμφοι να διασφαλίσουν τα δικαιώματά τους.

Το αρχαιότερο σύμφωνο γάμου στον κόσμο είναι αιγυπτιακό. Χρονολογείται το έτος 590 π.Χ., από την εποχή της 26ης δυναστείας. Γράφτηκε στη δημοτική και είναι ένα από τα πιο αρχαία αιγυπτιακά γραπτά. Τα αρχαιολογικά έγγραφα έδειξαν ότι οι Αιγύπτιας γυναίκες απολάμβαναν νομικής και οικονομικής ανεξαρτησίας στη Φαραωνική εποχή και είχαν το δικαίωμα να παντρευτούν και να χωρίσουν από τον σύζυγό τους με τη δική τους ελεύθερη βούληση.

Ο πρώτος πάπυρος που βρέθηκε που διατηρεί τα δικαιώματα των παντρεμένων γυναικών

3. Τα δώρα για τους νεόνυμφους ήταν αρκετά για αρκετούς μήνες

Οι αρχαίοι Αιγύπτιοι συνήθιζαν να φτιάχνουν φαγητά και ποτά, που τοποθετούσαν μέσα στο σπίτι του γαμπρού και της νύφης. Αυτά αρκούσαν για αρκετούς μήνες, καθώς οι άνθρωποι τότε θεωρούσαν ότι με αυτά τα δώρα θα έδιναν στον γάμο την ευλογία μεταξύ του ζευγαριού. Αυτό είναι μια παράδοση που συνεχίζεται στην Αίγυπτο μέχρι και στις μέρες μας.

4. Τα έθιμα του εορτασμού του νεογέννητου και της κραυγής γύρω από τα αυτιά του 7 ημέρες μετά τη γέννησή του

Η γιορτή του νεογέννητου μετά από 7 ημέρες από τη γέννησή του είναι ένα από τα έθιμα που κληρονομήσαμε από τους προγόνους μας εδώ και χιλιάδες χρόνια. Η ιστορική προέλευση του εορτασμού της έβδομης μέρας του παιδιού πηγάζει από την πεποίθηση των αρχαίων Αιγυπτίων ότι η αίσθηση της ακοής αρχίζει στο παιδί την έβδομη μέρα από τη γέννησή του. Η τελετή περιλαμβάνει δυνατούς θορύβους δίπλα στα αυτιά του βρέφους, που, όπως προαναφέρθηκε,

πιστεύεται ότι λειτουργούν καλά, αφού περάσει η έβδομη μέρα από τη γέννησή του. Οι ήχοι παράγονται χρησιμοποιώντας κραυγές και χτύπους σε ένα μεταλλικό γουδί. Στη συνέχεια, εφόσον το παιδί είναι κορίτσι, τοποθετείται ένα χρυσό σκουλαρίκι στο αφτί του, που οι αρχαίοι Αιγύπτιοι ονόμαζαν «το δαχτυλίδι της θεάς ISIS», μητέρας του θεού HORUS. Μέσω αυτού ζητούν από το παιδί να υπακούει στον θεό και μετά προσεύχονται στον θεό να το προστατεύσει. Η τελετουργία της έβδομης μέρας του παιδιού ολοκληρωνόταν με τη μεταφορά από τη μητέρα του, μέσα σε ένα «κόσκινο» διακοσμημένο με τριαντάφυλλα, έξω από το σπίτι. Οι αρχαίοι Αιγύπτιοι έδιναν μεγάλη σημασία στη συγκεκριμένη τελετή, καθώς θεωρούσαν πως αυτές οι ευχές ήταν τα πρώτα πράγματα που άκουγε το παιδί στη ζωή του.

5. Η μπλε χάντρα για τον φθόνο και το κακό μάτι και η ιστορία για «το μάτι του HORUS» που δεν κοιμάται ποτέ

Ένα άλλο έθιμο των αρχαίων Αιγυπτίων που εξακολουθεί να υπάρχει στη σύγχρονη εποχή είναι η «μπλε χάντρα», που φοριέται, για να αποτρέψει από το κακό μάτι και τον φθόνο. Είναι μια ιστορία που ξεκίνησε πριν από περισσότερο από 7000 χρόνια, όταν οι Αιγύπτιοι λάτρευαν τον θεό HORUS, θεό του ουρανού και σύμβολο της καλοσύνης και της δικαιοσύνης, ο οποίος νίκησε τον θεό του κακού SET. Ο SET, αφού πρώτα εξαπάτησε, ύστερα σκότωσε τον αδερφό του, τον OSIRIS, που ήταν ο πατέρας του HORUS. Ο SET διαμέλισε το σώμα του αδελφού του και πέταξε τα κομμάτια του σε διάφορα μέρη της κοιλάδας του Νείλου. Η γυναίκα του OSIRIS, η ISIS, άρχισε να τον ψάχνει, μαζεύοντας τα μέρη του σώματός του, για να τον επαναφέρει στη ζωή. Μετά από ένα μακρύ ταξίδι, ο OSIRIS ανασταίνεται και γίνεται ο θεός της

ανάστασης και της μετά θάνατον ζωής. Το γαλάζιο μάτι του OSIRIS γεννά τον γιο τους, τον HORUS, ο οποίος ολοκληρώνει την εκδίκησή του εναντίον του SET σε έναν άγριο πόλεμο μεταξύ Καλού και Κακού. Σε αυτό τον πόλεμο ο HORUS χάνει το ένα του μάτι, αλλά αντικαθίσταται από ένα μάτι με υπερφυσική δύναμη, με το οποίο μπορεί να νικήσει τον αντίπαλό του SET και το χρησιμοποιεί ως μαγικό ξόρκι, για να επαναφέρει στη ζωή τον OSIRIS.

Ως εκ τούτου, ο HORUS έγινε ο θεός του ουρανού, της δικαιοσύνης και της καλοσύνης. Το μάτι του έγινε το μάτι που προστατεύει τους ανθρώπους από το κακό και τις ασθένειες. Οι Φαραώ το πήραν ως φυλαχτό που προστάτευε τους θρόνους τους και ως σύμβολο σταθερότητας. Από τότε έμεινε ως παράδοση να φοράμε μια μπλε χάντρα για προστασία από το μάτι του εχθρού. Έτσι, λοιπόν, οι Αιγύπτιοι φοράνε το μάτι του HORUS στον λαιμό, το τοποθετούν στους τοίχους και στην πόρτα των σπιτιών τους ή ακόμα και μέσα στα αυτοκίνητα. Είναι το μάτι του προστάτη θεού HORUS, που προστατεύει τον Αιγύπτιο από το κακό και τον φθόνο.

Γαμήλια ήθη και έθιμα των Ελλήνων του Πόντου

Ηλέκτρα Φιλιππίδου, Ελλάδα

Ο γάμος αποτελεί ένα από τα πιο παλιά και πιο δημιουργικά έθιμα και πλαισιώνεται από μουσική, χορό καθώς και εύθυμες δεισιδαιμονίες, οι ρίζες των οποίων χάνονται στα βάθη του χρόνου. Αξίζει να σημειωθεί, ότι το γαμήλιο τελετουργικό που απαντάται στους πολιτισμούς πολλών

ευρωπαϊκών λαών, προέρχεται από τους αρχαίους και στη συνέχεια από τον βυζαντινό πολιτισμό, όπως το προξενιό, οι αρραβώνες και θορυβώδεις γαμήλιες γιορτές που διαρκούν αρκετές ημέρες.

Καρτίνα Νινης Ιωαννιδι "Πονтийская свадьба"

Έτσι, λοιπόν, και στη ζωή των Ποντίων ο γάμος αποτελούσε ένα από τα κορυφαία γεγονότα. Ο πιο διαδεδομένος όρος για τον γάμο ήταν η «**Χαρά**» και λιγότερο ο όρος «Γάμος», καθώς υπογράμμιζε με ακρίβεια το χαρμόσυνο γεγονός στις ζωές των ανθρώπων. Στην Ποντιακή διάλεκτο παραμένει επίσης η χρήση του όρου «**Χαράντας**», αλλά και «**Στεφανώματα**».

Η γαμήλια τελετή των Ελλήνων του Πόντου αποτελείται από διάφορα στάδια. Το προξενιό άρχισε σταδιακά να γίνεται υποχρεωτικός τρόπος σύναψης γάμου μεταξύ των νέων

ζευγαριών. Τα έθιμα του Ποντιακού γάμου ξεκινάνε με το «**Αράεμαν**» (πρόκειται για ένα είδος συμφωνίας μεταξύ των οικογενειών της νύφης και του γαμπρού), δηλαδή την αναζήτηση νύφης. Στον Πόντο ήταν σπάνιοι οι γάμοι από έρωτα ή με απευθείας γνωριμία των νέων. Για τον λόγο αυτό, τον ρόλο της αναζήτησης, της έρευνας και της παρουσίασης των υποψήφιων κοριτσιών αναλάμβανε η **προξενήτρα**, που έχαιρε ιδιαίτερης εκτίμησης στην Ποντιακή κοινωνία.

Κατά το «Αράεμαν» δεν δίνονταν υποσχέσεις γάμου. Οι γονείς, όμως, του κοριτσιού δήλωναν με έμμεσο τρόπο την συγκατάθεσή τους.

Ο γάμος στην ελληνική οικογένεια, χωρίς τη συγκατάθεση των γονέων, ήταν πρακτικά ανέφικτο να συναφθεί. Μετά το «Αράεμαν», ακολουθούσε το «**Ψαλάφεμαν**» ή «**Λογόπαρμαν**», δηλαδή να ζητηθεί η υποψήφια νύφη σε γάμο. Κατάλληλη ημέρα για το γεγονός αυτό όριζαν κάποιο Σαββατόβραδο. Τα κεράσματα και οι ευχές, την ημέρα αυτή, δήλωναν τη συγκατάθεση των γονιών της κοπέλας.

Την ημέρα αυτή όριζαν και το «**Σουμάδεμαν**», δηλαδή τον αρραβώνα.

Ο αρραβώνας συνήθως γινόταν την πρώτη Κυριακή μετά το «Λογόπαρμαν».

Σε ορισμένα μέρη, όπως στο **Καρς**, οι συγγενείς του γαμπρού πήγαιναν τρεις φορές στο σπίτι της νύφης, ώστε να δοθεί η συγκατάθεση – «ο λόγος» των γονιών της!

Την ημέρα του **αρραβώνα**, οι γονείς του νέου, μαζί με τον «**δεξάμενο**» (τον νονό του γαμπρού), με συγγενείς και με τον ιερέα του χωριού πήγαιναν στο σπίτι του κοριτσιού. Μαζί τους είχαν δυο δαχτυλίδια, το «**τσορέκ**» (τσουρέκι) και τα **κουφέτα**. Στο σπίτι της νύφης λάμβανε χώρα το «**Σουμάδεμαν**», ενώ κατόπιν ακολουθούσε γλέντι και τότε όριζαν και την ημερομηνία του γάμου με συνηθέστερη ημέρα επιλογής πάντοτε την Κυριακή και όχι το Σάββατο.

Το Λάλεμαν

Το «Λάλεμαν» ήταν η πρόσκληση στον Ποντιακό γάμο. Την πρόσκληση έστελναν οι γονείς του γαμπρού και της νύφης σε συγγενείς, φίλους και συγχωριανούς.

Οι προσκλήσεις για τον γάμο γίνονταν άλλοτε με ούζο, που κερνούσαν στο σπίτι, άλλοτε με κεντημένα μαντηλάκια και πιο συχνά με κεριά. Τα κεριά αυτά τα άφηναν οι συγγενείς

Παραμονή του Γάμου

Ανήμερα του γάμου, στο σπίτι του γαμπρού γινόταν μεγάλο γλέντι. Από το απόγευμα ξεκινούσε το γλέντι, με τα μουσικά όργανα (λύρα, νταούλι, κλαρίνο, αγγείο) να αντηχούν στις γειτονιές του χωριού.

Γινόntonταν δυο παράλληλα γλέντια, ένα στο σπίτι του γαμπρού και ένα στο σπίτι της νύφης.

Οι συγγενείς του γαμπρού, με τη συνοδεία ενός λυράρη (**κεμεντζετζή**), πήγαιναν να πάρουν τον κουμπάρο. Του χορού προπορευόταν ένας στενός φίλος του γαμπρού, κρατώντας στα υψωμένα χέρια του έναν δίσκο με δώρα, ως δείγμα ξεχωριστού και τιμητικού προσκαλέσματος.

Οι συγγενείς του κουμπάρου προσέφεραν στους προσκεκλημένους ούζο και διάφορους μεζέδες. Ύστερα από σύντομο γλέντι έξω από το σπίτι του κουμπάρου,

των μελλόνυμφων, λέγοντας τα εξής λόγια: «Ελάτε την Κερεκήν σο γάμον» και τους έδιναν φιλοδώρημα.

Την Τετάρτη, πριν την Κυριακή, φίλες και συγγενείς της νύφης πήγαιναν στο σπίτι της με δώρα, υφάσματα, ξηρούς καρπούς και φρούτα.

επέστρεφαν όλοι μαζί στο σπίτι του γαμπρού, για να συνεχιστεί εκεί το γλέντι μέχρι το πρωί.

Σε ορισμένες περιοχές του Πόντου, το βράδυ του Σαββάτου ξεκινούσε το ξύρισμα του γαμπρού. Η μητέρα του γαμπρού έπαιρνε μια πετσέτα, την σταύρωνε και έριχνε την πετσέτα στον ώμο του κουρέα. Καθώς ο κουρέας ξύριζε τον γαμπρό, άντρες και γυναίκες χόρευαν μπροστά του και έριχναν χρήματα σε μια πιατέλα.

Σε άλλες περιοχές, το ξύρισμα λάμβανε χώρα το μεσημέρι της Κυριακής, πριν τη στέψη. Οι φίλοι του γαμπρού ξύριζαν τον γαμπρό, τραγουδώντας, με τη συνοδεία λύρας.

Όπως στο σπίτι του γαμπρού, έτσι και στο σπίτι της νύφης γινόταν γλέντι το βράδυ του Σαββάτου. Κατά τη διάρκεια του γλεντιού, στο σπίτι της νύφης έφτανε ο κουμπάρος (σε ορισμένες περιοχές και ο γαμπρός), με λίγους συγγενείς του γαμπρού. Το σόι του γαμπρού πρόσφερε στη νύφη διάφορα δώρα, που είχαν φέρει μαζί τους. Τότε έβγαιναν οι συγγενείς

της νύφης, κυρίως γυναίκες, με πιατέλες με φαγητά στα χέρια και με τσίπουρο, για να καλωσορίσουν τον κουμπάρο και τη συνοδεία του.

Και στο σπίτι της νύφης το γλέντι συνεχιζόταν έως αργά τη νύχτα, με τους ήχους της Ποντιακής λύρας και όχι μόνο.

Ο ελληνικός γάμος ξεκινούσε το βράδυ του Σαββάτου στο σπίτι της νύφης και αποτελούσε περισσότερο ένα είδος αποχαιρετισμού από την πατρική εστία. Η νύφη δεν φορούσε το νυφικό της, ενώ ο γαμπρός, αν είχε προσκληθεί, παρίστατο μόνο για δύο ή τρεις ώρες. Το ίδιο βράδυ, ο ίδιος και οι φίλοι του με ποτά επισκέπτονταν το σπίτι του

Το Νυφέπαρμα

Ακολουθούσε το «Νυφέπαρμα», κατά το οποίο ο γαμπρός και ο κουμπάρος, με τη συνοδεία συγγενών και φίλων πήγαιναν να πάρουν τη νύφη με τα όργανα και με τραγούδι.

κουμπάρου, ο οποίος υποδεχόταν τους καλεσμένους με στρωμένο τραπέζι κατάλληλο για την περίπτωση. Ο κουμπάρος διανυκτέρευε στο σπίτι του γαμπρού και την Κυριακή το πρωί ηγείτο της πομπής που ακολουθούσε τη νύφη.

Αν η νύφη ήταν μακριά, πήγαιναν με αλογόκαρα στολισμένα με μαντίλια, ενώ, αν ήταν κοντά, πήγαιναν με τα πόδια και με τη συνοδεία μουσικών οργάνων.

Η αδελφή του γαμπρού περπατούσε, επίσης, μπροστά από την πομπή, μεταφέροντας έναν δίσκο με το φόρεμα της νύφης, που έχει ετοιμαστεί ειδικά για την περίπτωση.

Ο κουμπάρος αναλάμβανε τη διεύθυνση όλων των απαραίτητων γαμήλιων προετοιμασιών. Πλήρωνε συμβολικά «λύτρα» στους συγγενείς της νύφης, οι οποίοι έκλειναν τον δρόμο για την πομπή.

Αργότερα γινόταν το κατάλληλο κλείσιμο του δρόμου μπροστά από το σπίτι του γαμπρού. Ο δρόμος ήταν αποκλεισμένος από ανθρώπους όλων των ηλικιών, αλλά συχνότερα από νέους, συγγενείς και αγνώστους. Η πομπή καταλάμβανε τον δρόμο με τη μορφή «καταιγίδας». Η ενδυμασία της νύφης δινόταν, επίσης, μαζί με τα απαραίτητα «λύτρα». Υπό τους ήχους της λύρας, η πομπή εισερχόταν στην αυλή. Τον γαμπρό υποδεχόταν στο κατώφλι ένας συγγενής της νύφης με έναν δίσκο, στον οποίο υπήρχε μια βρασμένη διακοσμημένη κότα και το εθιμοτυπικό αβγό. Ο γαμπρός έπρεπε να φάει το αβγό, ενώ καλούσε τη νύφη να βγει έξω. Τη νύφη έντυναν οι φίλες της, τραγουδώντας το τραγούδι του αποχωρισμού από το πατρικό της σπίτι και τη δημιουργία της καινούργιας οικογένειας. Κατά τη διάρκεια αυτών των τραγουδιών, υπήρχαν κάποιου είδους νουθεσίες

προς τη νύφη, για το πώς να συμπεριφέρεται στο νέο της περιβάλλον. Όταν η νύφη ήταν έτοιμη, ο γαμπρός και ο κουμπάρος έμπαιναν στο σπίτι. Οι γονείς της νύφης ευλογούσαν το νεαρό ζευγάρι και κατευθύνονταν στην εκκλησία, για να τελεστεί ο γάμος.

Η Στέψη

Κατόπιν, όλοι μαζί πήγαιναν στην εκκλησία, όπου γινόταν η στέψη. Στον δρόμο για την εκκλησία ο λυράρης συνήθως έπαιζε το «Τας».

Στον «χορό του Ησαΐα» η χαρά πλημμύριζε, ενώ μετά τα στεφανώματα όλοι οι καλεσμένοι χαιρετούσαν και εύχονταν στο ζευγάρι να ζήσουν και στον κουμπάρο να είναι πάντα

άξιος. Έπειτα, όλοι μαζί χόρευαν μπροστά στους νεόνυμφους.

Η νύφη έβγαινε μπροστά με το δεξί της πόδι, για να στεριώσει ο γάμος και για να υπάρχει καλή τύχη στη μελλοντική ζωή του ζευγαριού.

Η επιστροφή από την εκκλησία γινόταν από άλλο δρόμο

Η γαμήλια πομπή πορευόταν στο σπίτι του γαμπρού, χορεύοντας καθ' όλη τη διάρκεια της διαδρομής. Εκεί οι γονείς του γαμπρού υποδέχονταν τη νύφη με ιδιαίτερη συγκίνηση. Ενώ η μάνα του γαμπρού υποδεχόταν τη νύφη, με τη φράση: «Έλα καλέσσα οικοκυρά! Να είσαι στερεωμέντσα και προκομέντσα»

Κατόπιν φιλούσε τη νύφη και της δώριζε χρυσαφικά και ένα καλό ύφασμα για φόρεμα. Επίσης, κερνούσε τη νύφη με γλυκό του κουταλιού, για να λέει γλυκές κουβέντες. Η πεθερά, για να δοκιμάσει τη δύναμη της νύφης, τοποθετούσε ανάποδα στο κατώφλι ένα πιάτο και την καλούσε να το σπάσει με το πόδι της. Αν καταφέρει να σπάσει το πιάτο αμέσως, θεωρούνταν καλή οικοδέσποινα, ικανή να κρατήσει το σπίτι σε τάξη και να είναι καλή βοηθός. Αυτό το έθιμο διασώζεται και στις μέρες μας.

Μετά το σπάσιμο του πιάτου πεθερός και πεθερά φιλούσαν την καινούρια θυγατέρα και τον γιο τους. Τους έδιναν τις ανάλογες ευχές και τους οδηγούσαν στο δωμάτιό τους, όπου συνήθως ακολουθούσε και το «**αποκαμάρωμαν**», δηλαδή το ξεστόλισμα της νύφης. Αφού ξεκουράζονταν λίγο, νύφη και γαμπρός έβγαιναν έξω στην αυλή.

Από εκείνη τη στιγμή και μετά άρχιζε το «**τσουμπούς**» (το γλέντι).

Όλη τη νύχτα, χόρευαν όλοι σε κύκλο, μέσα στον οποίο κρατούσαν αναμμένα κεριά. Το γλέντι τελείωνε τη Δευτέρα το πρωί. Μέχρι τότε δεν κοιμόταν κανείς και εννοείται ούτε και οι νεόνυμφοι!

26 Ιανουαρίου: Ημέρα της Αυστραλίας

Despina Joannidis, Αυστραλία

26 Ιανουαρίου:
Ημέρα της
Αυστραλίας

Δέσποινα

Τι συμβολίζει η Ημέρα της Αυστραλίας ;

Είναι μία σημαντική μέρα για κάποιους ανθρώπους στην Αυστραλία, αλλά όχι για όλους τους Αυστραλούς. Οι γηγενείς της Αυστραλίας ονομάζουν τη μέρα αυτή «μέρα της υποταγής».

Πρόκειται για όσους έμεναν στην Αυστραλία πριν από τους Άγγλους που έφτασαν τον Ιανουάριο 1788 και ύψωσαν τη σημαία τους στη νέα γη, στο λιμάνι του Σίδνεϊ.

Stolen Generation
Η κλεμμένη γενιά

Ήταν η αρχή ενός μακροχρόνιου αποικισμού ανθρώπων και γης

- Ήταν οι πρώτοι «λευκοί» Αγγλοσάξονες που έφτασαν σε αυτό το μεγάλο νησί, που μέχρι τότε δεν είχε νικηθεί.
- Οι αποικιοκράτες έφεραν μαζί τους ζώα και προμήθειες για να ξεκινήσουν μία νέα ζωή.
- Ήταν η αρχή ενός μακροχρόνιου και αποικισμού ανθρώπων και γης. Ενάντια στους γηγενείς της Αυστραλίας έγιναν κλοπές, ληστείες και σφαγές. Τους έκλεψαν τα παιδιά τους και βίωσαν μεγάλη καταπίεση στα χέρια των αποικιοκρατών.
- Έτσι, η 26η Ιανουαρίου είναι ημέρα πένθους για τους γηγενείς Αυστραλούς.

ΗΜΕΡΑ ΕΙΣΒΟΛΗΣ (ΗΜΕΡΑ ΑΥΣΤΡΑΛΙΑΣ)

26 Ιανουαρίου 1788: Είναι η μέρα που ο Sir Arthur Phillip ύψωσε τη βρετανική σημαία στο Warrane (Σίδνεϊ Cove) για να διεκδικήσει τη γη ως Βρετανική Αποικία.

Μερικές σημαντικές ημερομηνίες στην ιστορία της Αυστραλίας

- Τα πρώτα ημερολόγια και το Sydney Gazette άρχισαν να αναφέρουν την 26η Ιανουαρίου ως Ημέρα Εισβολής (Invasion Day).
- Στο Σίδνεϊ, άρχισαν να γίνονται συνήθη **το εορταστικό ποτό και αργότερα τα εορταστικά δείπνα**, ειδικά μεταξύ των πρώην φυλακισμένων που ολοκλήρωσαν την ποινή τους.
- Το 1954 η **αυστραλιανή μπλε σημαία** ορίστηκε ως η εθνική σημαία και δόθηκε προτεραιότητα έναντι του **Union Jack**. Η **αυστραλιανή κόκκινη σημαία** διατηρήθηκε ως η εμπορική ναυτιλιακή σημαία.

Πώς γιορτάζουν οι Αυστραλοί την Ημέρα της Αυστραλίας

Το πρωί της Ημέρας της Αυστραλίας, ο αρχαιότερος ζωντανός πολιτισμός στον κόσμο γιορτάζεται με χορό και μουσική.

- <https://www.australiaday.com.au/>

Ιστορία

- <https://www.australiaday.org.au/about/history/>

Πώς γιορτάζουν οι Αυστραλοί την Ημέρα της Αυστραλίας

Ο πολυαγαπημένος Αυστραλός ηθοποιός, Paul Hogan

Λάμινγκτον (Lamingtons)
Αυστραλέζικα γλυκά με
ινδοκάρυδο και σοκολάτα

Παραλία και μπίρα

RABBIT PROOF FENCE

SBS ON DEMAND

Rabbit-Proof Fence

Drama, Adventure
1h 30m 2002 English Expires in 1 month

Play
Rabbit-Proof Fence
1h 30m

In 1930s Australia, three Indigenous young girls are brutally torn away from their mother and sent over 1600km away - a distance they will attempt to overcome in order to return home.

Subtitles: English

Δρ. Ευγενία Ρούσσου, Κοινωνική Ανθρωπολόγος, Ερευνήτρια στο Centre for Research in Anthropology, Universidade NOVA de Lisboa, Πορτογαλία

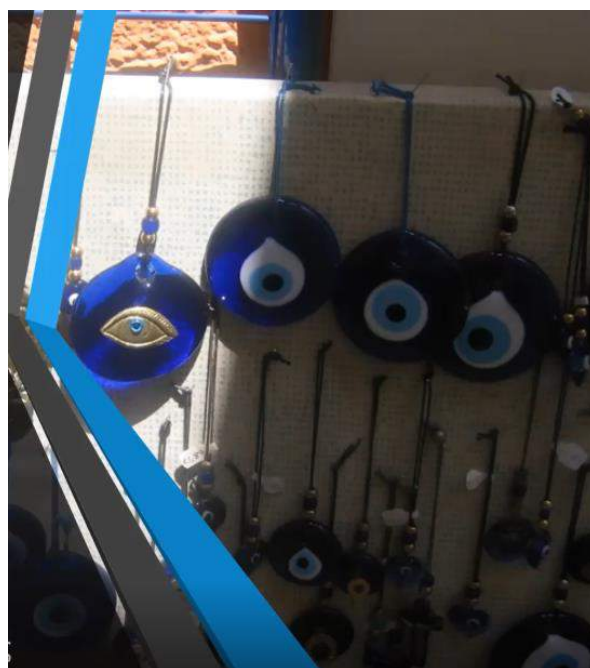

Ουσιαστικά την έρευνά μου για το κακό μάτι την ξεκίνησα από τα χρόνια στον Βόλο, όπου έκανα τις βασικές μου σπουδές στην Κοινωνική Ανθρωπολογία. Οπότε από τότε πάνε αρκετά χρόνια. Αλλά, μπήκα πιο πολύ σε αυτή την έρευνα για το κακό μάτι, όταν έκανα το διδακτορικό μου. Συγκεκριμένα, το 2005 με 2006 έκανα την έρευνά μου στην Ελλάδα για έναν και μισό χρόνο. Πήγα στην Κρήτη για επτά μήνες και μετά πήγα για έναν χρόνο στη Θεσσαλονίκη, εκεί όπου βρίσκεστε εσείς τώρα.

Είμαι Κοινωνική Ανθρωπολόγος και μελετώ το κακό μάτι ως μέρος του λαϊκού πολιτισμού. Αλλά το μελετώ και σε σχέση με τον σύγχρονο πολιτισμό, δηλαδή με το τι συμβαίνει τώρα και πώς εξελίσσεται το όλο θέμα στο παρόν.

Οπότε θα ήθελα να σας μιλήσω για την έρευνά μου και να σας δώσω μία γενικότερη ιδέα για το κακό μάτι ως μέρος του ελληνικού λαϊκού πολιτισμού, αλλά και πώς έχει να κάνει με τη σύγχρονη κουλτούρα σε μία παγκοσμιοποιημένη κοινωνία. Θα ήθελα, δηλαδή, να δούμε μαζί και να

συζητήσουμε τι γίνεται ανά τον κόσμο ως προς το θέμα αυτό και να το συγκρίνουμε με κάποιες άλλες πιο εναλλακτικές πρακτικές που ισχύουν σήμερα, πράγμα το οποίο είναι, επίσης, ο τομέας της έρευνάς μου αυτή τη στιγμή.

Τώρα σε γενικές γραμμές, τι είναι το κακό μάτι; Το κακό μάτι έχει, κυρίως, να κάνει με το γεγονός που κάποιος κοιτάζει κάποιον άλλον με ένα κακό βλέμμα, με ζήλια ή –ας πούμε– με κάποιον αρνητικό τρόπο.

Αυτή είναι η μία του πλευρά, δηλαδή το βλέμμα. Περπατάω στον δρόμο και κάποιος με κοιτάζει, επειδή φοράω ένα ωραίο ρούχο. Οπότε έχει να κάνει με κακό βλέμμα, με ζήλια, αλλά και με υπερβολικό θαυμασμό. Δηλαδή, αντί για το κακό μάτι, πολύ ειδικά στην Κρήτη που ήμουνα, αλλά και στη Θεσσαλονίκη, μου μιλούσαν για το καλό μάτι. Όταν δηλαδή δεν γίνεται από κακή πρόθεση, αλλά γίνεται από υπερβολικά καλή πρόθεση. Πρόκειται ουσιαστικά για το ανάποδο.

Το άλλο κομμάτι, που έχει ενδιαφέρον, είναι η λεγόμενη «γλωσσοφαγιά», που κυριολεκτικά σημαίνει τρώω κάποιον με τη γλώσσα μου, δηλαδή τον κουτσομπολεύω.

Το κακό μάτι απαντάται, κυρίως, στις μεσογειακές χώρες. Στην Ελλάδα, την Ιταλία και την Ισπανία είναι πολύ έντονο. Αλλά το συναντάμε και στην Πορτογαλία, εδώ που βρίσκομαι εγώ τώρα αυτή τη στιγμή. Το συναντάμε, επίσης, και στις χώρες της Μέσης Ανατολής. Δηλαδή στην Τουρκία για παράδειγμα είναι πολύ πιο διαδεδομένο. Φαντάζομαι ότι ο Αχμέτ θα σας μιλούσε χτες για το κακό μάτι και στην Αίγυπτο.

Απλά η διαφορά σε σχέση με την Ελλάδα και τις χώρες της Μεσογείου είναι ότι στην Ελλάδα το κακό μάτι είναι πολύ συνδεδεμένο με τη θρησκεία. Επειδή η επίσημη, η θεσμοθετημένη θρησκεία της Ελλάδας είναι ο ορθόδοξος χριστιανισμός, το κακό μάτι έχει να κάνει πολύ με την ορθόδοξη εκκλησία και τη θρησκεία και όλα τα σχετικά – κυρίως στην τελετουργία, όταν προσπαθούν να αποβάλουν το κακό μάτι.

Θα σας μιλήσω σε λίγο για αυτό, καθώς στην Ελλάδα η τελετουργία για την αποβολή του κακού ματιού είναι μία

βαθιά ριζωμένη πρακτική. Όντως, είναι βαθιά ριζωμένο το κακό μάτι στην ελληνική λαϊκή παράδοση. Για τον λόγο αυτό, η πλειοψηφία των ανθρώπων που το μελετούσαν ήταν λαογράφοι, κυρίως τη δεκαετία του '50 και του '60. Οι περισσότεροι λαογράφοι το προσέγγιζαν ως κατάλοιπο από τα παλιά χρόνια. Και το προσέγγιζαν περισσότερο ως δεισιδαιμονία. Εμείς οι ανθρωπολόγοι το βλέπουμε πιο πολύ σε σχέση με το πώς λειτουργεί στην καθημερινή ζωή των ανθρώπων και στην κοινωνία, δηλαδή πώς λειτουργεί στην καθημερινότητά τους.

Παρόλα αυτά παραμένουν τα στερεότυπα ότι η τελετουργία του ξεματιάσματος συνδέεται, κυρίως, με τα χωριά, με τον αγροτικό χώρο· ότι το πιστεύουν πιο πολλοί άνθρωποι κατώτερου μορφωτικού επιπέδου και άνθρωποι μεγαλύτερης ηλικίας· και ότι τα άτομα που θεραπεύουν από το ξεματιάσμα είναι κάποιες γυναίκες μεγαλύτερης ηλικίας, με το μαύρο το τσεμπέρι, που θα έχετε δει στα χωριά. Είναι, ωστόσο, στερεότυπα, που θα δείτε ότι δεν ισχύουν πάντα. Θα σας δώσω κάποια παραδείγματα στη συνέχεια και θα το κουβεντιάσουμε.

Τώρα ας περάσουμε στη δεύτερη φάση του ματιάσματος. Ας μιλήσουμε για το ποιος είναι αυτός που συνήθως ματιάζεται. Είναι αυτός που ξεχωρίζει. Δηλαδή ματιάζονται τα πολύ δραστήρια άτομα με πολλά προτερήματα, τα οποία τραβάνε τα βλέμματα όλων των άλλων. Ματιάζεται πιο εύκολα αυτός που έχει ένα ιδιαίτερο χαρακτηριστικό που κάνει τους άλλους ανθρώπους να τον γλωσσοτρώνε, όπως είπαμε πριν.

Είναι αυτοί οι άνθρωποι που, όπως λέμε, «πιάνουν στο μάτι», αυτοί που τραβάνε το βλέμμα των άλλων. Οπότε αιτίες ματιάσματος μπορεί να είναι η πολύ μεγάλη ομορφιά,

το πολύ χρήμα, η υψηλή μόρφωση, η ιδιαίτερη καταγωγή, καθετί που είναι ζηλευτό και που είναι δύσκολο να αποκτηθεί από άλλους ανθρώπους και που γι' αυτόν τον λόγο προκαλεί φθόνο.

Η γλωσσοφαγιά είναι το μάτιασμα εξ αποστάσεως. Δηλαδή το μάτι εδώ αντικαθίσταται από το στόμα. Είναι η έμμεση κοινωνική επαφή. Δηλαδή κάποιος μπορεί να είναι σπίτι του και να αρχίσει να νιώθει πολύ άσχημα, χωρίς καμία άλλη βιολογική αιτία, και έτσι να καταλάβει ότι είναι ματιασμένος. Οπότε τότε μπορεί να πάρει τηλέφωνο κάποιον να τον ξεματιάσει και μετά να νιώσει καλύτερα.

Τα συμπτώματα που προκαλεί το κακό μάτι μπορεί να είναι ο πονοκέφαλος, οι στομαχικές διαταραχές, η έλλειψη δυνάμεων, η ατονία, η θολούρα και η λεγόμενη «κομμάρα». Η κομμάρα είναι ένα από τα σημαντικά συμπτώματα. Αυτή η λέξη βγαίνει από το ρήμα κόβομαι – κόπτω από κόβομαι. Το σώμα μας ουσιαστικά είναι αυτό που λέμε στα ελληνικά «κόβονται τα γόνατά μου», δηλαδή δεν μπορώ να κουνηθώ, νιώθω αδύναμος. Οπότε δεν μπορώ να κάνω τίποτα – είναι δηλαδή μία σωματική ατονία. Αλλά ταυτόχρονα η «κομμάρα» από το ρήμα «κόβομαι» έχει και μία συμβολική έννοια στην περίπτωση του ματιού. Επειδή αυτός ή αυτή που νιώθει ότι είναι ματιασμένος ή ματιασμένη και έτσι νιώθει όλα αυτά τα συμπτώματα που αναφέραμε, δεν

μπορεί να βγει έξω στην κοινωνία. Δηλαδή αποκόπτεται και από την κοινωνική ζωή, μην μπορώντας να χαρεί, μη μπορώντας να βγει έξω με φίλους, μέχρι ουσιαστικά να έρθει το ειδικό τελετουργικό του ξεματίασματος, όπως το λέμε, ώστε να θεραπευτεί από όλα αυτά τα συμπτώματα ασθενείας και να βγει ξανά έξω στην κοινωνία, να επιστρέψει στην κανονικότητά του.

Το πιο τελετουργικό ξεμάτιασμα είναι άμεσα συνδεδεμένο με την ορθόδοξη χριστιανική θρησκεία. Οπότε συνήθως αυτό που κάνουν οι ξεματιάστρες είναι ότι παίρνουν λάδι από το καντήλι από το εικονοστάσι. Εικονοστάσι είναι ένα μέρος του σπιτιού, όπου υπάρχουν πολλές εικόνες, όπως βλέπετε και στην εικόνα εδώ.

Και εκεί ανάβουν και ένα καντήλι και προσεύχονται τα μέλη της οικογένειας. Οπότε ουσιαστικά η ξεματιάστρα παίρνει το καντήλι και το κατεβάζει από το εικονοστάσι, όπου προηγουμένως θεωρητικά έχει αγιαστεί αυτό το λάδι του

καντηλιού, επειδή ήταν μαζί με τις εικόνες. Βουτάει το δάχτυλό της μέσα στο λάδι και λέει στη συνέχεια μία προσευχή πολλές φορές. Και μετά στάζει από το δάχτυλό της μία σταγόνα λάδι μέσα σε ένα ποτήρι με νερό.

Όταν ο άνθρωπος είναι ματιασμένος, το λάδι πέφτει κατευθείαν κάτω στον πάτο του ποτηριού με το νερό και διαλύεται. Κανονικά το λάδι μένει στην επιφάνεια του νερού και δεν διαλύεται μέσα στο νερό. Όταν, όμως, κάποιος είναι πολύ ματιασμένος, τότε η σταγόνα λαδιού διαλύεται. Αυτό το έχω δει πολλές φορές να συμβαίνει μπροστά μου, οπότε, όντως, ισχύει το ξεμάτιασμα. Δηλαδή, αυτό που βλέπετε τώρα δεν υπάρχει, όταν ο άνθρωπος είναι ματιασμένος.

Και σιγά-σιγά με τις προσευχές, όταν αρχίζει να φεύγει το κακό μάτι, δηλαδή όταν αρχίζει να φεύγει το μάτιασμα από κάποιον, τότε το λάδι αρχίζει να βγαίνει στην επιφάνεια, όπως βλέπετε εδώ στη φωτογραφία.

Τώρα αυτό που βλέπετε εδώ, ήταν το τέλος του ξεματιάσματος.

Και ανάλογα με το σχήμα που παίρνει το λάδι μέσα στο νερό, μπορεί η ξεματιάστρα να καταλάβει κάποια πράγματα για το μάτιασμα. Για παράδειγμα, αν είναι κάτι σαν μάτι, φαίνεται ότι σε μάτιασε ένας άνθρωπος. Αν έχει πολλές μπουρμπουλήθρες (bubbles) γύρω γύρω, μπορεί να σημαίνει ότι είχες γλωσσοφαγιά από πολλούς. Δηλαδή αυτό εδώ είναι ένα μεγάλο στρογγυλό μάτι με κάποια ματάκια, όπως βλέπετε γύρω γύρω. Αυτό σημαίνει ότι ήταν ένας άνθρωπος που μάτιασε αυτόν τον άνθρωπο, που ξεμάτιασε εδώ πέρα η ξεματιάστρα. Αλλά είχε και πολύ σχολιασμό τριγύρω, γιατί βλέπουμε ότι τριγύρω υπάρχουν και πολλές μπουρμπουλήθρες.

Και τώρα θα ήθελα να σας πω και ένα περιστατικό που συνέβη σε μένα προσωπικά σε σχέση με την Ιαπωνία. Όταν, λοιπόν, έκανα το διδακτορικό μου και τότε ήμουν στη φάση να κάνω και την πρακτική μου, μου ζητούσαν φίλοι ή φίλες μέσα στο πανεπιστήμιο να τους ξεματιάσω. Αλλά, εγώ είχα ένα πρόβλημα. Εδώ αυτό που πρέπει να πω είναι ότι, όταν κάποιος ξεματιάζει κάποιον άλλον, μετά ουσιαστικά παίρνει τα συμπτώματα που είχε ο άνθρωπος που ήταν ματιασμένος. Δηλαδή, αν ο ματιασμένος ή η ματιασμένη νιώθει πονοκέφαλο, τότε η ξεματιάστρα παίρνει τον πονοκέφαλο. Αν ο ματιασμένος ή η ματιασμένη νιώθει κομμάρα, τότε και η ξεματιάστρα, όταν τον ξεματιάσει, θα νιώθει αντίστοιχα κομμάρα, αυτό το σύμπτωμα που σας ανέφερα πριν. Ωστόσο, από την ξεματιάστρα, επειδή ακριβώς αυτή είναι θεραπεύτρια, φεύγουν τα συμπτώματα εύκολα. Οπότε θεραπεύεται και αυτός που είχε τα συμπτώματα και αντίστοιχα θεραπεύεται και η ξεματιάστρα από μόνη της. Δηλαδή αρχίζει να νιώθει καλύτερα μετά από κάποια ώρα.

Εγώ λοιπόν είχα το πρόβλημα ότι ξεματίαζα πάρα πολύ καλά και έτσι έφευγαν όλα τα άσχημα συμπτώματα από τους

άλλους, αλλά μου έμεναν σε μένα όλα αυτά και δεν μπορούσα έτσι εύκολα να τα αποβάλλω. Οπότε, ουσιαστικά, κι εγώ με τη σειρά μου, έπαιρνα τηλέφωνο τη μαμά μου που με ξεματιάζει από τότε που ήμουνα τριών χρονών, ή έπαιρνα τηλέφωνο τη θεία μου κι άλλους, για να με ξεματιάσουν και να φύγουν και από μένα τα συμπτώματα.

Είχε, λοιπόν, ιδιαίτερο ενδιαφέρον ένα περιστατικό που θα ήθελα να σας διηγηθώ. Όταν έκανα το διδακτορικό μου στο Λονδίνο, μία από τις καλύτερές μου φίλες ήταν από την Ιαπωνία. Η φίλη μου αυτή ήταν παντρεμένη με Έλληνα, οπότε ήξερε πολύ καλά όλο αυτό για το ξεμάτιασμα ως πρακτική. Και μία μέρα δεν ένιωθε πολύ καλά και μου ζήτησε να την ξεματιάσω. Και το έκανα. Αλλά μετά άρχισα να νιώθω πάρα πολύ άσχημα. Άρχισα να νιώθω ότι θέλω να λιποθυμήσω, να πέσω κάτω, πράγμα που σημαίνει ότι η φίλη μου είχε πάρα πολύ δυνατό μάτι. Οπότε πήρα και εγώ τη μητέρα μου τηλέφωνο και της είπα «σε παρακαλώ πάρα πολύ ξεματίασέ με, γιατί δεν νιώθω καθόλου καλά». Με παίρνει, λοιπόν, τηλέφωνο η μητέρα μου μετά από κάποια ώρα και μου λέει ότι είχα πάρα πολύ μάτι, αλλά ότι αντί να σχηματιστεί ένα μάτι, όπως αυτό που βλέπετε εδώ,

σηματίστηκε ένα πολύ περίεργο σχήμα. Εγώ, εντωμεταξύ, δεν της είχα πει τίποτα ποιος με μάτιασε και λοιπά. Της είχα πει ότι δεν νιώθω καλά και ότι χρειάζομαι να με ξεματιάσει. Η μητέρα μου ήταν πάρα πολύ έκπληκτη και μου είπε ότι «αυτό το σχήμα εγώ δεν το έχω ξαναδεί ποτέ στη ζωή μου στα 40 χρόνια που ξεματιάζω – δεν καταλαβαίνω τι είναι αυτό». Και μου είπε ότι πήγα και το κοίταξα και άρχισα να ξεφυλλίζω εγκυκλοπαίδειες και είδα λέει ότι ήταν το σχήμα του νησιού της Ιαπωνίας. Οπότε με κάποιον περίεργο τρόπο το μάτι της κοπέλας από την Ιαπωνία εμφανίστηκε στο φλυτζάνι που με ξεμάτιασε η μητέρα μου. Αυτό έχει ένα ενδιαφέρον συμβολικά και ενεργειακά σε σχέση με το τελετουργικό του ξεματιάσματος.

Υπάρχει και ένα άλλο δημοφιλές τελετουργικό, που έχει να κάνει με αλάτι. Βάζουν σε μία χαρτοπετσέτα αλάτι και μετά κάνουν επίσης προσευχές. Το σταυρώνουν πάνω στο ματιασμένο και μετά ο ματιασμένος τρώει τρεις φορές από το αλάτι. Στη συνέχεια πρέπει να το πετάξει πίσω από την πλάτη του ή να το ρίξει μέσα σε νερό ή σε μία γλάστρα, για να φύγει μακριά το κακό μάτι. Συγκεκριμένα, στην Κρήτη ήταν η πρώτη φορά που το βρήκα αυτό. Χρησιμοποιούν μία

Στο τέλος, λοιπόν, αφού ξεματιαστεί ο άνθρωπος, η ξεματιάστρα τού κάνει συνήθως το σχήμα του σταυρού στο μέτωπό του και του δίνει να πει τρεις γουλιές από το νερό με το λάδι.

μέθοδο με πετσέτα, όπως βλέπετε εδώ στη φωτογραφία. Μετρούν ουσιαστικά την πετσέτα με τις παλάμες και βάζουν αλάτι σε ένα σημείο και το κάνουν κόμπο. Και μετά, αν ο άνθρωπος είναι ματιασμένος, τότε το αλάτι μετακινείται. Δηλαδή το αλάτι δεν είναι εκεί που είναι ο κόμπος, αλλά έχει πάει αλλού. Είναι επίσης κάτι περίεργο για μας, αλλά, επειδή το έχω δει με τα μάτια μου πολλές φορές, είναι όντως κάτι που συμβαίνει.

Είπα πριν ότι ορθοδοξία έχει να κάνει με το κακό μάτι, γιατί η πλειοψηφία αυτών που ξεματιάζουν είναι γυναίκες. Αλλά, είναι πλέον και αρκετοί άντρες, αυτοί που λένε προσευχές. Ωστόσο, επισήμως η ορθόδοξη χριστιανική εκκλησία το πιστεύει μεν το μάτι, αλλά έχει τον δικό της όρο για να το ονομάσει. Έχει τον όρο «βασκανία». Και θεωρεί ότι ο μόνος που μπορεί να ξεματιάσει και να πραγματοποιήσει αυτό το τελετουργικό εναντίον της βασκανίας είναι ο ιερέας

Τον όρο «κακό μάτι», η ορθόδοξη εκκλησία δεν τον δέχεται. Η λέξη βασκανία προέρχεται από τα αρχαία ελληνικά. Έχει αρχαιοελληνικές ρίζες από το ρήμα «βασκαίνω», που σημαίνει κακολογώ, φθονώ, συκοφαντώ. Οπότε το κακό μάτι έχει να κάνει με το γεγονός ότι κάποιος σκέφτεται άσχημα για έναν άνθρωπο, λέει άσχημα πράγματα για αυτόν, τον γλωσσοτρώνει.

Ορθοδοξία και Κακό Μάτι: «Βασκανία»

- αρχαιοελληνικές ρίζες, από το ρήμα «βασκαίνω» = «κακολογώ, φθονώ, συκοφαντώ».
- Άρνηση του κακού ματιού ως τμήμα του λαϊκού πολιτισμού
- Ιερέας vs. «λαϊκές» ξεματιάστρες/ξεματιαστές

Επισήμως, όπως είπα, η εκκλησία δεν δέχεται το κακό μάτι, ούτε τις ξεματιάστρες. Δηλαδή δεν δέχεται τους λαϊκούς θεραπευτές, δέχεται μόνο τους ιερείς, για να απαλλάξουν κάποιον από τη «βάσκανο». Παρόλα αυτά στην πράξη, κατά τον ένα και μισό χρόνο της επιτόπιας έρευνάς μου στην Κρήτη και τη Θεσσαλονίκη, αλλά και κατά τη διάρκεια της τελευταίας δεκαετίας, που ουσιαστικά συνεχίζω την έρευνά μου για το κακό μάτι, διαπίστωσα ότι πολλοί είναι εκείνοι οι

ιερείς που έχουν πάει σε ξεματιάστρες, για να τους ξεματιάσουν. Δηλαδή στην καθημερινότητα τα πράγματα λειτουργούν πολύ διαφορετικά από ότι στην επίσημη ιδεολογία της θρησκείας και γενικότερα. Ακόμη και κάποιιοι μητροπολίτες που είναι το ανώτατο αξίωμα στην ιεραρχία σε σχέση με τους ιερείς, είχαν παλιότερα –τουλάχιστον σύμφωνα με όσα μου έχουν πει– μία ξεματιάστρα. Κάθε Κυριακή, μετά την εκκλησία, επειδή ακριβώς δεχόντουσαν

πολύ κόσμο που τους θαύμαζε, όταν έκαναν αυτή τη λειτουργία στην εκκλησία και ένωσαν άσχημα, γιατί τους έβλεπε πολύς κόσμος και τους θαύμαζε, πήγαιναν μετά στην ξεματιάστρα για να τους ξεματιάσει από τα πολλά μάτια που τους είδαν.

Ίσως το πιο δημοφιλές κομμάτι του κακού ματιού είναι τα λεγόμενα φυλαχτά ή ματάκια που υπάρχουν σε διαφορετικές μορφές. Βλέπετε εδώ πέρα ένα βραχιόλι, ένα μικρό στολίδι για το κινητό ή ένα άλλο μάτι που βρίσκεται έξω από ένα σπίτι. Φόρεσα και εγώ ένα – είναι αυτό εδώ το κλασικό μάτι.

Ματάκια

- Φυλαχτά σε σχήμα ματιού ως μέσα προφύλαξης.
- μπλε χάντρα και το λεγόμενο «ματάκι», μια απομίμηση του αληθινού γαλανού ματιού.
- Το μπλε χρώμα αντανακλά το κακό «μάτι» και όλη την αρνητική ενέργεια που εκείνο (μετα)φέρει.

Το κακό μάτι ως έννοια προέρχεται από την αρχαία Ελλάδα, γιατί πίστευαν και ουσιαστικά ακόμη το πιστεύουν σε πολύ μεγάλο βαθμό ότι το μάτι προέρχονταν από τη θεά Αθηνά, που είχε καταπληκτικά γαλανά μάτια. Στην αρχαία Ελλάδα υπάρχουν μαρτυρίες για αυτό, ότι δηλαδή η θεά Αθηνά, όταν ζήλευε και κοιτούσε κάποιον που δεν τον συμπαθούσε και πάρα πολύ, είχε την ικανότητα να μεταδίδει ενέργεια, ηλεκτρομαγνητικά κύματα και να τον ματιάζει. Οπότε το μπλε και το γαλάζιο σε αυτό το θέμα του κακού ματιού στην

Ελλάδα τουλάχιστον προέρχεται από την παράδοση της Αρχαίας Ελλάδας.

Και σε σχέση με τα φυλαχτά ματάκια, το μπλε χρώμα λειτουργεί ως καθρέφτης, επειδή εξακολουθούν να πιστεύουν μέχρι σήμερα ότι αυτοί που ματιάζουν το πιο πολύ είναι αυτοί που έχουν γαλανά μάτια.

Το φυλαχτό με τα μπλε ματάκια λειτουργεί ως καθρέφτης. Δηλαδή έρχεται το κακό μάτι και το φυλακτό το αποδιώχνει, το αντανακλά πίσω και έτσι προστατεύει αυτόν που το φοράει.

Τώρα να σας περάσουμε σε ένα άλλο θέμα. Ανέφερα αρκετές φορές τη λέξη παράδοση και ισχύει για το κακό μάτι, γιατί, όπως είπα, στην Ελλάδα το κακό μάτι είναι βασικό μέρος της παράδοσης, της παραδοσιακής μας ταυτότητας.

Παρόλα αυτά έχει ενδιαφέρον, πως, όταν είχα πρώτο ξεκινήσει την έρευνά μου για τη διδακτορική μου διατριβή και είχα πάει και στην Κρήτη και στη Θεσσαλονίκη, πίστευα

ότι αυτό που θα έκανα, θα ήταν μία κλασική έρευνα για το κακό μάτι, θα πήγαινα στα χωριά, θα μου μιλούσαν για την παράδοση, για το πώς ξεματιάζουν και πώς γίνεται όλο αυτό κ.λπ. Παρόλα αυτά, όμως, αυτό που βρήκα είναι ότι όλοι άρχισαν να μου μιλάνε με όρους διαφορετικούς, με όρους αυτού που εγώ ονομάζω «νέες μορφές πνευματικότητας» (New age spirituality).

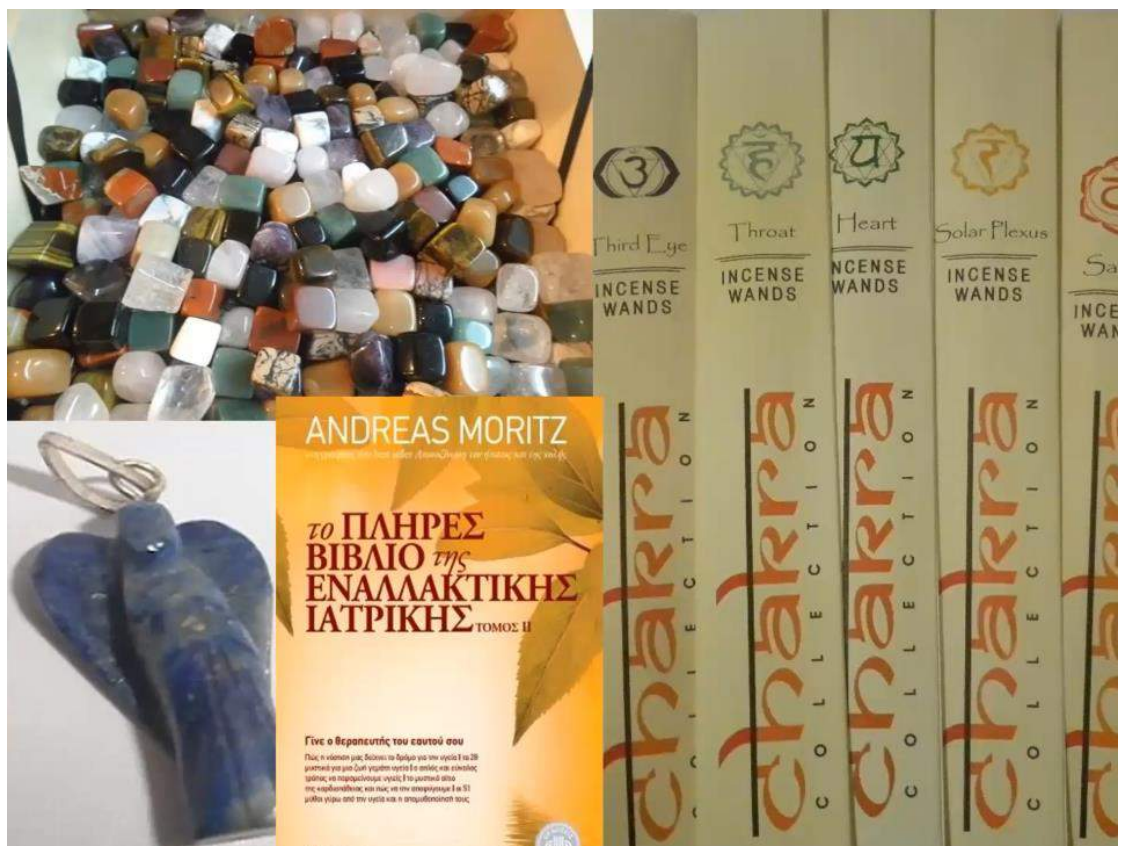

Νέες μορφές πνευματικότητας:

- ❖ Διαλογισμός
- ❖ Γιόγκα
- ❖ Σαμανισμός
- ❖ Retreats
- ❖ Ρέικι
- ❖ Ταρώ
- ❖ Εσωτερικισμός

Αυτό έχει να κάνει με όλες αυτές τις νέες μορφές πρακτικών, όπως ο διαλογισμός, η γιόγκα, ο σαμανισμός, τα πνευματικά retreats, το ρέικι, τα ταρώ, οι ενεργειακές θεραπείες, όπως είναι η ηχοθεραπεία και η κρυσταλοθεραπεία και το λεγόμενο Mind body spirit, δηλαδή να είσαι σπίτι σου και να

διαβάζεις βιβλία σχετικά με τον διαλογισμό ή τη χαλάρωση ή να έχεις διάφορα πετρώματα, όπως αυτά που βλέπετε εδώ, ή φυλαχτά από ενεργειακά πετρώματα, ή βιβλία, όπως βλέπετε εδώ, για την εναλλακτική ιατρική κ.λπ.

Και αντίστοιχα υπάρχουν και τα λεγόμενα εναλλακτικά φεστιβάλ, που οργανώνονταν κάθε χρόνο –τουλάχιστον μέχρι πριν την πανδημία– και που προσέφεραν όλες αυτές τις εναλλακτικές θεραπείες, που έχουν να κάνουν πολύ με την ενέργεια.

Νομίζω ότι μόλις είπα την λέξη κλειδί, που είναι η ενέργεια. Όταν, λοιπόν, πρωτοπήγα στην Κρήτη και στη Θεσσαλονίκη, η πρώτη λέξη που μου ξένισε, σε σχέση με την παραδοσιακή πλευρά του κακού ματιού, ήταν η λέξη ενέργεια. Ξεκίνησα να την ακούω ακόμη και από ανθρώπους μεγαλύτερης ηλικίας, δηλαδή άνω των 70-75 χρόνων, που στερεοτυπικά, όπως σας είπα πριν, ήταν πιο κοντά στην παραδοσιακή πλευρά του κακού ματιού. Παρόλα αυτά, οι άνθρωποι είχαν αρχίσει να μιλάνε για ενέργεια, για το feng shui, για το πως το μάτι ουσιαστικά για αυτούς ήταν μία ανταλλαγή ενέργειας και μία ανταλλαγή ηλεκτρομαγνητικών κυμάτων μεταξύ των ανθρώπων, δηλαδή ότι ένας άνθρωπος

ματιάζεται, όταν, όχι επειδή ο άλλος τον κοίταξε και ήταν γαλανομάτης, αλλά, επειδή ακριβώς είχε κάποια ενέργεια –ας πούμε– διαφορετική ή εναλλακτική και για αυτό τον λόγο υπήρχε αυτή η διαντίδραση μεταξύ τους.

Οπότε ακόμη κι αυτοί που ήταν ακόμη πιο παραδοσιακοί και ακολουθούσαν την πιο λαϊκή και πιο παραδοσιακή πλευρά του κακού ματιού χρησιμοποιούσαν αντικείμενα, όπως αυτά που βλέπετε εδώ, που είναι ενεργειακά πετρώματα ή ελέφαντες, που είναι για καλή τύχη στο feng shui και στη λεγόμενη ασιατική πνευματικότητα. Ή αυτή την μπάλα που βρισκόταν σε ένα μαγαζί με είδη feng shui στη Θεσσαλονίκη και –όπως μου είχε πει– η ιδιοκτήτρια του μαγαζιού την πουλάει εναντίον του κακού ματιού. Μου είπε ότι, επειδή η ίδια είναι πολύ θρησκευόμενη, είχε φωνάξει τον ιερέα της ενορίας της στη γειτονιά της, για να ευλογήσει όλα αυτά τα αντικείμενα του feng shui και να τα κάνει κατάλληλα για το κακό μάτι για ευλογία και για καλή ενέργεια.

Ενέργεια

- Η πιο δημοφιλής λέξη στο λόγο περί εναλλακτικών θεραπειών.
- Χρήση από όσους ασκούσαν ή/και δοκίμαζαν εναλλακτικές θεραπείες αλλά και σε θρησκευόμενους, νέους και μεγαλύτερης ηλικίας.
- Κακό μάτι ως ανταλλαγή ενέργειας.

Και θα σας δώσω τώρα ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα αυτού που εγώ ονομάζω –από ανθρωπολογική άποψη– τελετουργικό πλουραλισμό, αυτή τη συγγένεια των νέων μορφών πνευματικότητας και του λαϊκού πολιτισμικού κακού ματιού.

Όταν ήμουνα Θεσσαλονίκη και έπαιρνα συνέντευξη από μία γυναίκα γύρω στα 75, η οποία εμφανισιακά ήταν μία γυναίκα όπως –ας πούμε– η γιαγιά μου, με το μαντήλι της, ντυμένη με απλά ρούχα – βλέπετε, γυρίζω πίσω στο στερεότυπο για το ποια θα ήταν η κλασική ξεματιάστρα, σύμφωνα με τη λαϊκή παράδοση. Επειδή εγώ πάντα ήθελα να νιώθω πώς κάνουν το τελετουργικό οι ξεματιάστρες, πάντα τους ζητούσα να μου κάνουν και μένα ένα ξεμάτιασμα, για να δω πώς λειτουργούν, πώς βάζουν το λάδι κτλ. Έτσι και έγινε. Της ζήτησα, λοιπόν, να με ξεματιάσει. Ξεκίνησε κανονικά, όπως σας έδειξα πριν, με την εικόνα, το λάδι, το νερό, κτλ.

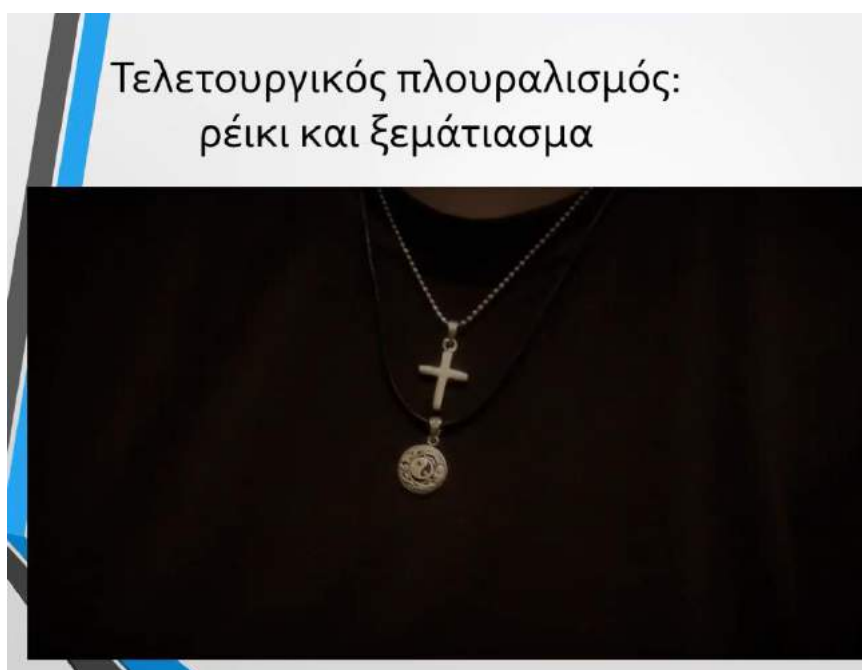
Άρχισε να λέει προσευχές, μου ζήτησε να καθίσω δίπλα της, και συνέχισε να λέει προσευχές. Προς το τέλος, κάποια στιγμή έκανε αυτό (σαν να χτυπάει παλαμάκια). Αυτό ήταν η πρώτη φορά στη ζωή μου που το έβλεπα. Και επειδή, όπως σας έχω πει, έχω αρκετή εμπειρία με το ξεμάτιασμα ακριβώς λόγω του οικογενειακού μου περιβάλλοντος, και ήταν η πρώτη φορά που το είχα δει, η πρώτη φορά που το είχα συναντήσει στην έρευνά μου, έμεινα έκπληκτη. Περίμενα,

όμως, να τελειώσει πρώτα το ξεμάτιασμα της και μετά τη ρώτησα τι ακριβώς ήταν αυτό στο τέλος με τα χέρια. Μου λέει: «Δεν το ξέρεις αυτό; Έχει να κάνει με το ρέικι. Αυτός είναι ένας τρόπος να φύγει όλη η κακή ενέργεια που μαζεύτηκε. Εγώ σε ξεματιάζω και χρησιμοποιώ πάρα πολύ τα χέρια μου. Όμως, με το χτύπημα των χεριών μου έφυγε όλη η κακή ενέργεια που είχες πάνω σου, στο σύμπαν. Οπότε ενεργειακά είμαστε τώρα και οι δύο εντάξει.»

Η συγκεκριμένη γυναίκα, την οποία ας ονομάσω Αφροδίτη, είναι μία γυναίκα, η οποία είναι πολύ θρησκευόμενη. Μέχρι μερικά χρόνια πριν έκανε το κανονικό ξεμάτιασμα με το λάδι και το αλάτι, που σας είπα πριν, χωρίς καμία άλλη διαφοροποίηση. Αλλά, επειδή μετά η κόρη της και τα εγγόνια της ξεκίνησαν να ασχολούνται με τις εναλλακτικές θεραπείες, με τις ενεργειακές θεραπείες, με ρέικι, feng shui, κτλ., της άρεσε, το πήρε και ουσιαστικά το έκανε δικό της και το ενέταξε μέσα στην πρακτική του ξεματιάσματος.

Οπότε στο σπίτι της έχει διάφορα αντικείμενα feng shui, όπως για παράδειγμα έναν ελέφαντα τέτοιας μορφής. Φοράει πάντα το σταυρό της, επειδή, όπως σας είπα, είναι μια γυναίκα που πιστεύει πάρα πολύ.

Και κάποιες φορές, είτε φοράει ματάκι είτε φοράει το σύμβολο του γιν και του γιαν, που βλέπετε εδώ στη φωτογραφία. Τα φοράει, όμως, πάντα μαζί.

Και εκεί που θέλω να καταλήξω, γιατί τελειώνω εδώ πέρα την παρουσίασή μου και μπορούμε να αρχίσουμε τη συζήτηση, με αυτήν την επίσης χαρακτηριστική εικόνα, που είχα βγάλει αυτή τη φωτογραφία σε ένα κατάστημα που πουλούσε και ματάκια και εικόνες θρησκευτικές και γενικώς διάφορα είδη feng shui και ρέικι, ουσιαστικά πλέον υπάρχει ένας επαναπροσδιορισμός της παραδοσιακής έννοιας του κακού ματιού, που έχει εμπλουτιστεί με ένα είδος οδικού μυστικισμού που είναι πλέον δημοφιλής στην υπόλοιπη Ευρώπη και Αμερική, τα new age πνευματικά μονοπάτια.

Οπότε υπάρχει αυτός ο συνδυασμός, κυρίως, όσο έχει να κάνει με την πρακτική του ξεματιάσματος, όπως έκανε η

κυρία Αφροδίτη, στο παράδειγμα που σας είπα πριν, αλλά και με τα διάφορα υλικά αντικείμενα, όπως για παράδειγμα τα φυλαχτά και τα ματάκια, που, όπως βλέπετε και εδώ πέρα, συνδυάζονται πλέον με σύμβολα των νέων μορφών πνευματικότητας.

Οπότε υπάρχει αυτή η συμπίεση του κακού ματιού και του ξεματιάσματος με παγκόσμιες τάσεις στο επίπεδο εναλλακτικών μορφών πνευματικότητας και των θεραπευτικών πρακτικών που τις συνοδεύουν.

Επίπεδο Β2
5μηνο τμήμα (2021-2022)

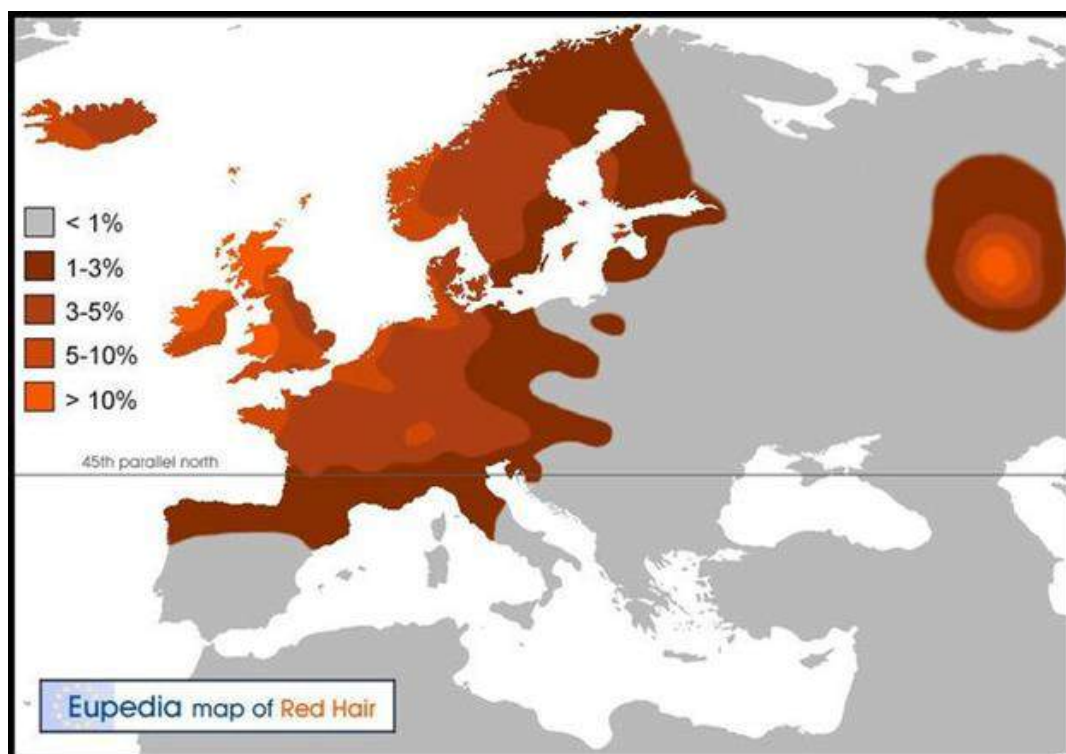
Το φεστιβάλ για τα κοκκινομάλλικα άτομα στη Ρωσία

Anastasiya Ananikova, Ρωσία

Στη Ρωσία μένουν επάνω από 150 εθνότητες. Και για αυτό έχουμε πολλές (ας πούμε) εθνοτικές επαρχίες. Εγώ μένω σε μία τέτοια επαρχία, που έχει ένα χαρακτηριστικό: σε αυτή την επαρχία υπάρχει το μεγαλύτερο ποσοστό

κοκκινομάλληδων ανθρώπων. Μόνο στην Ιρλανδία υπάρχει περίπου το ίδιο ποσοστό. Ο χάρτης δείχνει σε ποιες περιοχές υπάρχουν πολλοί κοκκινομάλληδες και στον παρακάτω χάρτη βλέπετε τη Ρωσία και την επαρχία στην οποία μένω.

Έτσι, από το 2004 διοργανώνεται ένα φεστιβάλ για τους κοκκινομάλληδες ανθρώπους. Ο στόχος του είναι να ενώσουν τους κοκκινομάλληδες όλης της Ρωσίας.

Το πρόγραμμα περιλαμβάνει διάφορους διαγωνισμούς, κατά τους οποίους οι συμμετέχοντες δείχνουν τις αθλητικές, μαγειρικές και άλλες δεξιότητές τους. Στην αρχή του φεστιβάλ δίνουν μικρά δωράκια στους νικητές αυτών των διαγωνισμών, που διαρκούν μια εβδομάδα. Κάθε χρόνο

διοργανώνεται ο διαγωνισμός του τραγουδιού, που ονομάζεται «πορτοκαλιά μελωδία», αγώνας ποδηλάτων, κατά τον οποίο στολίζουν τα ποδήλατα με πορτοκαλιά πράγματα.

Επίσης ένας άλλος διαγωνισμός είναι η «πορτοκαλιά σοδειά», κατά τον οποίο οι συμμετέχοντες φτιάχνουν φανάρια από κολοκύθες.

Στο φεστιβάλ συμμετέχουν όχι μόνο κοκκινομάλληδες άνθρωποι, αλλά και ζώα με κοκκινωπό τρίχωμα. Στο φεστιβάλ υπάρχει μια έκθεση κατοικίδιων πορτοκαλί χρώματος. Μετά υπάρχουν διαφορετικές εκδηλώσεις: στην αρχή για τα παιδιά διοργανώνεται μια παράσταση με ήρωες από παραμύθια και διάφορες θεατρικές παραστάσεις. Σε όλη τη διάρκεια του φεστιβαλ διοργανώνονται διάφορα

παιχνίδια και master class. Το βράδυ παίζει ένα μουσικό συγκρότημα. Μετά από αυτό δείχνουν για τους επισκέπτες μια παράσταση φωτιάς και φωτός. Στο τέλος, διαλέγουν τον πιο κοκκινομάλλη άνθρωπο από όλες τους επισκέπτες, δηλαδή αυτόν που ήταν ο πιο ενεργητικός σε όλες τις εκδηλώσεις.

Η γιορτή «Τα πορφυρά πανιά» (scarlet sails / алые паруса) στη Ρωσία

Mariia Kaliberda, Ρωσία

«Τα πορφυρά πανιά» αρχικά ήταν γιορτή των αποφοίτων της Αγίας Πετρούπολης. Με τον καιρό η γιορτή έγινε διάσημη σε όλη τη Ρωσία.

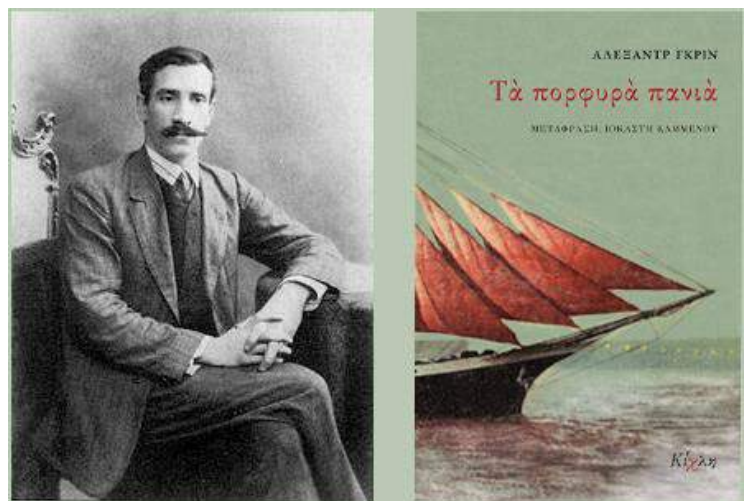

Τώρα τουρίστες από διάφορες πόλεις της χώρας έρχονται σε αυτή τη γιορτή, για να κοιτάξουν το καταπληκτικό ιστιοφόρο που μπαίνει πανηγυρικά στα νερά του ποταμού Νέβα.

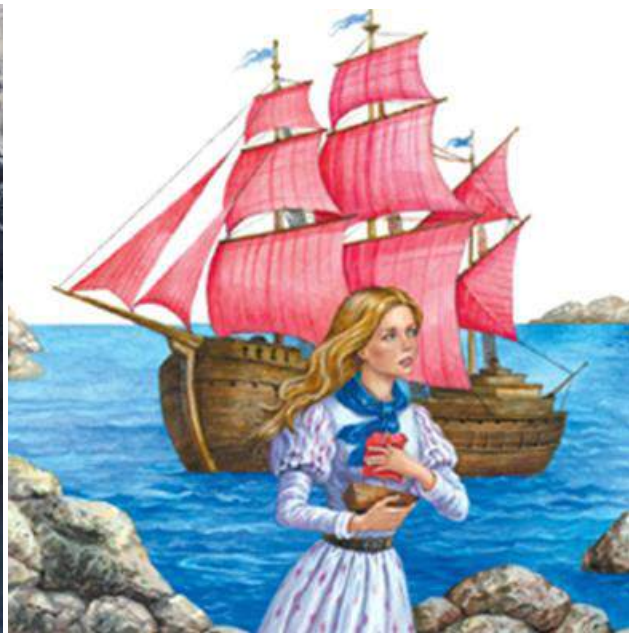

Η πρώτη γιορτή αποφοίτων πραγματοποιήθηκε το 1968 στο Λένινγκραντ.

Το όνομα της γιορτής δόθηκε προς τιμήν του έργου του συγγραφέα Aleksandr Grin (Αλεξάντρ Γκριν) *Τα πορφυρά πανιά*.

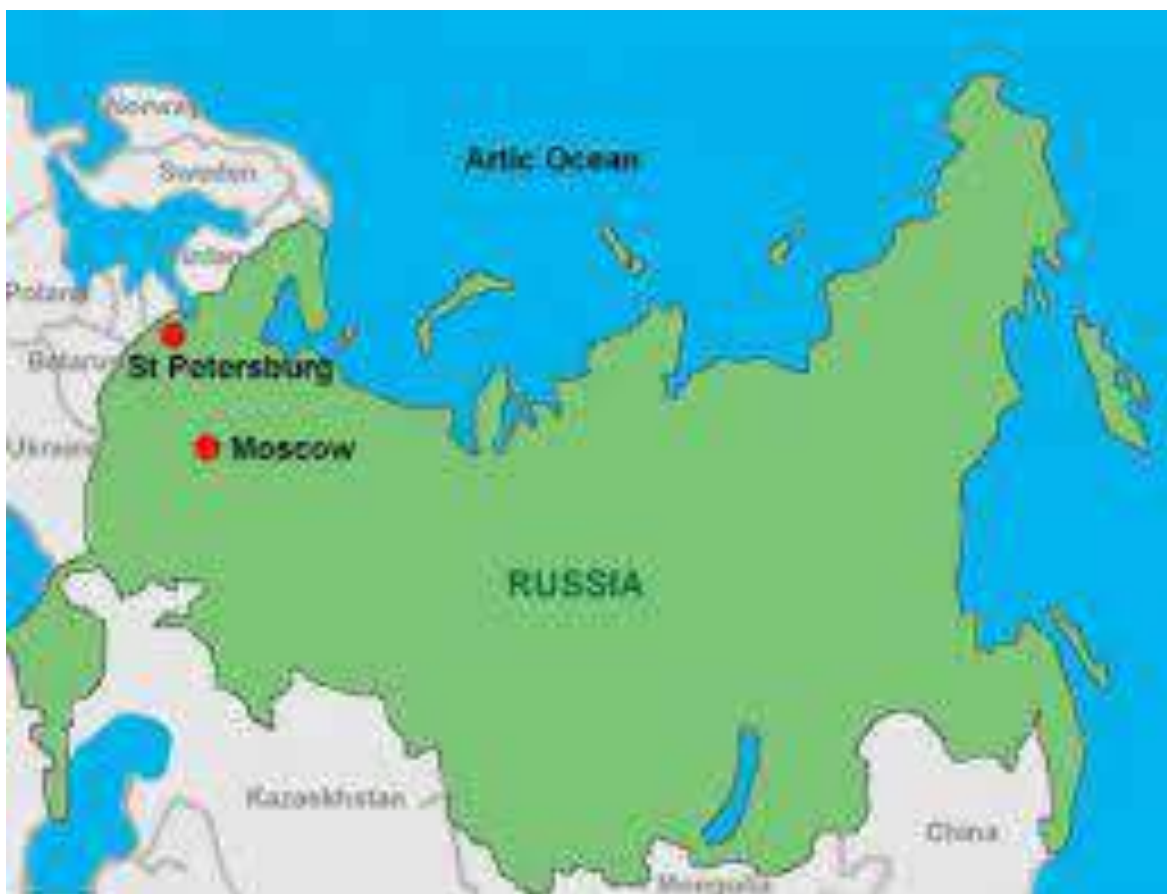

Ένα πλοίο με κατακόκκινα πανιά ενσαρκώνει το όνειρο της Ασσόλ, της νεαρής ηρώιδας του μυθιστορήματος.

Η γιορτή πραγματοποιούνταν για δέκα χρόνια για τους αποφοίτους των σχολείων του Λένινγκραντ, αλλά μετά σταμάτησε.

Η παράδοση αναβίωσε το 2005. Η γιορτή γίνεται μια φορά τον χρόνο, το Σάββατο γύρω στις 20 Ιουνίου.

Αυτήν την εποχή στην Αγία Πετρούπολη είναι διάσημες οι «λευκές νύχτες».

Η νύχτα διαρκεί μόνο λίγες ώρες και έξω δεν νυχτώνει εντελώς.

Λευκές νύχτες στην Αγία Πετρούπολη

Η γιορτή μετατράπηκε σε ένα φαντασμαγορικό σόου και αποτελείται από δύο μέρη. Το πρώτο μέρος είναι μια συναυλία στην πλατεία του Παλατιού, η οποία διαρκεί περίπου δύομιση ώρες. Η είσοδος στην Πλατεία του

Παλατιού γίνεται μόνο με πρόσκληση. Δίνονται προσκλήσεις για μαθητές σχολείων, για τους γονείς και για τους δασκάλους τους.

Αγία Πετρούπολη, η πλατεία του Παλατιού

Η συναυλία στην πλατεία του Παλατιού

Μετά τη συναυλία, ξεκινά το δεύτερο μέρος: τα πυροτεχνήματα και τεχνητά συντριβάνια νερού στον ποταμό Νέβα.
Μια ιστιοπλοϊκή φρεγάτα με πορφυρά πανιά μπαίνει στα νερά του ποταμού υπό τη συνοδεία πυροτεχνημάτων.

«Τα πορφυρά πανιά» είναι σύμβολο της εκπλήρωσης των επιθυμιών και ένα πολλά υποσχόμενο μέλλον για τους νέους.

14 Ιουλίου: η εθνική γιορτή της Γαλλίας

Anne Leon, Γαλλία

Στις 14 Ιουλίου 1789 τελείωσε η απόλυτη μοναρχία στη Γαλλία, με αυτό που στην Ιστορία ονομάζεται «Άλωση της Βαστίλης» (Storming of the Bastille).

Από τον Ιούλιο του 1880 η μέρα αυτή είναι μέρα εθνικής γιορτής για τη Γαλλία. Γίνονται παρελάσεις και οι άνθρωποι βγαίνουν έξω στους δρόμους στο Παρίσι.

Στην παρέλαση συμμετέχουν και αεροπλάνα.

Υπάρχουν κονσέρτα και χοροί.

Οι άνθρωποι δεν δουλεύουν εκείνη τη μέρα, αλλά διασκεδάζουν και απολαμβάνουν τα πυροτεχνήματα.

Η γιορτή της Μουσικής

Marc Ludger, Γαλλία

Η πρώτη εκδοχή της Γιορτής της Μουσικής (Fête de la Musique) πραγματοποιήθηκε στη Γαλλία στις 21 Ιουνίου 1982 με πρωτοβουλία του τότε υπουργού Πολιτισμού της νέας αριστερής κυβέρνησης, Jack Lang. Η πρωτοβουλία του ήταν τόσο επιτυχημένη, που 40 χρόνια αργότερα, σχεδόν 120 χώρες σε όλο τον κόσμο έχουν καθιερώσει αυτή τη γιορτή στο πολιτιστικό τους ημερολόγιο.

Πραγματοποιείται κάθε χρόνο στη Γαλλία και σε όλο τον κόσμο στις 21 Ιουνίου, κυρίως το βράδυ και μέχρι τις πρώτες

πρωινές ώρες. Η ημερομηνία αυτή συμπίπτει με το θερινό ηλιοστάσιο στο βόρειο ημισφαίριο, τη μεγαλύτερη μέρα του χρόνου. Συμβολίζει την άνθηση της φύσης, όπως οι παγανιστικές γιορτές που ήταν αφιερωμένες στη φύση ή στους θερισμούς κατά την Αρχαιότητα μέχρι τις γιορτές του Αγίου Ιωάννη, κατά τις οποίες άναβαν μεγάλες φωτιές όλη τη νύχτα.

Αρχικά, η Γιορτή της Μουσικής είχε ως στόχο την προώθηση της μουσικής με δύο τρόπους. Ήθελε να ενθαρρύνει τους ερασιτέχνες μουσικούς να παίζουν στους δρόμους και στους δημόσιους χώρους. Και χάρη στη διοργάνωση πολλών δωρεάν συναυλιών, τόσο ερασιτεχνικών όσο και

επαγγελματιών, επέτρεπε σε ένα μεγάλο κοινό να έχει πρόσβαση σε μουσική κάθε είδους και προέλευσης (κλασική μουσική, τζαζ, ροκ, έθνικ μουσική, παραδοσιακή μουσική κ.λπ.).

Έτσι μόνο στη Γαλλία, η Γιορτή της Μουσικής επιτρέπει κάθε χρόνο, σύμφωνα με το Υπουργείο Πολιτισμού, να φιλοξενεί περισσότερες από 18.000 συναυλίες σε όλη τη χώρα από

περίπου 5 εκατομμύρια ερασιτέχνες μουσικούς ή τραγουδιστές, συγκεντρώνοντας σχεδόν 10 εκατομμύρια θεατές.

Με τα χρόνια, η Γιορτή της Μουσικής έχει γίνει επίσης το φεστιβάλ της νεότητας.
Έτσι, έχει γίνει ένα ραντεβού για τις νεότερες γενιές.

Παραδόσεις και γιορτές στην Αυστρία

12. Νοεμβρίου: Ημέρα μνήμης για την ίδρυση της Δημοκρατίας το 1918

Elisabeth Luif, Αυστρία

Το Τέλος του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου ήταν κοινωνική και πολιτική κατάσταση έκτακτης ανάγκης σε πολλές περιοχές της Ευρώπης. Με τη διάλυση της Αυστροουγγρικής Αυτοκρατορίας (Austro-Hungarian Empire) υπήρξε πείνα,

κοινωνική αναταραχή (social upheaval) και βία. Στην Αυστρία υπήρχαν έντονες συζητήσεις, όχι μόνο για τα μελλοντικά σύνορα του νέου κράτους, αλλά και για το πολίτευμα.

Επειδή το συντηρητικό κόμμα φοβόταν μια επαναστατική αλλαγή παρόμοια με εκείνη στη Ρωσία το 1917, συμφώνησε για έναν συμβιβασμό, τον οποίο υποστήριξε το σοσιαλιστικό

κόμμα: την ίδρυση μίας κοινοβουλευτικής δημοκρατίας (parliamentary democracy), που διακηρύχτηκε (was proclaimed) στις 12 Νοεμβρίου 1918.

Περίπου 200.000 διαδηλωτές γιορτάζουν την ίδρυση της Δημοκρατίας, 1918.

Στα πρώτα χρόνια της δημοκρατίας, πολλές βελτιώσεις εισήχθησαν για τον πληθυσμό: το δικαίωμα ψήφου των γυναικών¹, το οκτάωρο στον χώρο εργασίας και η ασφάλιση σε περίπτωση ανεργίας. Το 1919, η 12^η Νοεμβρίου κηρύχτηκε εθνική επέτειος, και το 1928 δημιουργήθηκε ένα μνημείο στο κέντρο της Βιέννης, δίπλα στο κοινοβούλιο (parliament).

Μνημείο για την ίδρυση της Δημοκρατίας, περίπου 1930

Πρόκληση του σοσιαλιστικό κόμματος στη γιορτή της Δημοκρατίας, 1932

¹ Το δικαίωμα ψήφου για άνδρες εισήχθη το 1907.

Σύντομα, ωστόσο, οξύνθηκαν οι πολιτικές συγκρούσεις (political conflicts escalated) μεταξύ από τη μία πλευρά του εργατικού κινήματος (labor movement) και του σοσιαλιστικού κόμματος και από την άλλη πλευρά του συντηρητικού κόμματος και της αστικής τάξης. Από τις δύο πλευρές δημιουργήθηκαν παραστρατιωτικές ομάδες (paramilitary groups) και τον Φεβρουάριο του 1934 ξέσπασε ένας σύντομος τριήμερος εμφύλιος πόλεμος (civil war). Η συντηρητική πλευρά κέρδισε: Η κοινοβουλευτική δημοκρατία καταργήθηκε (was abolished) και έγινε

δικτατορία με επικεφαλής τον ομοσπονδιακό καγκελάριο (It became a dictatorship headed by the federal chancellor). Υπήρχε λογοκρισία του τύπου (press censorship) και οι ακτιβιστές της αντιπολίτευσης διώκονταν. Το καθεστώς είχε στενούς δεσμούς με την Καθολική Εκκλησία.

Η 12^η Νοεμβρίου καταργήθηκε ως εθνική επέτειος. Η δημοκρατία ήταν ένα αναποτελεσματικό χάος. Η χώρα χρειαζόταν έναν ισχυρό ηγέτη για να αποκαταστήσει την τάξη (to restore order).

Το μνημείο της Δημοκρατίας είναι καλυμμένο με το σύμβολο του νέου καθεστώτος (1934).

Μετά τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο η δημοκρατία επέστρεψε στην Αυστρία, αλλά δεν υπήρχε ομοφωνία (unanimity) ως προς το ποια ημέρα θα έπρεπε να είναι η εθνική επέτειος. Αν και τα πολιτικά μέτωπα του μεσοπολέμου (the political fronts of the interwar period) συνέχισαν να παίζουν ρόλο, τώρα υπήρχαν νέες συζητήσεις.

Στα ερείπια της ναζιστικής δικτατορίας, το ενδιαφέρον επικεντρώθηκε στην εξεύρεση μιας νέας αυστριακής ταυτότητας. Αν και πολλοί Αυστριακοί συμμετείχαν στα εγκλήματα του Ναζισμού, το διήγημα της Αυστρίας ως το πρώτο θύμα (victim) της ναζιστικής Γερμανίας είχε πλέον εξαπλωθεί.

Τελικά η 26^η Οκτωβρίου έγινε η νέα εθνική επέτειος. Είναι η ημέρα που αποφασίστηκε η ουδετερότητα της Αυστρίας στο

κοινοβούλιο το 1955. Ωστόσο, οι επίσημες γιορτές αυτής της μέρας είναι πολύ μιλιταριστικές. Κάθε χρόνο, στο κέντρο της Βιέννης, παρατάσσεται ο στρατός και τα παιδιά μπορούν να παίξουν μέσα σε τανκς και στρατιωτικά αεροπλάνα.

Εγώ, πάντως, θα προτιμούσα μια γιορτή που δεν δίνει μια ρομαντική εικόνα του πολέμου, αλλά που μιλάει ενάντια στη στρατιωτικοποίηση (militarization) και τον πόλεμο, ιδίως στη σημερινή εποχή.

Ένα παραδοσιακό θεατρικό έργο από τη Βαυαρία

Janna Arampatsis, Γερμανία (επίπεδο A2)

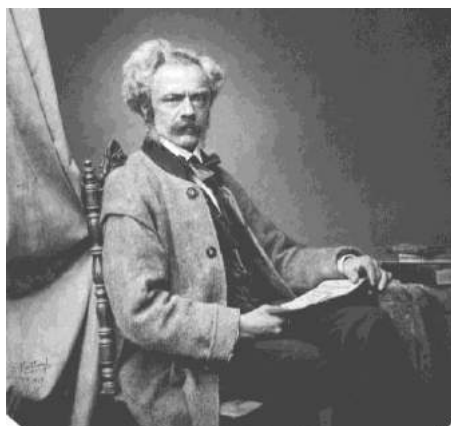
Στη Βαυαρία της Γερμανίας, στην πόλη Μόναχο, υπάρχει ένα πολύ διάσημο θέατρο, το Volkstheater (Λαϊκό Θέατρο). Σε αυτό το θέατρο υπάρχει πάντα μία παράσταση το καλοκαίρι

και μία τον χειμώνα και είναι πάντα εντελώς γεμάτο. Οι άνθρωποι αγοράζουν τα εισιτήρια πολλούς μήνες πριν από την κάθε παράσταση.

Ένα γνωστό έργο έχει τον τίτλο «Der Brandner Kaspar und das ewig' Leben» (Ο Brandner Kaspar και η αιώνια ζωή)». Είναι μία ιστορία με πολύ χιούμορ και

φαντασία. Την ιστορία έγραψε ο Franz von Kobell (1749-1822) το 1871. Δύο φορές έγινε ταινία στον κινηματογράφο.

(Franz von Kobell)

Αυτή είναι η ιστορία. Είμαστε στον 19^ο αιώνα. Είναι ένας άντρας. Τον λένε Brandner Kaspar. Η γυναίκα του πέθανε πριν πολλά χρόνια. Ζει με την εγγονή του, τη Nannerl, στα βουνά στο Schliersee.

Τα βουνά στο Schliersee

Κερδίζει χρήματα από το κυνήγι (hunt). Στο κυνήγι πηγαίνει πάντα μαζί με τον νεαρό Τόνι. Στον Τόνι αρέσει πολύ η εγγονή του Brandner Kaspar. Ο Brandner Kaspar αγαπάει τη ζωή του και είναι πολύ γυμνασμένος για την ηλικία του. Αλλά λίγο πριν τα γενέθλια για τα 70 του χρόνια, ο Boandlkramer θέλει να τον πάρει μαζί του. Ο Boandlkramer

είναι ένας άνθρωπος που συμβολίζει τον θάνατο και παίρνει τους ανθρώπους από τη γη, όταν τελειώνει η ζωή τους, και τους πηγαίνει στον ουρανό. Αλλά ο Kaspar είναι έξυπνος και προσφέρει στον Θάνατο αλκοόλ. Μετά ο Brandner Kaspar θέλει να παίξει ένα παιχνίδι με τον Θάνατο για άλλα 21 χρόνια. Ο Brandner Kaspar κερδίζει και ο Θάνατος φεύγει.

Ξαφνικά όμως η εγγονή του πεθαίνει σε ένα κυνηγετικό ατύχημα (hunting accident). Μετά ο Kaspar θέλει να πάει με τον Θάνατο στον ουρανό για μία επίσκεψη. Θέλει να ξέρει πώς είναι εκεί πάνω. Εκεί βλέπει ξανά την κόρη του και τη γυναίκα του. Ξαφνικά σκέφτεται να μείνει στον

ουρανό, γιατί δεν έχει κάποιον άνθρωπο στη γη, για τον οποίο αξίζει να ζει. Στο τέλος αποφασίζει να μείνει στον ουρανό με την οικογένειά του. Ο ουρανός είναι γεμάτος με αγγέλους.

Οι άγγελοι φοράνε Lederhosen (ένα παραδοσιακό παντελόνι στη Βαυαρία).

Τραγουδούν παραδοσιακά τραγούδια της Βαυαρίας.

Τρώνε νόστιμα παραδοσιακά βαυαρικά φαγητά.

Στις εικόνες πιο κάτω μπορείτε να δείτε κάποια από αυτά.

Sauerkraut (ξινόλαχανο)

Käsespätzle (είδος ζυμαρικού με αβγά και αλεύρι)

Weiswürste (λευκά λουκάνικα)

Brezel (είδος ψωμιού) και Obatzda (κρεμώδης σάλτσα με τυριά και βούτυρο)

Schnitzel (σνίτσελ: μοσχαρίσιο ή χοιρινό κρέας)

Schweinshaxe (ψητό χοιρινό κότσι / roast pork knuckle)

Leberkäse (μοσχαρίσιο και χοιρινό κρέας με μπέικον)

Wurstsalat (σαλάτα με λουκάνικα)

Kaiserschmarrn (επιδόρπιο με τηγανίτες και φρούτα)

Apfelstrudel [επιδόρπιο με φύλλα ζύμης (στρούντελ) και μους μήλου]

Germknödel (ένα είδος ζυμαρικού με σάλτσα βανίλιας)

Schmalznudel (κάτι σαν ντόνατς με κρέμα)

Όλα αυτά αρέσουν πολύ στον Brandner Kaspar και μένει εκεί.

Όπως είπα, το έργο είναι πολύ δημοφιλές, γιατί αντιπροσωπεύει (represents) πολύ καλά τον βαυαρικό

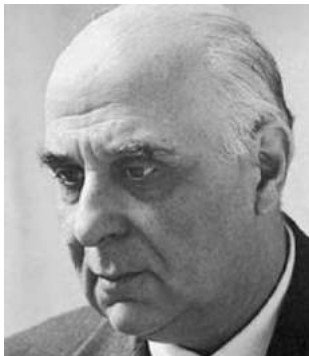
τρόπο ζωής και τη ζωή στην ύπαιθρο (in the countryside).

Επίσης, έχει πολλά κωμικά σχετικά με την ιστορία της Βαυαρίας με την Πρωσία.

Μια ποιητική σκέψη για την ελληνική παράδοση

Γιώργος Σεφέρης, Η επιστροφή (<https://www.eleftheria.gr/m/απόψεις/item/148921.html>)

Γέμιζε πιάτα το τραπέζι μας
Ένα πιάτο για τον καθένα μας
Μια φέτα σταρένιο ψωμί
και δυο-τρεις ελιές για τον καθένα μας

Ύστερα πλαγιάζαμε να ονειρευτούμε...
Σκορπίσαμε, χαθήκαμε μέσα στις ζούγκλες μας·
Τα θέλαμε όλα, τα είχαμε όλα, τα κάναμε όλα.

Τώρα σκύβουμε κάτω το κεφάλι
και θέλουμε να 'ρθει η Μάνα μας
να στρώσει πάλι το τραπέζι
μ' ένα ζεστό πιάτο για τον καθένα μας...

